

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2021-2027

a Comunei Bălăceanu
Județul Buzău

pentru perioada 2021-2027

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	3
---------------------	---

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE

Context general.....	5
Etapele elaborării strategiei	31

CAPITOLUL 2. REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-EST

2.1. Introducere	34
2.2. Regiunea de Dezvoltare Sud-Est	35
2.2.1. Cadrul natural	37
2.2.2. Resurse naturale	39
2.3. Infrastructură și mediu	39
2.4. Economie	45
2.5. Turism	47
2.6. Analiza SWOT a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est	79

CAPITOLUL 3. PREZENTAREA JUDEȚULUI BUZĂU

3.1. Localizare, căi de acces și structura administrativă	84
3.2. Date geografice	86
3.3. Resurse naturale	89
3.4. Infrastructură	91
3.5. Populație și forța de muncă	91
3.6. Sănătate	95
3.7. Cultură	96
3.8. Economie	98
3.9. Agricultură și silvicultură	102
3.10. Turism	107

CAPITOLUL 4. PROFILUL SOCIO – ECONOMIC AL COMUNEI BĂLĂCEANU

4.1. Localizare geografică	112
4.2. Scurt istoric	113
4.3. Cadrul natural	114
4.4. Populația	117
4.5. Infrastructură	125
4.6. Mediu	131
4.7. Economia locală	132

CAPITOLUL 5. ANALIZA SWOT

5.1. Agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală	149
5.2. Infrastructură și mediu	151
5.3. Economie	153

5.4. Turism	155
5.5. Educație și sport	156
5.6. Resurse umane – piața muncii	158
5.7. Cultură și culte	160
5.8. Sănătate și asistență socială	161
5.9. Administrație publică locală	164

CAPITOLUL 6. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

6.1. Viziunea strategiei locale	168
6.2. Obiectivele strategice generale	169
6.3. Obiectivele generale	170
6.4. Teme orizontale	172
6.5. Prioritățile de dezvoltare locală	173
6.6. Zone specifice de intervenție	176

CAPITOLUL 7. ESTIMAREA NECESITĂȚII DE FINANȚARE

180

CAPITOLUL 8. INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR DIN STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

183

CAPITOLUL 9. SISTEMUL DE IMPLEMENTARE

190

CAPITOLUL 10. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

191

ANEXE

ANEXA I. PROGRAME OPERAȚIONALE

193

ANEXA II. PROIECTE – POLITICI PUBLICE ÎNTREPRINSE ÎN TERITORIU

219

ANEXA III. FIȘE DE PROIECTE IDENTIFICATE PENTRU PERIOADA 2021 – 2027

220

CONCLUZII

260

Stimați cetățeni,

De la bun început am fost conștient că Administrația Locală are obligația să propună comunității programe pentru reabilitarea zonei. În aceste condiții, de când mi-ați acordat încrederea dumneavoastră am făcut tot ce mi-a stat în putință să modernizez aceasta comună și să o aduc la nivelul demn de a fi parte integrantă a Uniunii Europene.

În contextul unei analize ample s-a putut observa că factorul uman a fost elementul principal care a urmărit identificarea oportunităților și tocmai de aceea vreau să vă mulțumesc că m-ați sprijinit și m-ați ajutat de fiecare dată.

Obiectivul major al administrației locale pentru perioada 2021-2027 și implicit al meu, ca aleas al comunității, constă în găsirea de soluții la solicitările cetățenilor, prin implicarea directă și promptă în rezolvarea acestora, dar și continuarea dezvoltării edilitare. Desigur, mai sunt multe de făcut.

Comunele sunt pentru oameni, de toate felurile, cu diverse nevoi și interese. A schimba un lucru în bine are mai multă valoare decât a încerca să explici de ce alte lucruri nu sunt așa cum ar trebui să fie. Datoria mea este ca tot ceea ce întreprindem să fie în beneficiul întregii comunități. Îmi doresc și mi-am propus să fac tot posibilul ca fiecare cetățean să ajungă să trăiască în condiții decente, iar datoria mea este să sprijin toate proiectele ce au ca finalitate beneficiul cetățeanului. Fiind un locuitor al comunei am realizat că trebuie să cunosc mai bine posibilitățile de dezvoltare economico-socială ale localităților. De aceea, pe baza analizei condițiilor geografice, sociale, culturale actuale am elaborat o strategie de dezvoltare a comunei pe perioada 2021-2027.

În plus, față de cele arătate în cadrul lucrării, putem vorbi de necesitatea elaborării de noi proiecte prin accesarea de fonduri europene.

Proiectele pe care le-am întreprins până acum și cele viitoare sunt făcute pentru a îmbunătăți viața locuitorilor comunei Bălăceanu. Această strategie de dezvoltare locală vizează o perioadă de 7 ani și poate fi realizată prin voința dumneavoastră.

Vă reamintesc că scopul acestei strategii este de a demara și finaliza proiectele prin care vom reuși să modernizăm comuna din care facem parte cu mândrie. Astfel, împreună ne vom bucura de o infrastructură stradală dezvoltată, vom fi fericiți să vedem cum copiii sau nepoții noștri învață să lucreze cu tehnologia modernă sau cum vom putea să folosim sistemul de canalizare și epurare al apei potabile.

Ca primar al comunei Bălăceanu vă mulțumesc ca m-ați sprijinit până acum și am încredere totală că și de acum înainte vom forma o adevărată echipă și împreună vom sărbători finalizarea oricărui proiect evidențiat în strategia de dezvoltare locală.

Adresez pe această cale mulțumiri tuturor celor care prin efortul lor au contribuit la elaborarea acestei strategii de dezvoltare locală, prin idei și opinii care au dus la identificarea problemelor și la stabilirea priorităților. Toți cei care s-au implicat activ în acest proces ne-au ajutat pe noi, administrația publică locală, să regândim prioritățile comunei, să ne înțelegem mai bine rolul și rostul în viața comunității noastre.

**Primar,
Geangoș Gică**

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE

CAPITOLUL 1.1 CONTEXT GENERAL

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU /RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI. Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu.

Dacă în ultimii zece ani țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum, atât România, cât și UE, trebuie să-și reprojeteze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată în cadrul Summit-ului Organizației Națiunilor Unite, în septembrie 2015. Aceasta este o cale sigură prin care se poate realiza un viitor mai bun generațiilor viitoare. România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă”.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a rezultat în urma unui proces internațional îndelungat de analiză, care recunoaște că problemele globale se pot rezolva doar prin soluții la nivel global. Modificarea percepției și conștientizarea evoluției fără precedent a societății, creșterea natalității la scară globală, a accelerării economiilor țărilor în curs de dezvoltare și a disparităților sociale au pus în evidență limitele creșterii planetare. Creșterea prețurilor la anumite resurse a evidențiat faptul că Pământul își poate epuiza resursele fizice regenerabile și neregenerabile, conducând la un dezechilibru catastrofal. Bazele progresului în domeniul protecției mediului,

corelat cu dezvoltarea, au fost introduse pentru prima dată pe agenda internațională la Conferința de la Stockholm (1972). Rezultatul a fost crearea Programului ONU pentru mediu prin adoptarea unei Declarații privind protecția mediului în scopul de „a apăra și a îmbunătăți mediul uman pentru generațiile prezente și viitoare”. La această conferință s-a conferit legitimitate conceptului de dezvoltare durabilă cu cei trei piloni: economic, social și de mediu.

ECHITATEA SOCIALĂ – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

CREȘTEREA ECONOMICĂ – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

MEDIUL – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile. Această abordare a fost posibilă prin punerea în evidență a conceptului de „depășire a limitelor”. S-a conștientizat că resursele naturale, de care societatea are nevoie și care sunt limitate, au fost depășite, creând în același timp un dezechilibru ecologic la nivel planetar, prin creșterea economică iresponsabilă. Astfel, s-a constatat că numai prin susținerea simultană a celor trei piloni – social, economic și de mediu – se poate ajunge la o dezvoltare durabilă și la un viitor comun la nivel global.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă - Transformarea lumii noastre, este o versiune, a cadrului conceptual al dezvoltării durabile, structurate pe un pachet de 17 obiective de dezvoltare durabilă, susținute prin 169 de ținte subiacente. Agenda 2030 solicită acțiuni din partea tuturor țărilor, sărace, bogate și cu venituri medii. Recunoaște că încetarea sărăciei trebuie să fie însoțită de un plan care să contribuie la creștere economică și abordează o serie de nevoi sociale, inclusiv educație, sănătate, protecție socială și locuri de muncă, abordând în același timp problemele combaterii schimbărilor climatice și protecția mediului. Aceasta acoperă, de asemenea, aspecte precum inegalitatea, infrastructura, energia, consumul, biodiversitatea, oceanele și industrializarea. Agenda promovează implicarea tuturor părților interesate, prin democratizarea procesului decizional pe tema dezvoltării durabile. Se subliniază responsabilitatea și rolul generațiilor tinere pentru crearea dezvoltării durabile.

În cadrul UE, începând cu anul 2006, conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat în Strategia pentru o Europă Extinsă, într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, pentru

crearea unor comunități durabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale. În 2010, ca o continuare a dezvoltării durabile a UE, a fost adoptată Strategia Europa 2020 de promovare a creșterii inteligente (bazată pe: educație, cercetare, inovare), durabile (bazată pe reducerea emisiilor de carbon, eficiență energetică, resurse regenerabile) și incluzive (crearea de noi locuri de muncă, reducerea sărăciei etc.).

Alături de statele membre și respectând principiul subsidiarității, UE s-a angajat să devină lider în punerea în aplicare a Agendei 2030 și, implicit, a celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă. Comisia Europeană a prezentat în 22 noiembrie 2016 Comunicarea „Pașii următori pentru un viitor european durabil”. Documentul prezintă răspunsul Uniunii Europene la Agenda 2030 și confirmă integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în cadrul politicii europene și în prioritățile actuale ale Comisiei Europene, evaluarea situației și identificarea celor mai relevante preocupări privind durabilitatea. Prin această comunicare, Uniunea Europeană s-a angajat în favoarea unei dezvoltări durabile prin care „să asigure o viață demnă pentru toți, respectând limitele planetei, care să reunească prosperitatea și eficiența economică, societăți pașnice, incluziunea socială și responsabilitatea față de mediu”. Răspunsul UE la Agenda 2030 este de a integra cele 17 ODD în politicile publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil în colaborare cu partenerii săi. Cele 17 ODD sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca membră a acestei comunități, își propune abordarea integrată a obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Ca membră a comunității internaționale, dar mai ales ca membră a Uniunii Europene, România are interesul de a implementa principiile dezvoltării durabile pe plan național. În vederea implementării acestor obiective de dezvoltare durabilă, România a redactat un plan strategic din care redăm, succint, principalele orizonturi și ținte pentru 2030*.

*Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030

1. FĂRĂ SĂRĂCIE. Globalizarea a contribuit la reducerea sărăciei absolute, însă este necesară continuarea eforturilor de reducere a sărăciei relative pentru a asigura o viață demnă pentru toți. În acest scop, Agenda 2030 țintește segmentele periferice din societate și încurajează orientarea societății într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață echitabilă, demnă și prosperă.

Obiective 2021-2027:

- Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune socială prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori;
- Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială.

Ținte 2030:

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

2. FOAMETE „ZERO”. România a depășit, în mare măsură, problemele legate de foamete, dar se dezvoltă noi provocări legate de nutriție. Pentru o societate mai sănătoasă, trebuie dezvoltată o agricultură durabilă și conștientizarea importanței nutriției sănătoase. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva suprafeței agricole utilizate, motiv pentru care eficiența agricolă, consolidarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor de procesare alimentară sunt o prioritate.

Obiective 2021-2027:

- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase;
- Continuarea Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România;
- Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele

valoroase de ovine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar;

- Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate;
- Susținerea și atragerea tinerilor fermieri;
- Creșterea numărului de fermieri active, înregistrați în sistemul de agricultură ecologică și creșterea suprafeței agricole certificate ecologic;
- Creșterea numărului de grupuri aplicante/operatori economici înregistrați pe scheme de calitate naționale și europene;
- Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea poluării solului.

Ținte 2030:

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014;
- Finalizarea cadastrului agricol;
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018;
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite;
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone;
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole;
- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și a fructelor de pădure în zona montană;
- Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

3. SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE. Îmbunătățirea serviciilor și accesului la asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea unei societăți durabile centrate pe pacient și prevenție. Trebuie asigurat un cadru adecvat pentru promovarea unui mod de viață sănătos și proactiv, favorizarea activităților sociale, prevenția și educația medicală. Abordarea sănătății și bunăstării populației trebuie să includă și abordarea bolilor psihice și a dizabilităților.

Obiective 2020-2027:

- Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos;

- Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități;
- Modernizarea și reabilitarea infrastructurii sănătății publice la media standardelor UE, cu accent și pe zona rurală, inclusiv susținerea cercetării în medicină;
- Implementarea unui sistem transparent și fiabil de pătrundere și gestionare a medicamentelor, dispozitivelor, aparaturii și tehnicii medicale pe piața din România, pentru creșterea accesului populației la tehnologii de diagnostic și tratament cât mai noi și performante.

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente, dar și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate;
- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați;
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor;
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile;
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;
- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice;
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

4. EDUCAȚIE DE CALITATE. Accesul și participarea la educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un proces care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

Obiective 2021-2027:

- Creșterea accesului la o educație incluzivă și de calitate, inclusiv prin îmbunătățirea confortului elevului și a curriculumului bazat pe competențe, implementarea pachetului social garantat, crearea cadrului normative pentru serviciile de educație timpurie;
- Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial;
- Modernizarea infrastructurii în domeniul educației și formării profesionale conform standardelor UE pentru întregul ciclu educațional, de la educația timpurie ante- preșcolară la studiile post-doctorale și învățarea pe tot parcursul vieții pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi relevante pe piața muncii și asigurarea egalității de șanse indiferent de statut social, sex, religie, etnie sau capacități psihomotorii, îmbunătățirea coeficienților din formula de finanțare astfel încât să sprijine mai mult școlile dezavantajate;
- Stabilirea cadrului normativ pentru desfășurarea programelor de formare continuă și stimularea participării la asemenea programe; înființarea centrelor comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; cointerесarea companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extra-curriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural- artistică, științifică, ecologică și educația prin sport.

Ținte 2030:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional;

- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;

- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;

- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;

- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare- învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;

- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri;

- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;

- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointerесării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;

- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;

- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;

-Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

5. EGALITATEA DE GEN. Într-o societate dezvoltată, genul cu care se naște cineva nu trebuie să influențeze perspectivele, demnitatea și calitatea vieții persoanei. Populația României este alcătuită din peste 51% femei. Deși s-au înregistrat progrese în domeniul egalității de gen, persistă unele provocări legate de concepțiile populației în privința rolului femeii în societate și

familie, participarea femeilor la luarea deciziilor, disparitatea salarială și violența împotriva femeilor.

Obiective 2021-2027:

- Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind partajarea echitabilă a responsabilităților în cadrul gospodăriei și familiei, îmbunătățirea serviciilor sociale relevante și concilierea obligațiilor profesionale cu viața personală și de familie având ca obiectiv creșterea implicării bărbaților în viața de familie și frecventarea cursurilor pentru tineri părinți;
- Reglementarea funcției de expert în egalitatea de șanse între femei și bărbați și a posibilității desemnării persoanelor cu aceste atribuții în toate instituțiile și autoritățile publice, precum și în companiile private cu peste 50 de angajați;
- Crearea unui sistem integrat de monitorizare și raportare privind cazurile de violență domestică;
- Includerea perspectivei de gen în programa școlară și în manuale;
- Organizarea unor campanii de informare și sensibilizare pentru combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor;
- Monitorizarea implementării dispozițiilor legale privind sănătatea sexuală și reproductivă și organizarea de campanii de informare pentru prevenirea și combaterea abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate.

Ținte 2030:

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;
- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare;
- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

6. APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE. Pentru a prospera, ecosistemele planetei, societatea și economia au nevoie de apă proaspătă și curată, în cantități suficiente. De mai mulți ani, unul dintre elementele politicii UE este protecția sănătății cetățenilor săi prin accesul sigur la apă potabilă de calitate și sanitație.

Obiective 2021-2027:

- Promovarea și valorificarea durabilă a resurselor considerabile ale României de ape minerale (plate sau natural carbogazoase) pentru consum, precum și în scopuri terapeutice; folosirea mai activă a apelor geotermale atât în scopuri energetice, cât și pentru turismul de sănătate (spa);
- Monitorizarea strictă a calității apei potabile destinate consumului populației pentru menținerea în parametrii bio-chimici acceptați;
- Asigurarea accesului la apă potabilă și la canalizare în zonele periferice ale orașelor și sprijinirea racordării unui număr sporit de gospodării la aceste rețele prin grija autorităților locale.

Ținte 2030:

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare;
- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă;
- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%;
- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate;
- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură;
- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile.

7. ENERGIE CURATĂ ȘI PREȚURI ACCESIBILE. Cererea de energie este în continuă creștere la nivel global și numai prin eficientizarea și promovarea energiei regenerabile se poate face față nevoilor actuale și ale generațiilor viitoare. Sectorul energetic contribuie în mod esențial la dezvoltarea României prin influența profundă asupra competitivității economiei, a calității vieții și a mediului.

Obiective 2021-2027:

- Revizuirea și completarea cadrului legal, inclusiv în privința legislației fiscale în domeniul petrolului și gazelor; monitorizarea contractelor negociate și asigurarea transparenței procedurilor; întărirea puterii de decizie și independenței autorităților de reglementare și control;

- Liberalizarea și extinderea pieței de energie și interconectarea sistemelor energetice la nivel național și regional în vederea realizării unei rețele complementare și interactive de servicii (contorizare și rețele inteligente) și reducerii costurilor suportate de consumator;

- Menținerea unui mix energetic optim prin valorificarea resurselor proprii, diversificarea surselor de import și a destinațiilor de export, modernizarea și eficientizarea instalațiilor existente viabile, promovarea surselor regenerabile de energie și a tehnologiilor de conversie cu emisii reduse de carbon;

- Consolidarea politicii de eficiență energetică și protecția consumatorilor;

- Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară.

Ținte 2030:

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile;

- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale;

- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile;

- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi;

- Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor;

- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură.

8. MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ. Dezvoltarea durabilă încurajează delimitarea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului și asupra societății. Obiectivul urmărește creșterea economică durabilă și promovează munca și un trai decent pentru toți, indiferent de gen, locație geografică și descendență. Devine vitală implementarea principiului „nimeni nu rămâne în urmă”.

Obiective 2021-2027:

- Continuarea creării premiselor pentru aderarea la Zona Euro prin politici monetare prudente și măsuri de sprijinire a productivității și competitivității economiei românești;
- Sprijinirea activității întreprinderilor mici și mijlocii, a antreprenoriatului în rândul tinerilor prin încurajarea și susținerea financiară a start-up-urilor;
- Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației;
- Încurajarea încheierii de contracte de muncă cu orar flexibil și / sau telemuncă / teleworking (munca de la distanță); asigurarea de facilități și servicii de sprijin pentru îngrijirea copiilor și a membrilor de familie aflați în întreținere;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program coerent pentru dezvoltarea turismului, inclusiv a agroturismului, generator de locuri de muncă și venituri considerabile, prin îmbunătățirea infrastructurii și căilor de acces la obiectivele turistice, profesionalizarea personalului și valorificarea înțeleaptă a tradițiilor culturale și specificului național;
- Valorificarea potențialului piețelor de capital și altor instrumente de finanțare, inclusiv a parteneriatelor public-privat.

Ținte 2030:

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației;
- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare;
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă;

- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică;

- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

9. INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ. Evoluția societății a impus un mod de viață accelerat, în care pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația, pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Infrastructura modernă este susținută de inovație pentru o industrie eficientă și durabilă. Promovarea industrializării necesită recunoașterea importanței „economiei bazate pe cunoaștere” pentru avantajul competitiv necesar.

Obiective 2021-2027:

- Îmbunătățirea conectivității între localități și regiuni prin sporirea ponderii drumurilor județene și comunale modernizate la 61% în 2020 (în comparație cu 39,4% în 2016);

- Încurajarea și sprijinirea, în condiții de egalitate, a investițiilor străine directe ca și a eforturilor investiționale proprii ale capitalului autohton cu accent pe sectoarele de înaltă și medie tehnicitate, creatoare de valoare adăugată sporită și care înglobează realizările de ultimă oră ale cercetării și dezvoltării tehnologice moderne, inclusiv în domeniul industriei de apărare;

- Creșterea bugetului alocat cercetării cu aproximativ 30% anual, cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii cercetării aplicative și inovării, a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă / cu potențial de creștere;

- Dezvoltarea programelor sectoriale de finanțare a cercetării aplicative atât din bugetul de stat, cât și prin stimularea investițiilor private și prin dezvoltare de parteneriate în acest sector.

Ținte 2030:

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți;

- Îmbunătățirea siguranței rutiere;

- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora;
- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere;
- Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare;
- Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare;
- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

10. INEGALITĂȚI REDUSE. Inegalitatea este un obstacol în procesul de dezvoltare al unei societăți durabile. Inegalitatea apare în diferite domenii cum ar fi problemele de gen, dificultățile în educație, aspectele financiare etc. Unele grupuri vulnerabile, cum ar fi femeile cu dizabilități sau cele de etnie romă, se confruntă cu discriminare intersecțională, prin care mai multe caracteristici ale grupului sunt supuse fenomenelor discriminatorii, acesta devenind astfel în mod particular dezavantajat. Acest obiectiv al reducerii inegalităților accentuează caracterul ideal și meritocratic al societății și, totodată, permite tuturor accesul la resurse.

Obiective 2021-2027:

- Reducerea polarizării sociale prin asigurarea creșterii constante, pe bază anuală, a veniturilor mici, alocațiilor pentru copii, tineri, vârstnici și persoane cu dizabilități, pensiilor, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate într- un quantum superior celui mediu pe economie;
- Sprijinirea dezvoltării activităților economice productive în mediul rural, pe lângă cele agricole, prin încurajarea antreprenoriatului, asigurarea accesului la internet pentru munca de la distanță, accesul sporit la serviciile de microfinanțare;
- Creșterea intermedierei financiare în mod durabil cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar;

- Promovarea fermă și monitorizarea permanentă a aplicării legislației existente în materie de incluziune socială pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv a persoanelor aparținând minorităților etnice sau de altă natură, în toate domeniile vieții politice, economice, sociale și culturale.

Obiective 2021-2027:

- Reducerea polarizării sociale prin asigurarea creșterii constante, pe bază anuală, a veniturilor mici, alocațiilor pentru copii, tineri, vârstnici și persoane cu dizabilități, pensiilor, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate într- un quantum superior celui mediu pe economie;

- Sprijinirea dezvoltării activităților economice productive în mediul rural, pe lângă cele agricole, prin încurajarea antreprenoriatului, asigurarea accesului la internet pentru munca de la distanță, accesul sporit la serviciile de microfinanțare;

- Creșterea intermedierei financiare în mod durabil cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar;

- Promovarea fermă și monitorizarea permanentă a aplicării legislației existente în materie de incluziune socială pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv a persoanelor aparținând minorităților etnice sau de altă natură, în toate domeniile vieții politice, economice, sociale și culturale.

11. ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE. În România, conform statisticilor Băncii Mondiale, ponderea populației urbane a crescut la 54,4% în 2014, de la 34% în 1960. Conform Eurostat, media UE era de 72,5% în 2014. Acest proces de urbanizare este într-o continuă creștere, obligând orașele să devină deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile, pentru a face față schimbărilor socio- economice și de mediu.

Obiective 2021-2027:

- Creșterea procentului de proprietăți cadastrate și înregistrate în toate localitățile la 80% pentru construcții și finalizarea înregistrării terenurilor agricole ce fac obiectul subvențiilor acordate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca element de bază al planificării spațiale și amenajării teritoriului;

- Implementarea programelor existente și adoptarea de măsuri suplimentare pentru avertizarea timpurie, intervențiile de urgență și acțiunile ulterioare de reabilitare prin precizarea responsabilității tuturor factorilor cu atribuții în domeniu în caz de calamități naturale (seisme, inundații, alunecări de teren) sau accidente (deversări sau emisii nocive, incendii extinse etc);
- Pregătirea din vreme a unor planuri de contingență pentru prevenirea și limitarea efectelor previzibile ale schimbărilor climatice;
- Îmbunătățirea calității aerului;
- Creșterea capacității instituționale a autorităților cu responsabilități în domeniul calității aerului de adaptare la cerințele de respectare a obiectivelor de calitate a aerului;
- Valorificarea resurselor culturale specifice pe plan local prin protejarea patrimoniului cultural, identității culturale și îndeletnicirilor tradiționale (artizanale, artistice, culinare); încurajarea dezvoltării în continuare a Agroturismului;
- Promovarea unui set de măsuri teritoriale pentru zonele urbane în vederea dezvoltării acelor funcții și echipamente care pot asigura creșterea competitivității orașelor la nivel european și internațional.

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii;
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislative;
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială;
- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic;
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului;

- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului;
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural;
- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

12. CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILĂ. Decuplarea creșterii economice de efectele negative asupra mediului necesită un nou model de consum și producție durabil. Dezvoltarea durabilă propune soluția unei producții mai eficiente, a unui management durabil al deșeurilor și activități în concordanță cu principiile protecției mediului. În termeni de consum, reciclarea este imperativă, acest lucru necesitând tranziția spre o economie circulară și conștientizarea cetățeanului de limitele planetei.

Obiective 2021-2027:

- Continuarea eforturilor pe plan național pentru ameliorarea productivității utilizării resurselor prin includerea unor ținte precise, riguros monitorizate, în toate strategiile sectoriale și de dezvoltare în profil teritorial în vederea alinierii la standardele europene și pregătirii trecerii la modelul economiei circulare;
- Tranziția de la modelul economic actual bazat pe producție și consum la economia circulară prin schimbarea mentalității prin educație, schimbarea comportamentului consumatorilor și prin dezvoltarea de mecanisme financiare pentru susținerea perioadei de tranziție;
- Reducerea risipei de alimente pe întregul traseu producție-transport procesare-comercializare-consum, de la recoltarea în fermă la eliminarea finală a deșeurilor;
- Popularizarea și promovarea unor modele de producție și consum durabile prin campanii de informare pentru publicul larg și demersuri pentru extinderea acestor bune practici în programele educaționale școlare și extrașcolare;
- Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare;
- Promovarea instrumentelor care conduc la îmbunătățirea performanțelor de mediu, prin campanii de informare și conștientizare privind avantajele obținerii etichetei UE ecologice pentru

produse și servicii, precum și a obținerii înregistrării în EMAS de către organizațiile publice sau private;

- Finalizarea cadrului legislativ privind promovarea achizițiilor publice verzi;
- Ameliorarea procesului de urmărire statistico-economică și socială a modelelor de consum și de producție durabilă la nivel național, regional și local;
- Creșterea gradului de pregătire a societății pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor;
- Introducerea unui cod al sustenabilității care permite o raportare complexă a atitudinii companiilor privind aplicarea principiilor dezvoltării durabile de raportare.

Ținte 2030:

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs;
- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;
- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030;
- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastic 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%);
- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025;
- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024;
- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.

13. ACȚIUNE CLIMATICĂ. Impactul schimbărilor climatice, inclusiv schimbarea tiparelor climei, creșterea nivelului mării și a evenimentelor meteorologice extreme afectează

România de astăzi. Dacă nu se iau în continuare măsuri de adaptare și diminuare a efectelor acestora, amenințările actuale, cum ar fi siguranța alimentară și deficitul de apă, pot lua amploare.

Obiective 2021-2027:

- Integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în strategiile și politicile de dezvoltare sectorială și armonizarea lor intersectorială;
- Conștientizarea iminenței schimbărilor climatice atât la nivelul politic al instituțiilor statului, cât și în rândul tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă.

Ținte 2030:

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale;
- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate;
- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie;
- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.

14. VIAȚA ACVATICĂ. Viața marină, clima, economia și bunăstarea socială depind de existența unor mări sănătoase. Schimbările climatice și concurența pentru resursele naturale adaugă presiuni suplimentare asupra mediului marin. Schimbarea climei și exploatarea nedurabilă a mediului acvatic constituie principalele amenințări pentru oceane și mări.

Obiective 2021-2027:

- Dezvoltarea colaborării internaționale cu statele dunărene pentru îmbunătățirea stării ecologice a apelor Dunării și reducerea impactului negativ al afluenților asupra ecosistemelor marine la vărsarea în Marea Neagră;
- Gestionarea durabilă a resurselor acvatice vii printr-o abordare ecosistemică a activităților de pescuit;
- Întărirea capacității României de combatere a pescuitului INN;

- Susținerea programelor de cercetare pentru protecția și conservarea ariilor protejate și a resurselor acvatice vii.

Ținte 2030:

- Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;

- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;

- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement;

- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil al resurselor acvatice vii.

15. VIAȚA TERESTRĂ. Societatea umană a creat o „amprentă” imensă pe Pământ, iar acest impact impune asumarea unei responsabilități sporite, un management responsabil și activități corelate în domeniul protecției mediului. Pădurile sunt fundamentale pentru viața pe planetă. Gestionarea durabilă a acestora are un rol esențial în abordarea provocărilor globale actuale, precum și în combaterea reducerii biodiversității, a degradării solurilor și a prevenirii schimbărilor climatice. În plus, pădurile reprezintă un furnizor important al unei game largi de servicii ecosistemice care îmbunătățesc calitatea vieții, oferind numeroase avantaje pentru mediu, societate și economie, cum ar fi asigurarea securității alimentare, creșterea disponibilității apei și sporirea protecției așezărilor umane. România a intrat în UE cu un capital natural valoros, în unele cazuri, acesta având caracter de unicat. Această contribuție trebuie să fie recunoscută și apreciată ca atare, inclusiv sub raportul sustenabilității financiare a investițiilor necesare pentru conservarea resurselor și menținerea serviciilor oferite de ecosistemele naturale la standardele stabilite la nivelul ONU și UE.

Obiective 2021-2027:

- Păstrarea poziției României ca țară cu cea mai mare diversitate biogeografică din Europa atât prin integrarea în continuare a politicilor de mediu în toate strategiile naționale și sectoriale relevante, cât și prin îmbunătățirea infrastructurii de mediu, conform standardelor și practicilor UE și prevederilor convențiilor internaționale asumate de România;

- Refacerea și completarea băncilor de date genetice, în special pentru speciile autohtone sau endemice, precum și sprijinirea activităților de cercetare științifică în acest domeniu;

- Asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale;

- Atragerea și cointeressarea comunităților locale și a organizațiilor neguvernamentale, inclusiv a asociațiilor de vânătoare și pescuit sportiv, în acțiunile de combatere eficientă a braconajului, precum și de conservare a habitatelor sensibile și a biodiversității; compensarea pierderilor de venit ale proprietarilor de păduri sau de terenuri agricole situate în ariile naturale protejate,

Ținte 2030:

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede;

- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial;

- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă;

- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes național și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural.

16. PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE. Dezvoltarea durabilă este și o paradigmă de funcționare a unei societăți echitabile. Această abordare implică o societate pașnică în care beneficiile dezvoltării durabile promovează accesul la justiție pentru toți și crearea unor structuri legislative și instituționale eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. Dezvoltarea durabilă poate deveni o abordare funcțională doar dacă societatea va conștientiza și își va însuși această perspectivă ca pe o realitate firească.

Obiective 2021-2027:

- Aplicarea riguroasă a prevederilor legale existente privind combaterea și condamnarea oricăror acte de violență, abuz, exploatare, trafic de persoane sau discriminare de orice fel,

îndeosebi în privința copiilor, femeilor sau persoanelor cu dizabilități, indiferent de rasă, religie, gen sau orientare sexuală;

- Reforma regimului de executare a pedepselor prin modernizarea instituțiilor de detenție, consolidarea sistemului de probațiune și aplicarea dispozițiilor legale privind reintegrarea socială a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni privative sau neprivative de libertate;

- Măsuri pentru identificarea unor posibilități de continuare a colaborării interinstituționale, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au fost sancționate penal;

- Redactarea și începerea implementării unei strategii naționale pentru încurajarea creșterii demografice;

- Asigurarea unui tratament corect și nediscriminatoriu pentru cetățenii români aflați temporar la muncă în străinătate prin intervenții oficiale de susținere a intereselor acestora pe lângă autoritățile statelor respective;

- Utilizarea extinsă a tehnicilor digitale avansate în elaborarea și modelarea integratoare a programelor și proiectelor de dezvoltare în vederea optimizării deciziilor privind stabilirea priorităților și alocarea rațională a resurselor financiare pe criterii de rentabilitate și competitivitate.

Ținte 2030:

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție;

- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea prejudecăților, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice;

- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe;

- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;

- Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;

- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile;

- Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;

- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (online).

17. PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR. România, ca membră a comunității internaționale și a familiei europene, își asumă responsabilitatea de a se implica în efortul comun pentru sprijinirea dezvoltării durabile. Problemele globale impun soluții globale, această abordare necesită și colaborare, respectiv finanțare publică (națională și internațională) pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030.

Obiective 2021-2027:

- Sprijinirea unor soluții realiste, favorabile țărilor în curs de dezvoltare în cadrul dezbaterilor interguvernamentale din cadrul UE, a ONU, precum și a instituțiilor sale specializate pe tema dezvoltării durabile;
- Încurajarea investițiilor și altor activități economice ale unor întreprinzători din România, precum și a proiectelor bazate pe voluntariat, în special la inițiativa tinerilor, care au ca obiect promovarea principiilor și practicilor dezvoltării sustenabile în țări mai puțin dezvoltate;
- Sprijinirea comunităților de români din străinătate prin asigurarea accesului la cursuri de limbă și cultură românească și dezvoltarea lectoratelor de limbă și literatură română în cadrul universităților din Europa și din lume.

Ținte 2030:

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030;
- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate;
- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică;
- Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional.

Prin strategia "Europa 2020" Uniunea Europeană a promovat, în perioada 2014-2020, un model de creștere mai inteligent, mai durabil și mai incluziv, prin care s-a promovat noul concept de dezvoltare europeană, în baza căruia se asigură suport financiar de la bugetul Uniunii Europene și se deschid noi oportunități pentru valorizarea resurselor locale în condițiile unei guvernante economice mai bine coordonate la toate nivelurile de administrare. În prezent, Comisia Europeană a reînnoit inițiativa "Calea către excelență" pentru a continua să ofere sprijin adaptat și expertiză regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește inovarea. Inițiativa va ajuta regiunile să-și conceapă, să-și actualizeze și să-și ajusteze strategiile de specializare inteligentă. Altfel spus, strategiile de inovare care se bazează pe domenii de nișă dețin atuuri concurențiale, înainte de începerea perioadei bugetare 2021-2027. Totodată, inițiativa va ajuta regiunile să identifice resursele U.E. adecvate pentru finanțarea proiectelor inovatoare și să se asocieze cu alte regiuni care dețin atuuri similare pentru a crea clustere de inovare. Alături de propunerile Comisiei, privind viitoarea politică de coeziune și de noul program "Orizont Europa" și în conformitate cu noua agendă pentru cercetare și inovare a Comisiei, inițiativa "Calea către excelență" este o altă modalitate prin care Comisia ajută regiunile Europei să se pregătească pentru viitor, cu strategii de inovare solide, sprijinite de fondurile U.E. în următorul buget pe termen lung al U.E., pentru perioada 2021-2027.

Astfel, prioritățile investiționale mijlocite optim de U.E. sunt:

- O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;
- O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în U.E.

În acest sens, redactarea unei strategii de dezvoltare locală integrate în dezvoltarea regională și însușirea acesteia de către factorii de decizie de la nivel local îmbunătățește șansele unei creșteri economice și sociale durabile, incluzive și performante. Includerea proiectelor de dezvoltare locală în noua strategie de dezvoltare locală crește impactul vizat de aceasta. Lipsa unei

strategii de dezvoltare locală, a unei viziuni strategice împărtășite de comunitate, ar conduce la creșterea gradului de vulnerabilitate economică la apariția unor riscuri sociale și economice. Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definitoriu pentru a formula o viziune globală, coerentă și modernă asupra procesului de dezvoltare durabilă a localității, pentru perioada 2021-2027, cu corelare cu cea a județului Buzău și a Regiunii Sud-Est.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bălăceanu pentru perioada 2021 – 2027 își propune să se alinieze la obiectivele generale prin:

- reducerea șomajului și combaterea sărăciei prin dezvoltarea de noi locuri de muncă;
- măsuri eficiente de incluziune socială;
- implicarea activă în reducerea abandonului școlar în învățământul preuniversitar;
- creșterea eficienței energetice a gospodăriilor și locuințelor și creșterea spațiului de locuit inclusiv prin dezvoltarea unor programe de realizare a unor locuințe sociale;
- sprijinirea tinerilor, a micilor fermieri, dar și a întreprinderilor mici și mijlocii care doresc să investească în sectorul agricol și non- agricol;
- gestionarea riscurilor în cazul hazardelor naturale;
- utilizarea eficientă a resurselor.

Principiile care stau la baza procesului de planificare

Necesitatea adaptării spațiului românesc la cerințele UE se răsfrânge prin necesitatea fiecărei autorități locale de a se adapta la cerințele UE. Lucrarea prezintă analizează elementele specifice comunei Bălăceanu, atât din punct de vedere economic, social, al infrastructurii, cât și din punct de vedere al resurselor umane și al teritoriului. Pornind de la angajamentele pe care România și le-a asumat pentru perioada 2021-2027, strategia de dezvoltare locală a comunității nehoiene își propune o dezvoltare durabilă a localității în contextul european. Strategia are la bază informații obținute atât de la Institutul Național de Statistică, de la Uniunea Europeană, cât și informații obținute în urma unor studii, rapoarte, cercetări, strategii și norme locale, județene, regionale, naționale și europene. A fost, de asemenea, implicată populația orașului, angajații din Primăria Comunei Bălăceanu, prin întâlniri cu lideri de opinie, întâlniri cu oameni de afaceri locali, studii.

Pentru o punere în practică adecvată a strategiei, trebuie respectate următoarele condiții:

- acordul și susținerea din partea consiliului local și a comunității;
- susținerea din partea sectorului privat, îndeosebi a componentei economice;

- informarea permanentă a comunității cu privire la progresul punerii în aplicare;
- monitorizarea permanentă stadiului atingerii obiectivelor propuse.

Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele (CSaTH M., 1993): imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, create pentru acțiune, orientare spre schimbare, orientare spre un câștig durabil. O strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente proactive, construind posibile planuri și programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situații ce ar apărea pe parcurs. Principiul acțiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcționată spre îmbunătățirea situației regiunii țintă. Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potențialului local, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bălăceanu s-a realizat la inițiativa autorităților locale, în contextul în care cadrul de dezvoltare aplicat până în anul 2007 se rezuma doar la Planul Urbanistic General. Cu alte cuvinte, era vorba de o viziune strict tehnică, limitată la perspectiva amenajării teritoriului, ce s-a dovedit insuficientă pentru coordonarea eforturilor de rezolvare a problemelor din ce în ce mai complexe și multisectoriale ale comunei. Noua abordare, prin intermediul Strategiei, permite administrației publice și celorlalți actori locali (cetățeni, societăți comerciale etc.) să își planifice acțiunile, dezvoltarea și afacerile, astfel încât să răspundă nevoilor locale și să valorifice oportunitățile de dezvoltare identificate de Strategie. Pentru a asigura eficiența eforturilor de elaborare a Strategiei, s-a optat pentru o metodologie precisă, care a inclus elemente importante de implicare directă a comunității locale, prin solicitarea de puncte de vedere, interviuri, plecând de la premisele ca reprezentanții și liderii locali să aibă interesul, bazele și cunoștințele necesare pentru a reprezenta diversele interese locale. Lipsa exercițiului democratic de implicare constructivă în viața comunității și unicitatea acestui gen de activitate în mediul comunei au făcut dificilă realizarea acestui aspect metodologic. Astfel, elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a presupus un efort asumat de către autoritatea executivă de la nivel local - primar, cu sprijinul echipei de consultanță.

CAPITOLUL 1.2 ETAPELE ELABORĂRII STRATEGIEI

Procesul de elaborare a strategiei a cuprins următoarele etape:

1. Colectarea datelor și analiza acestora

În această etapă s-a urmărit evaluarea nevoilor pieței forței de muncă, baza economică a localității, analiza capacității instituționale locale, premisele dezvoltării economice locale. Aceste informații au fost obținute fie direct de la beneficiarii strategiei (angajații primăriei și locuitorii comunei Bălăceanu), fie din surse statistice oficiale. Pentru această etapă principalul tip de activitate este culegerea datelor care să permită o diagnoză cât mai clară a spațiului pentru care s-a elaborat planul de dezvoltare locală. Pentru aceasta s-au urmărit elemente fizico-geografice (forme de relief, plasare geografică, factori de risc natural, zone naturale protejate etc), populație (mărimea populației, densitatea, evoluția și factori de creștere ai populației), locuințele (dotarea locuințelor cu apă și canalizare, vechimea și siguranța locuințelor, materialele de construcție folosite etc), echiparea localității în sistem centralizat (apă, iluminat public, racordarea la rețele de telefonie, acces la căile de transport publice sau private), sociale (învățământ, comunicații, mortalitate infantilă etc), mediu și ecologie (apă, aer, sol, păduri). S-a urmărit, de asemenea, și identificarea atractivității localității din punct de vedere al turismului, a posibilităților de petrecere a timpului liber, s-au identificat spațiile verzi și evenimentele culturale anuale specifice zonei. Această cercetare s-a realizat cu aportul important al întregii echipe locale, constantându-se dificultăți, în principal, din cauza lipsei de integrare și coordonare a informațiilor locale, precum și a lipsei unui mod sistematic și computerizat de arhivare a datelor care să faciliteze sortarea și aranjarea multicriterială a acestora. Tot în această etapă se urmărește și analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală (instituții publice, organizații non-guvernamentale, întreprinzători privați, biserica, școala etc). Tehnica folosită a fost aceea a anchetei sociologice. Astfel, aflăm atât gradul de implicare a agenților enumerați pentru bunul mers al localității, dar și imaginea pe care aceștia o au la nivelul localității și în exteriorul ei. Culegerea datelor s-a făcut prin observații pe teren, interviuri, dezbateri publice. La finalul primei etape se poate face analiza SWOT a localității, piatra de temelie pentru elaborarea strategiei de dezvoltare a localității.

1. Stabilirea strategiei de dezvoltare locală

Analiza SWOT evidențiază punctele forte (Strengths), slabe (Weaknesses), oportunitățile (Opportunities) și amenințările (Threats) existente la nivelul comunei Bălăceanu. Au fost, de asemenea, identificate forțele externe ce ar putea avea fie un efect pozitiv, fie negativ în dezvoltarea ulterioară a localității. Se obțin, așadar, direcțiile de dezvoltare locală.

a) Identificarea obiectivelor strategice de dezvoltare - enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

b) Obiective operaționale dezvoltate în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/micro-regiunii/regiunii. În alegerea subprogramelor, cel mai important considerent trebuie să fie inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

2. Selectarea proiectelor de dezvoltare locală

În această etapă se analizează posibilele programe sau proiecte de dezvoltare ce vor fi prinse în strategia de dezvoltare locală. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, în funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agenda persoanelor sau a organizațiilor însărcinate cu implementarea lor. Este obligatorie o discuție și o analiză constructivă cu autoritățile publice locale, deoarece ele sunt cele care pot da răspuns privitor la fondurile disponibile în bugetul local pentru finalizarea proiectelor propuse. Am intrat, de asemenea, în contact cu serviciile deconcentrate ale ministerelor, autorități județene, companii naționale care activează pe raza județului Buzău și în comuna Bălăceanu, cu scopul de a alege eventuale propuneri de proiecte ce pot spori și dezvolta localitatea. Selectarea proiectelor are în vedere mai multe aspecte: proiectul să conducă la o îmbunătățire reală a vieții comunității, urmările lui să fie suficient de consistente încât să afecteze o parte importantă a comunității, să existe sau să poată fi găsite resurse necesare pentru rezolvarea lui. Această etapă face și o analiză

privitoare la viabilitatea proiectelor propuse, atât din punct de vedere al comunității, cât și al economiei și al nevoilor populației.

3. Construcția planurilor de acțiune

Această etapă centralizează informațiile obținute în primele trei etape, etape ce țin mai mult de partea strategică. Construcția planurilor de acțiune pregătește planurile de acțiune, precizează toate resursele financiare sau de alt tip ce sunt necesare pentru finalizarea fiecărui proiect) fie că este vorba de resurse din bugetul local, bugetul județean, național sau European, fie de surse financiare externe ale agenților economici). Deși în fază inițială pot fi identificate mai multe posibile scenarii de dezvoltare, în această etapă sunt alese acelea care asigură comunității cele mai mari posibilități de progres și de creștere a nivelului de trai la nivelul populației. În vederea atragerii de finanțări nerambursabile, după etapa de prioritizare a nevoilor locale se va analiza modul în care obiectivele propuse se corelează cu obiectivele existente la nivelul programelor europene. Primul lucru la care ar trebui să se gândească cei care concep un proiect este cel legat de rezultatele obținute, ca urmare a implementării cu succes a proiectului. Proiectul reprezintă un instrument care oferă mijloacele necesare pentru atingerea unor obiective strategice. Dacă proiectele nu sunt văzute în acest mod, atunci un proiect încheiat ar putea să nu aibă nici un efect asupra dezvoltării zonei. Se finalizează, de asemenea, și specificațiile tehnice ale proiectelor (studii ce sunt necesare pentru fiecare proiect de fezabilitate, proiecte tehnice etc., orarul pentru implementarea proiectelor, derularea programului financiar). Așadar, putem considera că etapa de construcție a planurilor de acțiune este o etapă de implementare, de verificare și monitorizare a proiectelor, după ce acestea au fost identificate.

CAPITOLUL 2. REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-EST

CAPITOLUL 2.1. INTRODUCERE

În 1998 au fost create opt regiuni de dezvoltare prin asocierea consiliilor județene din România, pentru a coordona dezvoltarea regională necesară aderării la Uniunea Europeană. Aceste regiuni nu au personalitate juridică și nici statut administrativ deși ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională.

Regiunile de dezvoltare coordonează proiecte infrastructurale regionale și au devenit membre ale Comitetului Regiunilor în 2007 când România a aderat la Uniunea Europeană. Regiunile de dezvoltare ale României corespund cu diviziunile de nivel NUTS-II din Uniunea Europeană.

Cadrul legislativ pentru constituirea regiunilor de dezvoltare a fost dat prin legea nr.151 / 1998, privind dezvoltarea regională în România.

România este împărțită în opt regiuni de dezvoltare, numite după poziția geografică în țară, respectiv Nord - Vest, Nord - Est, Sud - Vest, Sud - Est, Sud, Vest, Centru, București și Ilfov.

Conform Ordonanței de Urgență nr. 75/2001 privind funcționarea Institutului Național de Statistică au fost create opt direcții generale pentru statistică regională, care alături de cele 34 de direcții județene de statistică, au ca scop dezvoltarea statisticii regionale.

Actele normative cu privire la organizarea statistică a României definesc structurile asimilabile NUTS, după cum urmează:

- Nivel NUTS I: macro - regiuni;
- Nivel NUTS II: 8 regiuni de dezvoltare, cu o populație medie de 2,8 milioane locuitori;
- Nivel NUTS III: 42 județe, care reflectă structura administrativ teritorială a României;
- Nivel NUTS IV: nu se folosește, deoarece nu s-au identificat asocieri de unități teritoriale;
- Nivel NUTS V: 265 municipii și orașe, 2.686 comune, cu 13.092 sate, care reflectă structura administrativ teritorială a României.

CAPITOLUL 2.2. REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-EST

Regiunea de Dezvoltare Sud - Est cuprinde zona sud - estică a țării fiind formată din județele: Vrancea, Galați, Buzău, Brăila, Tulcea și Constanța.

Vecinătăți:

- în partea nordică - Regiunea de Dezvoltare Nord - Est,
- în partea vestică - Regiunea de Dezvoltare Centru,
- în partea sud - vestică - Regiunea de Dezvoltare Sud - Muntenia și Regiunea de Dezvoltare București - Ilfov
- în partea sudică - Bulgaria
- în partea estică - Republica Moldova, Ucraina și Marea Neagră

Suprafața Regiunii de Dezvoltare Sud - Est este de 35.762 km² ceea ce reprezintă 15% din

suprafața totală a țării, regiunea fiind a doua ca mărime din cele 8 regiuni ale României.

Regiunea de Dezvoltare Sud - Est aparține provinciei fizico - geografice a Europei Răsăritene și are granițe naturale formate de râul Prut, fluviul Dunărea și Marea Neagră.

Organizare administrativă, la 31 decembrie 2017

	Suprafață totală (km ²)	Numărul orașelor și municipiilor	Din municipii care	Numărul comunelor	Numărul satelor
Regiune Sud-Est	35774	35	11	355	1448
Brăila	4766	4	1	40	140
Buzău	6101	5	2	82	475
Constanța	7104	12	3	58	189
Galați	4465	5	2	61	180
Tulcea	8484	5	1	46	133
Vrancea	4854	5	2	68	331

*Începând cu ediția 2016 a Anuarului Statistic suprafața totală a României a fost actualizată de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în conformitate cu prevederile Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Populația rezidentă la 1 iulie 2018

	Total (număr de persoane)	Urban	Rural	În procente față de total	
Regiunea de dezvoltare Sud-Est	2.409.680	1.279.064	1.130.616	53,1	46,9
Brăila	291.943	179.681	112.262	61,5	38,5
Buzău	416.876	160.041	256.835	38,4	61,6
Constanța	675.056	155.769	219.287	76,5	32,5
Galați	506.864	275.392	231.472	54,3	45,7
Tulcea	196.193	91.194	104.999	46,5	53,5
Vrancea	322.748	116.987	205.761	36,2	63,8

*Statistici regionale – Direcția Regională de Statistică Brăila

CAPITOLUL 2.2.1. CADRUL NATURAL

Regiunea de Dezvoltare Sud - Est cuprinde aproape toate formele de relief: Lunca Dunării, Câmpia Bărăganului în centru și Câmpia Covurluiului în nord, Podișul Dobrogea în est și sud. În partea de nord a podișului Dobrogei se află Munții Măcinului, iar partea de nord-vest a regiunii cuprinde o parte a Carpaților de Curbură și a Subcarpaților de Curbură.

Regiunea este străbătută de fluviul Dunărea, cuprinde Delta Dunării și este mărginită la est de întreg litoralul românesc al Mării Negre (245 km).

Zona Câmpiei Bărăganului, în care se includ suprafețe din județele Buzău, Brăila și Vrancea este caracterizată din punct de vedere fizico - geografic de o seismicitate foarte ridicată, precipitații reduse, risc de inundații și potențial forestier scăzut.

Demografic, se înregistrează un declin datorat îmbătrânirii accentuate a populației și se observă o tendință continuă de scădere a numărului de locuitori. Indicii de natalitate au valori medii și sub medii.

Caracteristicile demografice arată că densitatea populației în acest spațiu este foarte redusă și se înregistrează un declin demografic accentuat. Activitățile economice preponderente s-au axat pe exploatarea de resurse naturale, turism și activități tradiționale în concordanță cu principiile dezvoltării durabile.

Zona dispune de un potențial forestier ridicat și de un grad foarte mare de atractivitate pentru turismul de agrement, itinerant, științific în Delta Dunării, dar și prin diversitatea și biotopurile unice, monumentele istorice și religioase (în special triunghiul celor trei mănăstiri aflate în nordul județului: Celic-Dere, Cocos-Niculitel, Saon și Bazilica paleo-creștină situată în satul Niculitel, cetăți romane, italienești, bizantine Troesmis, Arrubium, Dinogetia, Noviodonum, Halmyris, Arganum, Enisala).

În Dobrogea de Sud Est, din punct de vedere demografic, predomină comunele cu talie medie și mare, densitatea populației în zona rurală fiind ridicată. Se înregistrează o stabilitate demografică și chiar o ușoară creștere. Aspectul economic este caracterizat printr-un grad foarte mare de atractivitate turistică, dimensiuni relativ mari ale exploatațiilor agricole individuale, ponderea ridicată a terenului arabil din totalul agricol, posibilități de cooperare cu centrele urbane,

forța de muncă calificată și o pondere ridicată a activităților neagricole. Se constată fenomenul de poluare a plajelor datorată în special navelor din apropierea litoralului, solurile sunt moderat degradate datorită folosirii pesticidelor.

Dobrogea Centrală și de Sud - Vest prezintă precipitații reduse. În acest spațiu există rezervații și monumente ale naturii, precum și resurse complexe. Densitatea populației este redusă și predomină comunele care înregistrează un declin accentuat al populației.

Zona Moldovei de Sud, care cuprinde părți din județele Galați și Vrancea se caracterizează prin alunecări de teren frecvente, risc de inundații și seismicitate ridicată. Procentul de alimentare cu apă a populației în sistem centralizat este redus. Accesul direct la rețeaua majoră rutieră și feroviară este dificil în majoritatea comunelor. Zona este caracterizată din punct de vedere fizico - geografic de o seismicitate foarte ridicată, precipitații reduse, risc de inundații, potențial forestier scăzut.

Dobrogea de Nord, acoperită în exclusivitate de județul Tulcea, este o zonă specială datorită, în primul rând, condițiilor fizico – geografice, și anume Delta Dunării – declarată în 1990 rezervație a mediului înconjurător, ecologică și a păsărilor, fiind sub protecție UNESCO și Parcul Național Munții Măcinului pentru conservarea speciilor rare, de floră și faună specifice intersecției arealelor mediteranean, balcanic, caucazian.

Rezervația Biosferei cuprinde 5.800 km², reprezentând 53% din suprafața județului de 8.498,8 km², iar parcul național se întinde pe o suprafață de 11.321 ha reprezentând singura arie protejată din România unde pădurile de stepă sud-mediteraneene și balcanice sunt prezente împreună și se află într-o stare bună de conservare.

Caracteristicile demografice arată că densitatea populației în acest spațiu este foarte redusă și se înregistrează un declin demografic accentuat. Activitățile economice preponderente s-au axat pe exploatarea de resurse naturale, turism și activități tradiționale în concordanță cu principiile dezvoltării durabile.

Accesul direct la rețeaua majoră rutieră și feroviară este dificil în majoritatea comunelor. Din punct de vedere social se înregistrează un nivel ridicat al mortalității infantile și o ofertă precară de asistență sanitară.

Zona Subcarpaților de Curbură care cuprinde arii din județele Vrancea și Buzău este o zonă

cu seismicitate ridicată, zona montană reprezentând circa 50 % din suprafață. Se înregistrează frecvent alunecări de teren.

Ca și elemente fizico - geografice pot fi menționate numeroasele rezervații și monumente ale naturii, precum și complexitatea mare de resurse ale naturii. Din punct de vedere demografic, se înregistrează un declin datorită îmbătrânirii populației și a tendinței continue de scădere a numărului de locuitori.

În această regiune se înregistrează o pondere ridicată a activităților neagricole, iar terenul agricol se află cu preponderență în proprietate privată, fapt ce constituie premise pozitive în dezvoltarea economică locală. Din punct de vedere ecologic, zona este caracterizată prin existența pădurilor pe suprafețe întinse, ceea ce contribuie la menținerea unui echilibru pe termen lung, condiționat de altfel de exploatarea rațională a resurselor forestiere.

CAPITOLUL 2.2.2. RESURSE NATURALE

Din perspectiva bogățiilor subsolului, regiunea dispune de petrol (zăcăminte de hidrocarburi la Berca, Sărata – Monteoru, Păcelele, Oprișenești, Ianca), gaze naturale în județele Brăila și Buzău și în platforma continentală a Mării Negre.

Alte resurse naturale ale regiunii sunt: granitul în Munții Măcinului, piatra de var în Podișul Dobrogei, minereu de fier, pirita de cupru, sulfuri complexe de plumb și zinc, cuarț, granit, marmură și varietăți de piatră de var, caolin, baritină din dealurile Tulcei, depozitele de loess, sare în Buzău. O categorie aparte a bogățiilor de subsol o constituie apele sulfuroase, feruginoase, clorurice - Brăila, Buzău, Constanța.

Platforma continentală a Mării Negre conține rezerve semnificative de minerale și hidrocarburi, exploatate cu echipamente de foraj marin, produse în România. Rezerve de hidrocarburi lichide și gazoase mai sunt și în județele Brăila, Vrancea și Galați. Singurul depozit de petrol la suprafață din Europa se află în zonele Berca și Monteoru din județul Buzău.

CAPITOLUL 2.3. INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU

Infrastructura de apă potabilă și canalizarea

La nivelul localităților, alimentarea cu apă a populației este asigurată de sisteme centralizate

de alimentare cu apă sau prin instalații locale - fântâni și captări de izvoare. La finele anului 2018, numărul de localități cu instalații de alimentare cu apă potabilă a fost de 358. Raportat la totalul localităților din regiune (390), rezultă că numărul de localități acoperite de sistemele de alimentare cu apă potabilă în Regiunea Sud a fost de 91,79% din totalul localităților.

Canalizare publică și spații verzi, la 31 decembrie 2018

Regiunea de dezvoltare Sud-Est	Localități cu instalații de canalizare publică (număr)		Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare publică	Suprafața spațiilor verzi în municipii și orașe (ha)
	Total	din care: municipii și orașe		
	136	35	4.583,2	2.837
Brăila	9	4	510,5	502
Buzău	21	5	485,0	248
Constanța	37	12	1.586,9	657
Galați	28	4	1.100,8	1.050
Tulcea	27	5	545,9	208
Vrancea	14	5	354,1	172

*Statistici regionale – Direcția Regională de Statistică Brăila

Rețeaua de distribuție a apei potabile, în anul 2018

Regiunea de dezvoltare Sud-Est	Localități cu instalații de alimentare cu apă potabilă (număr)		Lungimea totală simplă a rețelei de distribuție a apei potabile (km)
	Total	din care: municipii și orașe	
	358	35	12.838,9
Brăila	42	4	1460,4
Buzău	78	5	2520,0
Constanța	69	12	3083,2
Galați	59	4	2483,1

Tulcea	51	5	1634,2
Vrancea	59	5	1658,0

*Statistici regionale – Direcția Regională de Statistică Brăila

În general, în mediul rural nu există rețele de canalizare. Gradul de acoperire cu rețele de canalizare în mediul urban este nesatisfăcător, necesitând investiții pentru extinderea acestora sau rețehnologizarea / redimensionarea și modernizarea celor existente. Apele uzate epurate evacuate depășesc, în general, limitele la indicatorii de calitate impuși prin legislație. Aceste depășiri se datorează exploatării necorespunzătoare a echipamentelor existente, dar și necesității de rețehnologizare a acestora. Majoritatea stațiilor de epurare sunt dotate doar cu treaptă mecanică, nu și biologică, calitatea apelor evacuate fiind necorespunzătoare. Unele localități (de ex. municipiul Galați și municipiul Tulcea) nu au stație de epurare, apele uzate fiind deversate direct în Dunăre.

Alimentarea cu gaze naturale

În Regiunea Sud - Est 69 de localități beneficiază de rețea de distribuție a gazelor naturale, din care 22 sunt municipii sau orașe, un număr aproape triplu față de anul 2000 când localitățile deservite erau doar 27.

Rețeaua de termoficare

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico - edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale ori asociației de dezvoltare comunitară, care formează sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității sau al asociației de dezvoltare comunitară.

Numărul localităților care au beneficiat de sisteme centralizate de producere și distribuție a energiei termice a fost într-o continuă scădere, de la 315 localități cu sisteme centralizate în anul 1989 s-a ajuns ca în 1996/1997 să fie numai 308 localități beneficiare, iar în perioada 2002/2003 la 188 localități și 121 în 2008/2009 ajungându-se la nivelul anului 2011 la 110 localități. Situația curentă prezintă un număr de doar 14 localități în care se mai distribuie energie termică.

Energia electrică

Infrastructura energetică regională este complexă. În Regiunea Sud - Est există mari

producători de energie electrică din diferite surse, care includ termocentralele și hidrocentralele localizate în diferite județe, precum și Centrala Nucleară de la Cernavodă, județul Constanța. Extraordinar, și în mare parte încă neexploatat, este potențialul Regiunii Sud - Est pentru producția de energie din surse regenerabile. În zona de litoral și, mai ales în județul Tulcea, condițiile sunt favorabile pentru producerea de energie eoliană, potențialul fiind foarte ridicat pentru aplicațiile electroenergetice ale energiei solare, precum și pentru producția de energie din biomasă (în special în județele Brăila și Constanța).

Primele proiecte pentru exploatarea resurselor neconvenționale au apărut, însă valorificarea lor este încă într-o fază de început. Infrastructura pentru distribuția de gaze există în toate județele, fiind totuși prezentă doar în localități principale (reședințe de județ, municipii și orașe mai mari). Situația infrastructurii pentru distribuția de energie termică este variabilă de la un oraș la altul: cu puține excepții – cum ar fi de exemplu municipiul Constanța

– starea de uzură ridicată și supradimensionarea instalațiilor față de utilizatorii actuali, datorită debransărilor din ultimii ani, au cauzat o scădere permanentă a sistemului.

În ceea ce privește eficiența energetică, se remarcă faptul că Regiunea Sud - Est este caracterizată prin consumuri scăzute de energie în gospodării.

Calitatea apei

Calitatea apei potabile se încadrează în parametrii de potabilitate. În ceea ce privește consumul de apă de fântână, există depășiri frecvente atât la indicatorii microbiologici, cât și la cei chimici, precum amoniacul, nitriții și nitrații.

Calitatea apelor de suprafață și subterane depinde de sursele difuze de poluare provenite din agricultură și practicile ei neconforme (pesticide, dejecții de la porcine și păsări), nămoluri de la stațiile de epurare, reziduurile menajere și industriale și de slabă epurare sau lipsa de epurare a apelor uzate.

Calitatea apei freatice din Regiunea Sud - Est este majoritar necorespunzătoare. Indicatorii care au valori depășite sunt: duritatea totală la toate forajele analizate, cloruri, fier, azotați și substanțe organice. Cauzele probabile pentru care, în majoritatea cazurilor, apele freatice nu corespund cerințelor pentru a fi utilizate direct în scopuri potabile sunt:

- poluarea apelor de suprafață;
- condițiile și procesele hidrogeochimice naturale care favorizează trecerea în soluție a diferiților anioni și cationi;

- dezvoltarea intensivă a agriculturii în ultimele decenii cu utilizarea excesivă a îngrășămintelor chimice pe bază de azot și fosfor și a pesticidelor, care a condus la acumularea în sol a unora dintre aceștia (sau a produșilor de degradare);

- efectele pasivității fostelor complexe zootehnice de capacități mari privind măsurile pentru conservarea factorilor de mediu;

- particularitățile climatice, hidrogeologice și exploatarea sistemelor de irigații care au contribuit la mineralizarea materiei organice din sol și migrația substanțelor rezultate din aceste procese.

Calitatea aerului

Activitățile economice (industria, agricultura, transportul, producerea energiei) generează emisii de poluanți. Poluanții din aerul înconjurător afectează ecosistemele, sănătatea umană, climatul și moștenirea culturală prin acidifiere, eutrofizare și expunerea la ozon.

Deși s-au înregistrat reduceri semnificative ale concentrațiilor particulelor în suspensie provenite de la emisiile din trafic și din sectorul energetic, cea mai importantă sursă antropogenă rămâne arderea combustibililor fosili pentru generarea energiei termice / electrice și încălzirea domestică. În mediul urban, gazele de eșapament, resuspensia prafului de pe partea carosabilă și arderea combustibililor fosili pentru încălzirea domestică sunt surse locale semnificative.

Emisiile din atmosferă sunt supuse unor transformări care includ dispersia, transformări chimice sau fizice. Atâta timp cât schimbările privind calitatea aerului pot avea loc atât în apropierea surselor de emisie, cât și mult mai departe, datorită dispersiei poluanților, se poate concluziona că poluarea aerului nu este doar o problemă locală sau regională, ci una europeană sau la nivelul întregului glob.

Calitatea solului

Datorită așezării geografice a Regiunii Sud - Est, aspectele de vulnerabilitate a solului identificate acoperă aproape toată gama de probleme datorate impactului antropic sau natural, înregistrându-se însă, în ultimii ani, o reducere a presiunilor din punct de vedere ecologic.

Ca aspecte vulnerabile și probleme care necesită o abordare mai atentă au fost identificate următoarele activități, respectiv fenomene, cu un potențial impact:

- exploatarea agregatelor minerale;

- depozitarea neconformă a deșeurilor menajere și industriale;
- depozitarea neconformă a dejecțiilor animaliere;
- exploatarea țițeiului;
- utilizarea nerațională a solului;
- practicarea unei agriculturi intensive;
- utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice și produselor de uz fitosanitar;
- fenomene de alunecări de teren și respectiv eroziunea solului.

Gestionarea deșeurilor

Deoarece sintagma „managementul deșeurilor” definește un ansamblu de activități pornind de la identificarea, colectarea, transportul, tratarea, reciclarea, valorificarea energetică sau materială și depozitarea sau eliminarea prin alte metode (incinerarea) a deșeurilor, aspectele vulnerabile din acest domeniu sunt multiple și complexe. În urma analizării situației existente, cele mai importante aspecte vulnerabile s-ar încadra în domeniul managementului deșeurilor municipale și ar fi următoarele:

- nivelul scăzut de educare a populației în ceea ce privește impactul gestionării necorespunzătoare a deșeurilor asupra mediului;
- rata redusă de acoperire cu servicii de salubritate a localităților urbane mici și a celor rurale;
- inexistența stațiilor de transfer a deșeurilor;
- număr insuficient sau, după caz, inexistența punctelor de colectare selectivă a deșeurilor;
- eliminarea în spațiile destinate eliminării deșeurilor menajere și a deșeurilor rezultate din activitatea de creștere a animalelor;
- inexistența unei strategii coerente în ceea ce privește gestionarea deșeurilor biodegradabile;
- apariția unor disfuncționalități în funcționarea lanțului „colectare – valorificare” a deșeurilor, datorate în principal inexistenței unor facilități fiscale pentru operatorii economici care activează în acest domeniu;
- lipsa din bugetele autorităților administrației publice locale a resurselor financiare pentru înființarea sistemelor de gestionare a deșeurilor și uneori slaba implicare a acestora în înființarea serviciilor de salubritate.

Politica U.E. în domeniul deșeurilor a evoluat în ultimii 30 de ani printr-o serie de planuri de acțiune pentru mediu și a unui cadru legislativ care urmărește să reducă efectele negative asupra

mediului și a sănătății și să creeze o economie eficientă din punct de vedere al resurselor și energiei.

CAPITOLUL 2.4. ECONOMIE

Activitățile industriale sunt concentrate mai ales în centrele urbane, în special de mari dimensiuni, și sunt foarte puțin prezente în mediul rural. Aproape toate sectoarele fiind reprezentate, iar primele 5 sub-sectoare de producție industrială din Regiunea Sud - Est scot în evidență preponderența industriei tradiționale, precum și a mecanicii grele. Industria alimentară (CAEN 10) și industria mobilei (CAEN 31) sunt sectoarele tradiționale principale concentrând 12,45%, respectiv 7,3% din întreprinderile industriale; sectorul mecanic concentrează aproximativ 24% din întreprinderi, ramurile de vârf fiind industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (CAEN 25) cu 10,3%, repararea, întreținerea și instalarea de mașini și echipamente (CAEN 33) cu 7,42%, precum și fabricarea altor mijloace de transport (CAEN 30) cu 7,35%; de remarcat că mijloacele de transport fabricate sunt aproape în totalitate construcții navale. Cu tradiție și caracterizată prin calitatea produselor sale apreciate atât pe piața internă, cât și pe cea externă, industria construcțiilor navale este specifică acestei regiuni unde se constituie ca un „cluster” în forma incipientă, iar șantierele navale de la Brăila, Galați, Mangalia, Tulcea și Constanța pun în valoare avantajul poziționării la Marea Neagră sau pe malul Dunării.

Unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale, în anul 2018

Regiunea de dezvoltare Sud-Est	Total	60.512
Industrie extractivă		115
Industrie prelucrătoare		5.828
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat		122
Distributia apei: salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare		454
Construcții		5.391
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor		22.412
Transport și depozitare		6.273
Hoteli și restaurante		3.840

Informații și comunicații	1.589
Tranzacții imobiliare	1.598
Activități profesionale, științifice și tehnice	5.407
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2.179
Învățământ	549
Sănătate și asistență socială	1.688
Activități de spectacole, culturale și recreative	1.146
Alte activități de servicii	1.921

*Statistici regionale – Direcția Regională de Statistică Brăila

În anul 2008, unitățile active din sectorul industrial au realizat 43,81% din totalul investițiilor brute realizate la nivel regional, în timp ce în anul 2010, unitățile active din sectorul industrial au înregistrat o creștere ajungând la 57,09% din totalul investițiilor brute realizate la nivel regional. În perioada 2005 - 2008 tendința a fost pozitivă: investițiile nete s-au dublat trecând de la 2.600 milioane lei, la 5.236 milioane de lei prețuri curente și ajungând la 7.358 milioane lei, în anul 2010. Jumătate din investițiile brute din anul 2010, au fost efectuate de către unități active din sectorul industrial. Situația cifrei de afaceri în anul 2018 este 129.830 milioane lei RON constituită din cifra de afaceri, investiții brute (8.757 milioane lei) , investiții nete (5.967 milioane lei) și personalul unităților locale active (411.284 număr persoane) din industrie, construcții, comerț și alte servicii.

De asemenea, industria alimentară este prezentă în aproape toate orașele și industria construcțiilor metalice și a produselor din metal sunt sectoarele industriale care concentrează o mare pondere de firme în toate județele. Mai mult, analiza localizării operatorilor din sectorul industrial pe teritoriu scoate în evidență următoarele concentrări:

- Industria petrochimică, este reprezentată prin Combinatul de la Năvodari (județul

Constanța);

- Industria metalurgică este localizată în Galați și Tulcea;
- Industria constructoare de mașini în Brăila, Buzău, Constanța, Tecuci;
- Industria construcțiilor navale și platforme de foraj marin la Galați, Constanța, Brăila, Tulcea, Mangalia;
- Industria materialelor de construcții în Medgidia;
- Industria confecțiilor în Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Focșani, Tulcea.
- Industria lemnului în Vrancea, Buzău, Constanța Galați, Brăila, Tulcea

CAPITOLUL 2.5.TURISM

Patrimoniul natural protejat

Patrimoniul de resurse naturale al regiunii este foarte bogat și cuprinde zone protejate, singura zonă de litoral din România, lacuri naturale și izvoare cu funcțiuni terapeutice, zone montane și locații naturale unice, cum ar fi Vulcanii Noroioși. Mai mult, tradiția bogată agricolă, precum și peisajul rural plăcut oferă un cadru potrivit pentru practicarea agroturismului.

Regiunea Sud - Est se situează pe primul loc în România în ceea ce privește conservarea biodiversității: este regiunea cu cea mai mare suprafață din ariile protejate din totalul României (43,8 % din totalul suprafețelor protejate din România), precum și regiunea cu cea mai mare suprafață ocupată de arii naturale protejate (cca. 32 % din suprafața regiunii). Pe teritoriul său se află 144 de arii naturale protejate de interes național - aproximativ 680.463,74 ha – inclusiv o rezervație a biosferei, un parc național și 3 parcuri naturale – precum și 108 situri care fac parte din rețeaua comunitară Natura 2000.

Suprafața însumată a acestor arii este de aproximativ 1.029.206.6 ha, ariile protejate fiind

localizate în toate județele. Datorită varietății de condiții geoclimatice existente, fiecare județ prezintă trăsături specifice în ceea ce privește habitatele și speciile de floră și faună.

Ariile protejate includ Rezervația Biosferei din Delta Dunării, un parc național și 3 parcuri naturale, unele dintre acestea fiind situate doar parțial pe teritoriul regiunii.

În regiune există numeroase rezervații naturale, localizate în toate județele, dintre care se remarcă rezervația Vulcanii Noroioși (30 ha), una dintre cele mai interesante rezervații mixte (geologică și botanică) din România, situată în județul Buzău.

Singura porțiune de coastă maritimă existentă în țară, litoralul românesc al Mării Negre, se întinde între brațul Chilia al Dunării, la nord și granița cu Bulgaria, la sud. Este împărțit în două mari sectoare: cel de nord, cu relief caracteristic de deltă, cordoane litorale și lagune (între Musura și capul Midia) și cel de sud, cu țărm ridicat, dominat de faleză, golfuri și promontorii (între capul Midia și localitatea Vama Veche). Plajele se întind pe mai bine de 82 de km și au o lățime de 120 m la Mangalia, 100 m la Techirghiol și 50 - 200 m în celelalte zone.

Litoralul românesc cuprinde 13 stațiuni, cu unități de cazare turistică, tratament și agrement și atrage fluxuri remarcabile de turiști (1.044.043 sosiri în anul 2010, reprezentând 17,2% din totalul sosirilor în țară). În anul 2011 se constată o scădere semnificativă a numărului de sosiri: 735.881 de sosiri, reprezentând 10,47% din totalul sosirilor în România.

Principalele lacuri naturale din România sunt localizate în procent de 93,66% în Regiunea Sud-Est, conform unei analize realizate de Institutul Național Statistică în anul 2011, ceea ce subliniază încă o dată potențialul turistic ridicat al regiunii. Până în prezent, aceste peisaje naturale deosebite au fost foarte puțin amenajate și foarte puțin promovate.

Patrimoniul natural valorificat prin turism balnear - lacurile și izvoarele terapeutice sunt localizate în județele Brăila, Buzău și în județul Constanța, care concentrează 6 stațiuni balneoclimaterice amenajate cu baze de tratament și servicii de agrement.

Principalele stațiuni specializate în tratament pentru bolile reumatismale sunt:

– Eforie Nord (Constanța), situată pe zona litorală, datează din 1894 și are două baze de tratament pe bază de apă sărată și nămol terapeutic, indicate pentru afecțiuni reumatismale și ginecologice;

–Costinești (Constanța), stațiune balneoclimaterică estivală, amenajată pentru thalasoterapie și helioterapie;

–Mangalia (Constanța), singura stațiune maritimă care deține izvoare minerale – sulfuroase, mezotermale și radioactive – folosite din antichitatea romană;

–Neptun - Olimp (Constanța), care dispune de o bază modernă de tratament pentru electroterapie, hidroterapie și tratamente cu nămol;

–Techirghiol (Constanța), stațiune balneoclimaterică permanentă, pe malul lacului cu același nume. Principalii factori naturali terapeutici sunt apa sărată și nămolul sapropelic al lacului Techirghiol. Stațiunea dispune de cinci baze de tratament în cadrul cărora există numeroase instalații (pentru băi calde la vane sau bazine cu apă sărată concentrată provenită din lac, pentru băi calde cu nămol și pentru împachetări calde cu nămol, pentru aerosoli, hidroterapie);

–Sărata Monteoru (Buzău), stațiune balneoclimaterică, înconjurată de dealuri împădurite și terase pe care se cultivă vița de vie. Factorii terapeutici naturali sunt reprezentați de izvoare cu ape minerale sărate, iodurate, bromurate, calcice, magneziene, sulfuroase și de nămolul mineral de depunere din izvoarele naturale sulfuroase. Baza de tratament a stațiunii oferă facilități pentru: băi calde cu apă minerală și bazine aflate în aer liber, hidroterapie, electroterapie, magnetoterapie, ultrasunete, aerohelioterapie, cure interne cu apă minerală, gimnastică medicală, masaj, activități sportive;

–Balta Albă (Buzău), stațiune balneoclimaterică (la 30 m altitudine), Stațiune balneoclimaterică așezată pe malul lacului Balta Albă, cel mai mare liman fluviatil de pe cursul inferior al râului Buzău. Factorii naturali sunt: apa minerală din lac, nămolul sapropelic și bioclimatul de stepă. Din nămolul lacului se produce extractul numit Pell - Amar, utilizat în produse cosmetice și preparate medicale;

–Lacul Sărat (Brăila), stațiune balneoclimaterică permanentă care funcționează încă din prima jumătate a sec. XIX. Fundul lacului este acoperit de un nămol terapeutic cu grad foarte ridicat de mineralizare, considerat unul din cele mai valoroase nămoluri sapropelice din România. Factorii naturali de cură sunt: apa minerală din lac clorurosodică, sulfată, magneziană concentrată, nămolul sapropelic din lac și bioclimatul de stepă.

–Stațiunea Soveja (Vrancea) a fost oficial închisă în anul 2000.

Peisajul natural al zonei și principalele puncte de atracție turistică

Arealul muntos al regiunii este localizat în județele Buzău și Vrancea. Prin înălțimile lor remarcabile față de vecinătăți, munții Vrancei predomină Carpații de Curbură. Zonă încă sălbatică și nepoluată, munții Vrancei au o înălțime medie de 1.500 m. Cu toate că vârful cel mai înalt este Goru (1.785 m), Vârful Lăcăuți cu stația sa meteorologică este cel mai cunoscut și vizitat. Mai spre vest, Munții Buzăului se desfășoară pe o suprafață de aproape 1.900 km², cel mai mare masiv fiind Masivul Penteleu cu o înălțime de 1.772 m. Pe Masivul Siriu, cu cele două vârfuri: Mălăia 1.663 m și Bocârnea 1.657 m se găsește Lacul Vulturilor sau Lacul fără Fund, obiectiv turistic de o frumusețe deosebită. Fluxurile de vizitatori sunt limitate în acest areal încă puțin cunoscut. Facilitățile turistice sunt limitate și o parte din trasee pot fi parcurse doar cu ghid, având în vedere prezența faunei sălbatice.

Regiunea mai prezintă un cadru propice pentru practicarea agroturismului, care a luat amploare în județele Buzău (Gura -Teghii, Lopătari, Bisoca, Cătina, Calvinii), Tulcea (Delta Dunării) și Vrancea (Lepșa, Soveja). În momentul de față dezvoltarea agroturismului rămâne încă limitată, la nivelul anului 2010, doar 7,5% din structurile de cazare din regiune erau clasificate ca pensiuni rurale, concentrate în județele Buzău, Constanța, Vrancea și Tulcea. Agroturismul s-a dezvoltat în regiune în jurul zonelor cu obiective turistice aparținând atât patrimoniului natural, cât și celui cultural.

Peisajul natural în județul Buzău și trasee turistice

Geoparcul „Ținutul Buzăului” reprezintă un areal geografic din județul Buzău cu structură de administrare proprie, proiectul fiind inițiat și coordonat de Consiliul Județean Buzău în vederea conservării, promovării și valorificării elementelor naturale deosebite din zonă, a valorilor de patrimoniu cultural și istoric și pentru susținerea dezvoltării sociale și economice a comunelor pe principiul dezvoltării durabile.

Proiectul beneficiază de implicarea Consiliul Județean Buzău în colaborare cu ANTREC (Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural Buzău) și cu primăriile din 18 comune buzoiene, iar pentru centrul geoparcului a fost desemnată comuna Berca. S-au întreprins studii și s-a analizat potențialul turistic, arhitectural și economic al județului. A început astfel procedura prin care Buzăul să-și poată depună candidatura pentru a fi acceptat în Rețeaua UNESCO a Geoparcurilor și în Rețeaua Europeană a Geoparcurilor. La nivelul anului 2010, sursa de informare

menționează că punctele de atracție turistică ale parcului, sunt răspândite în arealul a 18 comune (Beceni, Berca, Bozișoru, Bisoca, Brăești, Chiliile, Cănești, Colți, Cozieni, Lopătari, Mânzălești, Odăile, Pârscov, Pânătau, Scorțoasa, Sărulești, Valea Salciei, Vintilă Vodă), pe o suprafață de 109.826 ha, în care locuiesc 52.500 persoane.

Principalele puncte de atracție turistică sunt: Platoul Meledic, peșterile de sare, Muntele de sare, Vulcanii Noroioși, Muzeul chihlimbarului etc.

Platoul Meledic este o arie protejată de interes național care corespunde categoriei a IV-a IUCN (arie de management pentru habitat/specie), situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunelor Lopătari și Mânzălești. Este o rezervație naturală mixtă geologică, speologică, botanică și zoologică, incluzând Lacul Mare cu o suprafață de 0,72 ha de apă dulce și adâncimea maximă de 20m.

Peștera "6S" se găsește cu intrarea într-o dolină, ce face parte dintr-o uvală în care au fost identificate alte 4 peșteri. Este situată la nord de Lacul Mare, la baza unui versant abrupt cu înălțimea de 15 m. A obținut în 1980 recordul mondial pentru cea mai lungă peșteră în sare. În 1983 a fost descoperită peștera ICRC (MALHAM) din Israel, devenind astfel cea mai lungă - peștera 6S de la Mânzălești trecând pe locul al doilea în lume ca lungime. Această peșteră se mai remarcă și prin abundența, varietatea și frumusețea concrețiunilor de sare.

Versantul cu o înălțime de 15 m, amintit anterior, numit și Muntele de Sare, Grunțul sau mai nou Muntele Alb, este un monument al naturii de o frumusețe impresionantă. În vârful acestui monument de sare este situată o cruce, iar trecerea spre munte este facilitată de o punte amplasată la baza muntelui.

Vulcanii Noroioși de la Păcelele Mici este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, tip botanic și geologic) aflată pe raza comunei Berca din județul Buzău. Vulcanii Noroioși reprezintă formațiuni create de gazele naturale provenind de la peste 3.000 m adâncime care trec printr-un sol argilos, în combinație cu apa din pânza freatică. Gazele împing spre suprafață apa amestecată cu argilă. Nămolul format de acestea iese la suprafață și, în acele locuri, se usucă în contact cu aerul, formând niște structuri conice asemănătoare unor vulcani. În Europa sunt foarte puțini vulcani noroioși pe continent, cum ar fi cei din Azerbaidjan, mai mulți există însă sub mări, cum ar fi spre exemplu vulcanii noroioși din apele Norvegiei, cei din mările Caspică și Barents. În afara Europei, fenomene similare se pot observa în Siberia,

Australia și insula Trinidad din Caraibe.

Zidul Urișilor se află spre izvoarele râului Călnău, în comuna Valea Salciei. Este vorba despre un zid din roci masive dure și relativ netede care includ scoici - resturi ale unei plaje de acum 11 milioane de ani a mării preistorice Paratethys. Ansamblul (în aparență un martor de eroziune diferențială) dă impresia că a fost construit de mâna omului. Se întinde pe o lungime de aproximativ 10 km și are destul de multe întreruperi.

"Zidurile ciclopice" se află în zona Nucu - Bozioru și sunt formate pe alternanțe de straturi dure (gresie cu ciment silicios, calcare) cu altele moi (marne, pietrișuri slab consolidate), dispuse vertical.

Rezervația naturală „Chihlimbarul de Buzău” a fost declarată arie protejată prin Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate) și reprezintă o arie naturală (monument al naturii) de interes geologic și paleontologic aflată în zona Carpaților de Curbură, pe teritoriul administrativ al comunei Colți. În arealul rezervației naturale, în stratele dezvelite sau în sol, s-au descoperit roci de chihlimbar coleoptere, diptere, crustacee, miriapode sau hymenoptere.

Datorită frumuseții sale și a celor peste 160 de culori în care se înfățișează, chihlimbarul de la Colți (romanit, cu o vechime de 40 - 60 milioane de ani) este unul dintre cele mai valoroase din lume. Cea mai mare pepită de chihlimbar extrasă de la Colți este expusă la Muzeul Județean Buzău. La Colți este amenajat un mic Muzeu al Chihlimbarului și o expoziție cu vânzare. Drumul de acces până la muzeul din comuna Colți necesită lucrări de reabilitare și modernizare.

Focurile vii sunt localizate în Subcarpații Buzăului pe versantul vestic a culmii Breazău, aflat pe stânga văii Slănicului, lângă satul Terca (Comuna Lopătari) din județul Buzău, la o altitudine de aproximativ 1030 m. Zona de străbătut până la Focurile vii este dificil de parcurs, iar puținele indicatoare ce fac trimitere la miracolul naturii sunt greu de observat. Este de remarcat concentrarea pensiunilor turistice în zonele de interes turistic descrise anterior.

Barajul de la Siriu este realizat din anrocamente – al doilea din lume după cel din Retezat, construit fără a fi folosit cimentul. Are o înălțime de 155 m, o capacitate de 150 milioane m3 de apă și o lungime de 14 km.

Drumul Cramelor este un produs turistic lansat de ANTREC Buzău în 2008, prin care

turiștii care vizitează județul au posibilitatea de a degusta vinurile buzoiene la Stațiunea de Cercetări Pietroasa, crama La Certa (Fintestii - Năeni), Domeniile Săhăteni, Domeniile Franco-Române (Săhăteni) sau Pensiunea La Butoaic (Pietroasele).

Echitația poate fi practică la cele două herghelii pentru creșterea cailor de rasă (la Rușeșu rasele semigreul românesc, trapașul românesc și la Cislău – rasa pur sânge englez).

Traseele turistice promovate de Centrul de Informare Turistică Buzău sunt trasee pentru cicloturism și trasee turistice montane.

Trasee pentru cicloturism:

- Măgura, Haleș, Izvorul, Leiculești, Sărata Monteoru, Merei, Ciobănoaia, Zorești, Vernești, Căndești, Sătuc, Unguriu, Măgura;
- Măgura, Haleș, Izvorul, Leiculești, Sărata Monteoru, Merei, Ciobănoaia (drum forestier), Grăjdana, Bărbuncești, Izvoranu, Măgura;
- Cislău (Cămun Bărești), drum forestier amplasat la limita județului Buzău cu județul Prahova, Vf. Neaga până la localitatea Buda-Crăciunesti, Vf. Seciu Scărișoara, drum forestier, localitatea Cislău.

Trasee turistice montane:

- Băile Siriu – Valea Neagră – Dosul Muntelui – Poarta Vânturilor – Obârșia Crasnei – Culmea Tătarutu – Vf. Tătaru Mare – Tabla Butii – Poiana Stânei;
- Siriu – Gura Milei – Valea Milei – Cabana și Lacul Vulturilor;
- Cabana și Lacul Vulturilor – Lacul Sec – Șaua Poarta Vânturilor;
- Băile Siriu – Valea Bradului – Colții Balei – Vf. Bocârnea – Poarta Vânturilor – Lacul Vulturilor – Culmea Blojii – Stearpa – Valea Siriului – Gura Milei;
- Dosu Muntelui – Vf. Bocârnea – Poarta Vânturilor – Vf. Malaia;
- Gura Cernatului – Stana Cernatu – Vf. Penteleu – Vf. Crucea Fetei – Vf. Bălescu Mare – Vf. Bălescutu – Mușă;
- Gura Cernatului – Valea Milci – rezervația Viforăta – pârâul Caseria – Șaua Căprioarei – Piciorul Caprei – Șapte Izvoare – Secuii;
- Brebă – Lacul Negru – Brebă;
- Gura Teghii – Poiana Teghii – Vf. Podul Calului;
- Gura Teghii – Valea Fulgerișului – Vf. Ivăneșu – Plaiul Nucului – Lacul Mociaru – Lopătari.

Peisajul natural în județul Vrancea și trasee turistice

Turiștii se pot caza la pensiuni localizate în zona Soveja - Lepșa - Tulnici, pentru a parcurge traseele turistice marcate de peisaje mirifice, declarate arii protejate.

Vrancea are un relief remarcabil de variat, cu o reprezentare echilibrată a tuturor formelor de relief și cu o specificitate județeană dată de existența unei depresiuni intradeluroase înalte, bine irigate: bazinul Putnei cu afluenții săi. Este demn de remarcat faptul că toate formele de relief se pretează activității turistice:

- Zona de câmpie prezintă Valea Siretului, cu unele porțiuni de luncă preservând un habitat natural bine conservat, propice unei faune diverse și atractive pentru iubitorii de păsări sălbatice;

- Zona dealurilor externe se caracterizează prin suprafețe extinse de podgorii nobile și renumite, care pot fi valorificate prin turismul rural;

- Zona dealurilor înalte estice / interne încă mai prezintă arii de pădure seculară, relativ bine conservate (Pădurea Dălhăuți) și oferă un fundal atractiv atât pentru zona viticolă, cât și pentru depresiunile interne;

- Depresiunile intradeluroase (transversal sau de-a lungul văilor Șușiței, Putnei și Milcovului, precum și la cumpăna apelor între bazinul Milcovului și Râmnei) cuprind zonele turistice cu cel mai ridicat potențial din județ și se desfășoară pe albiile de râu, oferind o multitudine de puncte de observare pitorești, care necesită amenajare;

- Zona montană a județului are un specific diferit de majoritatea zonelor montane din județ, fiind caracterizate de o împădurire abundentă – unii geografi caracterizând zonele respective ca fiind cele mai dense păduri montane din România. Zonele de pajiști alpine și stâncărie au o suprafață limitată, doar pe culmile cele mai înalte (culmea Goru). Munții se desfășoară în etaje, oferind un amfiteatru pitoresc bine observabil din majoritatea punctelor depresiunilor intradeluroase – probabil cel mai atractiv punct de observație situându-se pe drumul care leagă Lepșa de Soveja ("peste Coasa").

Prezența masivă a zonelor protejate (19 arii protejate și un parc natural - cea mai extinsă suprafață totală din Regiunea Sud - Est, dacă se exclude Biosfera Delta Dunării), concentrate în special în zona dealurilor înalte interne, a depresiunilor intradeluroase și a zonei montane, dar cu o prezență semnificativă și în Lunca Siretului. Aceste arii protejate cu un relief complex au o

atractivitate turistică deosebită, incluzând fenomene rare în România ("Focul Viu" de la Andreiașu de Jos, păduri de tisă – Pădurea Cenaru, turbării active – Lacul Negru etc). Majoritatea acestor arii protejate se caracterizează nu doar printr-o floră naturală specifică diversă, ci și printr-o prezență bogată a faunei, inclusiv a cervidelor mari și a carnivorelor mari. Căile de acces în aceste arii protejate sunt bine definite și există trasee turistice delimitate – deși insuficient marcate și întreținute. În general, infrastructura de observare și de protejare a mediului (cum ar fi colectarea deșeurilor) în aceste zone sensibile ecologic este slab dezvoltată în ariile protejate.

Biodiversitatea ridicată poate oferi pasionaților de vânătoare un fond cinegetic bogat. Acest tip de resursă poate atrage turiștii cu venituri ridicate, principala provocare fiind reprezentată de capacitatea oferirii de atracții turistice și/sau infrastructuri turistice adecvate, pentru a determina extinderea duratei sejurului turistic. Un alt mod de valorificare turistică durabilă a acestui capital este eco-turismul și turismul activ de tip foto-safari / bird-animal watching, în județ existând observatoare amenajate pentru studierea faunei sălbatice, atât în Lunca Siretului (pentru păsări), cât și în zona montană (în Parcul Natural Putna - Vrancea, în zona „peste Coasă”, pentru mamiferele mari).

Clima județului – datorită localizării și reliefului specific, teritoriul județului (în special zona depresiunilor intra - deluroase) este caracterizat de perioade extinse de însoțire și de un efect de foehnizare semnificativ, ceea ce duce la un climat relativ blând, care poate favoriza un sezon turistic extins (mai - octombrie). Zonele colinare, depresionare și montane sunt în general ferite de temperaturi extreme și/sau de o uscăre accentuată a aerului în sezonul estival. Zonele montane, în schimb, se caracterizează prin căderi abundente de zăpadă și perioade extinse de persistență a stratului de zăpadă, adecvate pentru dezvoltarea turismului de sporturi de iarnă, care necesită însă dezvoltarea unei infrastructuri adecvate, în urma studierii atente a microclimatului local.

Un aspect demn de remarcat este faptul că Vrancea, în special depresiunile, prezintă un microclimat diferit de cel al marilor centre urbane din zonă, cu un număr mai mare de zile însoțite în afara sezonului estival, fapt puțin cunoscut în aceste centre urbane, care ar putea constitui grupuri-țintă pentru turismul vrâncean. Poluarea antropică este foarte puțin prezentă pe teritoriul județului, crescând atractivitatea turistică a acestuia. Demnă de remarcat este calitatea ridicată a aerului care se adaugă specificului natural al județului, ducând la apariția unor zone cu o calitate terapeutică ridicată a aerului, cum ar fi bine cunoscuta zonă Soveja. Cu toate acestea, în momentul actual nu funcționează nici o stațiune / bază de tratament care să exploateze acest capital climateric

și, corelat cu această subexploatare, nu există o promovare coerentă care să mențină și să extindă gradul de conștientizare al acestui specific al zonei respective.

Bazinele hidrografice superioare sunt în general foarte puțin sau deloc poluate, fiind caracterizate de o faună piscicolă abundentă și diversă.

Alături de aria protejată „Lacul Negru”, în județul Vrancea există de asemenea o serie de lacuri care se pot presta amenajării pentru agrement. Aceste lacuri sunt localizate atât în zona de câmpie (în Valea Siretului – în special în apropierea Adjudului), cât și în zona de munte, pe teritoriul comunei Vintileasca. Aceste lacuri au în momentul actual doar amenajări minimale și sunt utilizate exclusiv pe plan local pentru relaxare în sezonul estival. Deosebit de atractive – cu un potențial turistic foarte ridicat, datorită peisajului înconjurător – sunt lacurile de la Vintileasca, acestea având însă handicapul accesului rutier dificil.

Județul prezintă de asemenea o serie de izvoare cu potențial balnear semnificativ (cum ar fi la Vizantea, Jitia, Vintileasca, Lepsa – debit redus, în zona montană etc.), fiind însă practic nevalorificate și posibil chiar incomplet identificate / înregistrate.

Potențialul natural al județului prezintă însă și factori limitativi pentru turism, datorită incidenței relativ ridicate a riscurilor climatice și geomorfologice, care impun analiza cu prudență a investițiilor planificate, eforturi financiare susținute pentru menținerea/refacerea în bune condiții a infrastructurii (în special a infrastructurii de acces turistic) și crearea unui sistem adecvat de avertizare și gestionare a riscurilor naturale.

La fel ca în cazul județului Buzău, se observă concentrarea pensiunilor turistice în zonele de interes turistic descrise anterior.

Remarcându-se prin bogăția podgoriilor, județul Vrancea îmbie turiștii la vizitarea cramelor de la Panciu și Odobești.

Situată pe treptele piemonteze ale Subcarpaților de Curbură, localitatea Sârbi se găsește în mijlocul viilor din nordul județului Vrancea și formează Podgoria Panciu. Scăldată de apele Putnei la vest și cele ale Șușitei la est, Dealul Sârbilor este un paradis al viței de vie, unde Galbena, Băbeasca Neagră, Plăvaia, Feteasca Neagră și Feteasca Albă au fost reginele acestei podgorii mii de ani. Faima vinurilor din Dealul Sârbilor nu l-au lăsat indiferent de domnitorul Eustație Dabija (1661-1665), care și-a cumpărat vii în Podgorie și a construit în apropierea acestora o superbă reședință domnească, la Oleșești, pe malul Putnei.

Podgoria Odobești aflată în partea de est a Subcarpaților de Curbură, între Valea Putnei la nord și Valea Milcovului la sud, are o suprafață de 7.000 ha, iar în alcătuirea acesteia intră centrele

viticole Odobești, Jariștea și Bolotești. Este cea mai mare și una dintre cele mai renumite și mai vechi podgorii românești, astfel încât poate fi considerată o podgorie dacică. Marele cărturar și enciclopedist, domnitorul Dimitrie Cantemir, notează în "Descriptio Moldaviae" că Odobeștii ocupă locul al treilea, având înaintea Cotnari și podgoria Hușilor.

Sectorul vinificației este în continuă dezvoltare în această zonă, în special în localitățile rurale – inclusiv cu sprijinul programului Sapard – prin înființarea de noi combinate de vinificație, noi crame și centre de degustare și unele pensiuni agroturistice.

În *Odobești* există o concentrare ridicată de crame istorice, inclusiv "Beciul Domnesc" și „Beciurile Bahamat” – monumente de patrimoniu, la care se adaugă vinoteca Vincon. Iar la Panciu, Veritas Panciu are un sistem bine dezvoltat și atractiv de beciuri și un punct de degustare pentru vinurile șampanizate, alături de beciurile de patrimoniu Vlădoianu, Marin Ștefan și Domnesc.

Principalul punct de atracție turistică în județul Constanța îl constituie litoralul cu activitățile estivale specifice. În plus față de acestea peisajul natural oferă obiective turistice care pot fi structurate în trei propuneri de trasee turistice, trasee reprezentând o combinație de obiective aparținând atât patrimoniului natural, cât și patrimoniului cultural:

- Traseul Murfatlar - Adamclisi - Ion Corvin – Oltina;
- Traseul Constanța - Ovidiu - Gura Dobrogei - Casian – Istria;
- Traseul Mamaia - Eforie Nord - Eforie Sud - Techirghiol – Costinești - Olimp - Neptun - Jupiter - Cap Aurora - Venus - Saturn - Mangalia - Hagieni - Vama Veche - 2 Mai.

Traseul Murfatlar - Adamclisi - Ion Corvin – Oltina

Orașul Murfatlar este înconjurat de dealuri calcaroase, acoperite cu viță de vie nobilă. Legenda spune că însuși Dionysus, Zeul Vinului, s-ar fi născut pe aceste meleaguri mirifice aparținând străvechii Tracia. După ce Dacia a fost cucerită de romani, în anul 106 d.Hr, pe monezile bătute de către cuceritori, noua Provincie romană Dacia Felix (Dacia Bucuroasă) era reprezentată de o femeie căreia doi copii îi ofereau struguri. De-a lungul vremii, aici au fost cultivate soiuri nobile, precum Chardonnay, Pinot Gris și Pinot Noir, Riesling Sauvignon, Cabernet sau Traminer Rosé.

Podgoriile Murfatlar organizează sesiuni de degustări și prezintă o istorie a vinului dobrogean în incinta muzeului propriu. La baza acestor dealuri tocite de vreme au fost descoperite mai multe biserițe și cripte săpate în cariera de cretă de la Murfatlar (Basarabi). Datând din secolele IX - XI d.Hr., acest monument arheologic este considerat a fi de o inestimabilă valoare datorită inscripțiilor cu caractere gotice germanice, grecești și slavone din interior, care atestă

prezența creștinismului pe pământurile dobrogene încă din cele mai vechi timpuri.

Adamclisi este satul care păstrează urmele procesului de formare a poporului român, unde împăratul Traian a hotărât ridicarea unui monument în cinstea victoriilor repurtate: Monumentul Tropaeum Traiani.

Peștera Sf. Andrei, situată în pădurea din vecinătatea comunei Ion Corvin, în inima unui deal, este locul în care a sihăstrit Sfântul Andrei, singurul Apostol al lui Iisus Hristos care a predicat Evanghelia geto-daco-romană și care i-a botezat pe strămoșii noștri. De aceea, în acest loc considerat „Mecca ortodoxiei românești” an de an, de Sf. Andrei, zeci de mii de credincioși vin în pelerinaj din toată țara pentru a cinsti cum se cuvine memoria sa. Datorită activității desfășurate pentru creștinarea strămoșilor noștri, Sfântul Andrei a devenit patronul spiritual al României.

Mănăstirea Dervent se află la aproximativ 20 km, pe drumul spre Ostrov, în jurul unei pietre cu efecte tămăduitoare, care crește de la an la an. Cu ocazia mării sărbători a Izvorului Tămăduirii, mii de credincioși vin aici să se reculeagă și să ia apă de la izvorul care curge doar în această zi. Călătorul care dorește să se odihnească și să se reculegă în acest loc încărcat de credință poate cere găzduire în complexul monahal din vecinătatea bisericii.

Păciul lui Soare este o insulă localizată la poalele podișului Oltina, în mijlocul unui braț al Dunării. Pe această insulă, a fost construită între anii 971 – 972 de către împărații Bizanțului, cetatea Vicina, în scopul reinstaurării puterii lor la gurile Dunării de Jos. O parte a ruinelor fostei cetăți se mai văd și astăzi, dar cea mai mare parte se află sub apele vechiului fluviu și se arată doar în verile secetoase atunci când acestea scad și scot la iveală urme ale fortificațiilor și chiar scheletul unei corăbii din vechime. Legenda spune că o ființă mitologică, „Samca Samodiva”, un amestec de zână și dragon subacvatic stă de strajă și astăzi în adâncuri pentru apărarea cetății înghițită de apele Dunării.

Traseul Constanța – Ovidiu Gura Dobrogei - Casian - Istria

Pentru toți cei atrași de turismul ecologic și cel istoric, traseul format din localitățile Constanța, Ovidiu, Gura Dobrogei, Casian și Istria este unul care ar trebui marcat cu majuscule. Iar acest lucru se datorează faptului că acest traseu oferă posibilitatea ca pe lângă vizitarea Muzeului și a Cetății Histria, turistul să poată cunoaște secretele și specificitatea ecologică a Complexului Lacunar Razelm – Sinoe și a Rezervației ornitologice Histria – Sinoe, inclusă în marca Rezervație Ecologică a Deltei Dunării.

Peștera „Sf. Ioan Cassian” se află între satul Cheia și Comuna Târgușor. Pe aceste meleaguri s-a născut și a trăit unul dintre Sfinții Părinți ai Bisericii, Ioan Cassian, despre care se

știe că a întemeiat monahismul în Franța, el fiind de altfel înmormântat la Marsilia. Istoricii au stabilit că peștera a constituit loc de rugăciune pentru comunitățile creștine din sec. IV – X.

Cetatea Histria a fost întemeiată pe la mijlocul secolului al VII-lea î.Hr. (657 după Eusebiu), de coloniștii veniți din Milet (un oraș de pe coasta egeeană a Asiei Mici), fiind atestată ca cel mai vechi oraș de pe teritoriul românesc. Marele zid de apărare al cetății, construit în parte la sfârșitul secolului III d.Hr., reparat și întărit în cursul secolelor IV-VI, înconjură cetatea ridicată în epoca romană târzie.

De pe turnul cel mare al cetății, se văd unele din cartierele orașului Histria scoase la lumină de săpăturile arheologice: cartierul comercial situat în sectorul de sud și cartierul bogăților, la est, într-o poziție frumoasă. Spre nord-est este situat sectorul sacru al marilor temple grecești din sec. V-III î. Hr.

În apropierea porții mici a cetății de lângă terme, în afara incintei, este situat muzeul, construit de Vasile Pârvan. În sala acestuia sunt expuse reliefuri votive, funerare și decorative, de exemplu friza cu victorii înaripate, obiecte grecești de sticlă, de metal, de os sau de fildeș și vase ceramice pictate. În pereți sunt încastrate inscripții votive din vremea romană, atestând numele vechilor sate din jurul cetății, unele din ele aduse de la Ulmetum și din teritoriul rural al Histriei.

Rezervația Ornitologică Histria – Sinoe face parte din complexul lacustru Razelm – Sinoe și este constituită din lacurile Sinoe, Istria, Nuntași, Tașaul, având o suprafață de 16.500 ha. Peisajul lacustru deosebit de pitoresc, unic în țara noastră, precum și rezervația naturală „Cheile Dobrogei” situată pe cursul inferior al pârâului Casimcea (285 ha), fac din această regiune o comoară inestimabilă din punct de vedere geologic, istoric și botanic (572 specii identificate).

Traseul Mamaia - Eforie Nord - Eforie Sud - Techirghiol – Costinești - Olimp - Neptun - Jupiter - Cap Aurora - Venus - Saturn - Mangalia - Hagieni - Vama Veche - 2 Mai

Stațiunea Mamaia, perla rivierei românești, situată pe cordonul de nisip ce separă apele sărate ale mării de cele dulci ale lacului Siutghiol. Plaja stațiunii – cea mai mare a litoralului românesc – se întinde pe circa 8 km, iar lățimea variază între 100 – 200 m, în nord, și 50 – 100 m, în sud. Stațiunea deține, pe lângă hoteluri și restaurante elegante, cea mai mare bază de agrement de pe litoralul românesc, constând în terenuri de sport, baze nautice, parcuri de distracții, parc acvatic, telegondolă, teatru de vară, cinematograful, baruri, discoteci, centre de recuperare, înfrumusețare și relaxare.

Stațiunea Eforie Nord este a doua ca mărime de pe litoral, în privința numărului de locuri de cazare, după Mamaia. Este situată pe o faleză înaltă de 30 m, pe porțiunea de uscat dintre lacul

Techirghiol și Marea Neagră. Plaja se întinde pe o lungime de 4 km, atingând în partea de sud, o lățime de 100 m. Prezența lacului Techirghiol, cu calitățile sale curative, și a altor factori terapeutici, precum și bazele sale de tratament au oferit stațiunii un caracter de odihnă și recuperare.

Stațiunea Eforie Sud este cea mai întinsă stațiune de pe litoral și a fost declarată stațiune balneară în anul 1928. Plaja se întinde pe o lungime de 1 km, fiind adăpostită de două diguri de larg. Sectorul de tratament este organizat sub formă de sanatorii balneare de profil pentru reumatici, ginecopatii, boli de piele, îmbolnăviri ale sistemului nervos periferic.

Techirghiolul, la fel ca Eforie Sud, se recomandă pentru odihnă și tratament. Stațiunea este cunoscută pentru calitățile miraculoase, curative ale nămolului sapropelic și ale apei sărate a lacului, dar și pentru mănăstirea „Sfânta Maria”, construită în sec. XVIII, loc de referință și de pelerinaj al ortodoxiei românești.

Stațiunea Costinești este localizată la 31 km de Constanța, pe un țărm însoțit 10 – 12 ore pe zi în perioada de vară și a fost denumită „Capitala vacanțelor estivale ale tineretului”. Dezvoltarea rapidă a stațiunii s-a datorat unui număr mare de elevi și studenți care aleg ca destinație de vacanță Costineștiul, ce oferă, pe lângă plajă, bungalow-uri și discoteci, o mulțime de manifestări artistice și culturale (festivaluri, gale, spectacole, etc.).

Stațiunea Olimp, construită într-o manieră occidentală, are hoteluri de 3 și 2 stele și campinguri. Aici se găsește ansamblul „Amfiteatru, Panoramic, Belvedere”, cel mai mare și mai frumos complex turistic de pe litoralul românesc.

Stațiunea Neptun se încadrează între plajă (care separă marea de cele două lacuri amenajate pentru agrement) și pădurea Comorova. Structurile de cazare, restaurantele, barurile și discotecile sunt plasate într-o zonă cu vegetație bogată.

Cap Aurora este cea mai tânără stațiune ce se înscrie într-o fâșie de teren de circa 250 m lățime, pe o lungime de aproximativ 1 km, între stațiunea Jupiter la nord și Venus la sud, fără să existe o delimitare de natură geografică a acesteia. Hotelurile au o concepție arhitecturală originală și rafinată, exprimată prin descreșteri volumetrice până la nivelul plajei, sub forma unor amfiteatre.

Stațiunea Venus este localizată în partea sudică a litoralului, între Cap Aurora și Saturn. Venus își merită pe deplin numele inspirat de zeița frumuseții: lacul central (împrejurul căruia au fost dispuse zeci de vile și căsuțe de vacanță într-o atmosferă de liniște și intimitate). Cât privește vegetația, aceasta face din stațiune, în întregul său, o grădină botanică.

Mangalia oferă peste 600 de locuri de cazare. Plaja are dimensiuni destul de mari (100 m lățime și 500 m lungime), cu nisip fin. Lacul Mangalia, cu numeroase izvoare sulfuroase și ușor

termale, este situat la marginea sudică a localității, fiind un liman maritim.

Ca obiective turistice de interes enumerăm: Muzeul de Arheologie „Callatis”, care ilustrează în mod convingător interferența spirituală a civilizației grecești cu influențele romane, grefate pe un fond autohton geto-dacic; ruinele orașului antic grecesc „Callatis” și mormântul cu papirus, care a fost descoperit în 1959.

Regiunea costieră *Vama Veche – 2 Mai* se remarcă prin existența de-a lungul multor ani a unei singure categorii de structuri de cazare: pensiunile amenajate concomitent pentru cazarea în incinta clădirilor, dar și pentru camparea corturilor în curțile proprii. Datorită acestui fenomen, turiștii aleg special să-și petreacă vacanța în cele două stațiuni, pentru a se simți mai aproape de natură, petrecând timpul în aer liber.

Rezervația naturală "Pădurea Hagieni", situată la 10 km de Mangalia, se ramifică un drum asfaltat ce duce până la vestita rezervație naturală "Pădurea Hagieni", este un loc în care se concentrează, într-o diversitate de forme și culori, originala vegetație a sălbaticelor stepe dobrogene de odinioară.

Herghelia Mangalia este situată la 3 km nord de Municipiul Mangalia și la numai 500 m de malul vestic al Mării Negre. Condițiile de climă deosebite au permis formarea unui cal arab de Mangalia având calități deosebite. În afara profilului zootehnic, herghelia constituie și un excelent centru de agrement și atracție turistică. Complexul dispune de un hipodrom de trap și galop bine amenajat, iar în incinta unității se practică echitația, se pot efectua plimbări de agrement – călare sau cu trăsura – de-a lungul Mării Negre. Herghelia de la Mangalia este cea mai mare din sud-estul Europei și este populată numai de cai de rasă: pursânge arab, semigrei și câțiva ponei. Hipodromul Mangalia, unicul din țară special conceput pentru cursele de galop, se întinde pe o suprafață de 19 hectare. Aici se desfășoară, pe timpul verii, în lunile iulie - septembrie, curse de cai la care participă herghelii și crescători particulari din toată țara.

Peisajul natural în județul Tulcea și trasee turistice

Relieful județului Tulcea se caracterizează prin existența a două unități fizico- geografice distincte: una mai înaltă, în partea central - vestică, în cadrul căreia se întâlnesc elemente ale celui mai vechi relief de pe teritoriul României (respectiv unități de orogen vechi, hercinic / kimmeric), și alta mai joasă și mai nouă (din Cuaternar) în N, NE și E, respectiv Lunca și Delta Dunării, precum și nordul Complexului Lagunar Razim-Sinoe. Județul Tulcea îmbie la vizitarea integrală sau parțială a unui amplu traseu turistic constituit din următoarele rezervații naturale:

Parcul Național Munții Măcinului - Munții Măcinului se încadrează altitudinal între 7 și 467 m, reprezentând zona cea mai înaltă a Podișului Dobrogean, fiind situați în apropierea limitelor vestice ale Rezervației Biosferei Delta Dunării. Parcul Național ocupă zona centrală cea mai înaltă a Munților Măcin, cuprinzând cea mai mare parte din culmea principală (cunoscută sub denumirea de Culmea Măcinului), precum și o culme secundară a acestora, respectiv Culmea Pricopanului. Parcul Național Munții Măcinului se întinde pe o suprafață de 11.321 ha, din care 3.651 ha reprezintă zonele strict protejate, zonele tampon totalizând 7.670 ha. Cele mai întinse și compacte zone strict protejate se află pe rama vestică a culmii Măcinului în zona comunei Greci.

Pădurea "Valea Fagilor" - Rezervație naturală de tip forestier, reprezintă o insulă relictară de fagi ascunsă într-o vale îngustă și umedă, la peste 300 km distanță de făgetele carpatice, exemplarele întâlnite aici atingând dimensiuni de 1 m grosime și 38 m înălțime.

Rezervația Naturală "Dealul Bujorului", arie protejată mixtă - Rezervația este amplasată pe versantul sudic al Dealului Bujorului care face parte din Podișul Babadag. Obiectivul principal al ocrotirii rezervației îl constituie prezența uneia dintre cele mai reprezentative populații de bujor (*Paeonia peregrina*), specie ce figurează în Lista Roșie a plantelor superioare din România, în categoria „vulnerabil și rar”, fiind ocrotită prin lege și monument al naturii. Alături de această plantă obiectivele ocrotirii se mai referă și la conservarea unui eșantion reprezentativ de pădure submediteraneană împreună cu speciile caracteristice.

Rezervația de liliac "Valea Oilor", arie protejată botanic - Rezervația, aflată pe teritoriul administrativ al comunei Ciucurova, este amplasată pe un versant inferior al Văii Oilor, sudic cu înclinare de 30 grade pe substrat calcaros. Aceasta face parte din podișul Babadag, unitate sedimentară de vârstă cretacică constituită din calcare marnoase, calcare grezoase și conglomerate. Pădul de liliac are o structură compactă, deasă cu drajonare perimetrală abundentă, stare de vegetație foarte bună. Diametrul maxim al exemplarelor de liliac este de 8 cm iar înălțimea maximă de 3 m.

Rezervația de liliac "Fântâna Mare", arie protejată botanic - Rezervația, aflată pe teritoriul administrativ al comunei Ciucurova, este amplasată pe un versant al Văii Bașpunarului, cu expoziție Sud -Vestică și înclinare de 20 grade. În Podișul Babadag, datorită infiltrării apelor în substratul calcaros, rețeaua hidrografică este slab dezvoltată. La baza versantului se află Valea Bașpunarului, curs de apă permanent.

Rezervația botanică "Korum Tarla", arie protejată botanic - Rezervația este amplasată pe

un platou ce face parte din Podișul Babadag, unitate sedimentară de vârstă cretacică constituită din calcare marnoase, calcare grezoase și conglomerate. Rezervația a fost constituită pentru protejarea speciei mărgelușă (*Sophora jaubertii*), plantă de origine ponto- anatoliană, aflată aici în singura stațiune cunoscută din România.

Rezervația naturală "Vârful Secaru", arie protejată mixtă - Vârful Secaru reprezintă unul din puținele zone granitice din podișul calcaros al Babadagului. În poienile din zona strict protejată predomină asociațiile ierboase de stepă pontică și petrofilă pe soluri superficiale, vegetație saxicolă, arbustivă, alături de arbori termofili izolați sau în pălcuri. Pentru această zonă argumentul cel mai important pentru constituirea acestei rezervații îl constituie identificarea până în prezent a unui număr de 9 taxoni ce figurează în Lista Roșie a plantelor superioare din România.

Rezervația geologică "Agighiol", arie protejată geologic și paleontologic - Rezervația paleontologică este reprezentată printr-un celebru punct fosilifer din Dobrogea de Nord, care adăpostește o bogată faună mediotriasică. Aici se întâlnesc Triasicul mediu în dezvoltare complexă. Vegetația este caracterizată prin existența pajiștilor de stepă pontică, stepă petrofilă și vegetație saxicolă, însă nu au fost efectuate studii sistematice. Obiectul protecției îl constituie fauna fosilă din Triasicul mijlociu (Cephalopoda, Brachiopoda, Bivalva).

Rezervația naturală "Muchiile Cerneli - Iaila", arie protejată peisagistic - Pe teritoriul rezervației au fost identificate două tipuri de habitate de interes comunitar. Acestea sunt reprezentate prin două tipuri de păduri dobrogene, rare la nivel național, fiind răspândite predominant în Dobrogea, ce corespund etajelor de vegetație ale pădurilor din nordul Dobrogei, păduri de silvostepă (*Galio dasypodi - Quercetum pubescentis*) și păduri submediteraneene (*Paeonio-Carpinetum orientalis*). Câteva dintre speciile de păsări rare identificate în această rezervație sunt: acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*), șoricarul mare (*Buteo rufinus*), șoimul călător (*Falco peregrinus*), pietrarul răsăritean (*Oenanthe isabellina*).

Rezervația naturală "Beidaud" - Rezervația prezintă o importanță deosebită datorită identificării aici a unui tip de habitat prioritar respectiv situri importante pentru orhidee. Aceasta reprezintă singura arie protejată din județul Tulcea în cadrul căreia a fost citată asociația *Elymetum asperi*, una din puținele rezervații în care au fost identificate speciile de orhidee *Platanthera chlorantha* și *Orchis morio*.

Rezervația naturală "Călugăru - Iancina" - Rezervația prezintă o mare valoare științifică întrucât conservă litoralul fosil al Mării Negre, dinaintea închiderii lagunelor litorale. Aspectul original al rezervației constă în falezele sau malurile stâncoase erodate în forme spectaculoase de

apele lacului Razim, în care se dezvoltă câteva grote. Aceste promontorii alternează cu mici plaje de nisip sau pietriș respectiv cu zone joase aluvionare. Aria protejată reunește 9 cenotaxoni, ceea ce reprezintă cel mai mare număr de asociații de pajiști stepice și stâncării, în comparație cu restul rezervațiilor din nordul Dobrogei.

Rezervația naturală "Mănăstirea Cocos" - arie protejată mixtă - Rezervația prezintă o valoare bioistorică deosebită, fiind locul în care, conform tradiției, cântau cocoșii sălbatici, fapt ce a stat la originea numelui mănăstirii. Aceasta este importantă pentru reconstituirea habitatului speciei respective, presupusă a fi cocoșul de mesteacăn silvostepic (*Lyrurus tetrix viridanus*), în prezent dispărut din Dobrogea. Rezervația reprezintă una dintre puținele arii protejate din România în care a fost identificată o asociație de sâmbovină (*Gymnospermio altaicae - Celtetum glabratae*), extrem de rară, endemică pentru Dobrogea.

Rezervația naturală "Carasan - Teke" - Din punct de vedere peisagistic rezervația prezintă o valoare remarcabilă, aceasta fiind constituită dintr-un munte de origine vulcanică cu o altitudine de 340 m, înconjurat de dealuri și platouri calcaroase. Vegetația este diversă și reprezentativă pentru toate etajele și zonele de vegetație din Podișul Dobrogei. Aici se întâlnesc cele mai reprezentative pajiști stepice de colilie (*Stipa ucrainica*), specie amenințată, inclusă în Lista roșie europeană. Din fauna rezervației amintim: ciocârlia de pădure, ciocănitoarea neagră, dumbrăveanca, șoricarul mare, viesparul, ghionoaia sură, erete vânat.

Rezervația naturală "Valea Ostrovului" - Dintre cele mai importante habitate ale rezervației putem aminti pajiștile de stepă pe substrat pietros (*Festucetum callierii*, *Sedo hillebrandtii* – *Polytrichetum*) precum și diferitele tipuri de păduri dobrogene, din care cea mai mare parte sunt endemice pentru această regiune și/sau sunt rare la nivel național. Acestea sunt reprezentate în special prin pădurile de stejar pufos (*Galio dasypodi* – *Quercetum pubescentis*), pădurile de stejar pufos cu cărpiniță (*Paeonio peregrinae* – *Carpinetum orientalis*) și șleaurile dobrogene cu cărpiniță (*Nectaroscordo-Tilietum tomentosae*).

În Rezervația Biosferei Delta Dunării, traseele se structurează în două categorii: trasee de vizitare pe căi navigabile și trasee terestre (drumeții):

Trasee de vizitare pe căi navigabile :

Traseul 1: Tulcea – Gârla Șontea – Mila 23 – Crișan – Tulcea; acest traseu poate fi făcut și pe varianta: Tulcea – Gorgova – Mila 23 – Crișan – Tulcea;

Traseul 2: Tulcea – Canalul Litcov – Crișan – Tulcea;

Traseul 3: Tulcea – Canalul Stipoc – Chilia Veche – Tulcea;

Traseul 4: Tulcea (Lacul Cășla) – Gârla Somova – Mănăstirea Saon (lacul Telincea) – Tulcea;

Traseul 5: Murighiol – Canalul Dranov – Gura Portiței – Canalul Dunavăț – Murighiol;

Traseul 6: Murighiol – Canalul Dunavăț – Canalul Cocos – Canalul Mustaca – Canalul de Centură – Canalul Dranov – Murighiol (prelungire pe Canalul de Centură spre Canalul Lipoveni și pe Canalul Mustaca până în Lacul Razim, de unde se poate continua pe traseul 5 spre Gura Portiței);

Traseul 7: Murighiol – Uzlina – Lacul Uzlina – Lacul Isac – Gârla Perivolovca – Murighiol;

Traseul 8: Murighiol – Uzlina – Canalul Litcov – Canalul Crișan – Lacul Puiu – Lacul Erenciuc – Murighiol;

Traseul 9: Crișan – Lacul Roșu – Sulina – Crișan;

Traseul 10: Crișan – Mila 23 – Lacul Trei Iezere – Crișan;

Traseul 11: Crișan – Canalul Magearu – Sulina – Crișan;

Traseul 12: Chilia Veche – Canalul Sulimanca – Lacul Matia – Canalul Rădăcinoasele – Chilia Veche;

Traseul 13: Sulina – Canalul Cardon – Periprava – Golful Musura – Sulina;

Traseul 14: Sulina – Canalul Busurca – Lacul Roșu – Lacul Erenciuc – Sf. Gheorghe – Canalul Cordon Litoral – Sulina;

Traseul 15: Sf. Gheorghe - Gârla Turcească, până la intrarea în Meleaua Sf. Gheorghe – Sf. Gheorghe.

Trasee terestre (drumetii)

Traseul D1: Letea (Sfiștofca) – Lacul Nebunu – Letea;

Traseul D2: Caraorman – Pădurea Caraorman;

Traseul D3: Murighiol – Lacul Sărături – Murighiol;

Traseul D4: Tulcea (Tudor Vladimirescu) – Canalul Sircasa – Canalul Mila 35 – Tulcea;

Traseul D5: Nuntași – Cetatea Histria – Nuntași;

Traseul D6: Sulina – Plaja Sulina;

Traseul D7: Plaja Sulina;

Traseul D8: Natura Trail (Sf. Gheorghe); Traseul

D9: Sfântu Gheorghe- Câșla Vădanei.

Pădurea Letea și Pădurea Caraorman sunt zone de protecție integrală, care pot fi vizitate numai în scopuri științifice, accesul fiind permis doar cercetătorilor și grupurilor specializate, însoțite de reprezentanți ai Administrației Rezervației. Pot fi vizitate de turiști numai zonele aflate în afară.

Un traseu interesant pentru obiectivele turistice ale județului este traseul Babadag - Jurilovca – Gura Portiței care îmbină obiective turistice ale patrimoniului cultural cu obiective ale turismului de agrement și ale turismului bazat pe activități de pescuit.

Un alt traseu important îl constituie vizitarea punctelor de atracție turistică situate pe plaja din Sulina și din apropierea acesteia: plaja cu nisip fin și specii protejate de plante, Farul Vechi, uzina de apă, Pădurea Letea.

Sulina este locul sensibilelor daruri făcute de natură, e locul în care Dunărea, fluviul cu adevărat european, își încheie misiunea. Spiritul Dunării, de la izvoare la vărsarea în Marea Neagră ne animă cu istoria și prezentul său. Poziția geografică o recomandă ca fiind favorabilă și fezabilă organizării de activități de turism intern și/sau internațional.

Plaja Sulina a fost amenajată și modernizată la standarde optime, având în dotare o scenă tip amfiteatru, locuri de joacă, dușuri, un punct salvamar, un drum de acces care leagă localitatea de plajă cu o pistă de bicicliști din pavele, o alee pietonală din pavele din lemn, o parcare la intrarea pe pod, șase module chioșc – administrativ – comerț și spațiu închiriat obiecte de plajă, două grupuri sanitare de plajă, două pasarele acvatice amplasate la 50 m de la țărm, rețeaua de alimentare cu apă potabilă, rețeaua de canalizare și rețeaua de alimentare cu energie electrică în incinta amenajată, banchete din lemn, umbrare acoperite cu stuf, coșuri de gunoi. Plaja Sulina este o zonă de importanță ecologică, deoarece aici se dezvoltă Volbura de nisip, o plantă aflată pe lista roșie a speciilor protejate.

Plaja de pe litoralul marin deltaic constituie o motivație certă pentru vizitarea deltei fluviomarine de la Sulina, Sfântu Gheorghe și Portița în scopul curei heliomarine. Condițiile de climă, favorizează practicarea turismului din primăvară până în toamnă, dar și iarna pentru peisaj, vânătoare și pescuit la copcă. Acest potențial turistic este valorificat, în prezent, prin excursii de 1-2 zile, sejur pentru odihnă și recreere, agrement nautic, turism specializat (științific pentru ornitologi, biologi, ecologi etc.), vânătoare și pescuit sportiv, cură heliolară pe plaja litoralului

deltaic de la Sfântu Gheorghe, Portița și Sulina combinată cu excursii în deltă și pescuit sportiv.

Farul observator sau Farul Vechi, construit în perioada Comisiei Europene a Dunării, este cel la care s-au realizat filmări pentru filmul "Toate pânzele sus". Fascinant este faptul că încă mai păstrează inscripțiile celor care au participat la construcția sa.

Uzina de apă - Conform legendei, la Sulina s-ar fi oprit Regina Olandei care, coborând din vapor, a cerut un pahar de apă și a rămas mirată de faptul că într-un port cu activitate intensă apa de consum nu este filtrată. Astfel, a ordonat construcția castelului de apă, acesta fiind darul ei către Sulina. S-a construit în 1897 și funcționează și astăzi.

Pădurea Letea, cea mai nordică pădure subtropicală din lume și cea mai veche rezervație naturală declarată a României, merită vizitată și povestită. Caracteristica principală a pădurii este modul ciudat în care au crescut și s-au dezvoltat arborii din această pădure. Trunchiurile sunt aplecate și contorsionate, iar pădurea este singurul loc din Europa unde cresc liane.

Se remarcă o intensă activitate turistică în Delta Dunării, în general, și în zonele obiectivelor turistice, în special.

Cramele din județul Tulcea sunt renumite prin podgoriile de la Niculițel, Măcin și Tulcea. După traversarea Dunării la Brăila, pe șoseaua principală către Tulcea, intrăm în cel mai vechi areal viticol cunoscut pe pământul Dobrogei - Podgoria Sarica Niculițel. Măcin, Niculițel și Tulcea sunt centrele viticole care formează această podgorie, fiecare cu specificul lui, ceea ce oferă vinurilor trăsături distincte. Centrul viticol Măcin cuprinde localitățile din jurul Munților Măcinului: Jijila, Garvăn, Luncavița, Măcin, Carcaliu, Greci, Cerna și Hamcearca. Dealurile Niculițelului formează un culoar paralel cu Munții Măcinului și al doilea centru viticol al podgoriei unind, de la nord la sud, localitățile Isaccea, Niculițel, Telița, Valea Teilor și Izvoarele, în timp ce Dealurile Tulcei formează cel de-al treilea areal viticol ce cuprinde, de la vest la est, localitățile dintre Somova și Tulcea.

Peisajul natural în județul Brăila și trasee turistice

Pe teritoriul județului Brăila se întâlnesc totuși elemente geografice reprezentative pe seama cărora se poate fundamenta dezvoltarea unui turism durabil. Aceste elemente sunt fluviul Dunărea cu lacurile adiacente și fondul piscicol aferent, resursele hidrominerale cu calități terapeutice dovedite, ariile protejate - dintre care Parcul Natural Balta Mică a Brăilei joacă un rol important și lacurile piscicole din bazinele râurilor Buzău și Călmățui.

Fluviul Dunărea dispune de un potențial de mare valoare turistică, constituit din luciul de apă, fondul piscicol al apelor, ostroavele și insulele formate de brațele desprinse din Dunăre, fondul

forestier asociat, avifauna și fauna terestră, potențialul navigabil al fluviului în scop turistic. La extremitatea sudică a județului apele fluviului se ramifică, inițial în două brațe – Dunărea Veche și Cremenea, care închid între ele Insula Mare a Brăilei, apoi, Brațul Vâlciu, desprins din Dunărea Veche, delimitează, împreună cu Brațul Cremenea, Balta Mică a Brăilei, declarat teritoriu cu regim protectiv, sub numele de Parcul Natural Balta Mică a Brăilei. Din lungimea cursului Dunării, 80 km din malul stâng mărginesc spre est județul Brăila, prin Brațul Dunărea Veche sau Măcin. Valorificarea prin turism a resurselor fluviului deschide largi perspective dezvoltării turistice a județului; lansarea proiectului guvernamental

„Croaziere pe Dunăre” ar contribui la introducerea în circuitul turistic european al județului și conectarea orașului Brăila la marile orașe dunărene ale Europei.

„*Parcul Natural Balta Mică a Brăilei*” reprezintă în plan turistic o resursă importantă în dezvoltarea și promovarea turismului ecologic și științific. Pe plan mondial, un segment din ce în ce mai mare de turiști sunt interesați de aceste forme de turism, iar ariile protejate, cu medii de viață cât mai sălbatice, reprezintă destinații de excelență pentru foarte mulți tineri, oameni de știință sau iubitori ai naturii de toate vârstele. Balta Mică a Brăilei, declarată sit RAMSAR în anul 2001, conservă, pe o suprafață de peste 245 km², complexe de ecosisteme acvatice, terestre și mixte, în regim liber de inundație. Pe teritoriul parcului au fost identificate 19 tipuri de habitate (păduri de sălcii, lacuri eutrofe naturale, zăvoaie cu plop și sălcii, mlaștini, tufărișuri, pajiști umede de luncă, pajiști stepice), din care 9 sunt pe Lista Directivei Habitats Faună și Floră.

Trasee turistice propuse de Administrația Parcului:

-*Traseul Egreta* (mai multe zile): Broșcoi Verde – Mărașu (plimbare cu vaporețul), Cabana Egreta – Marasu (plimbare cu barca cu rame), traversarea cu barca a brațului Vâlciu în Insula Mică a Brăilei, plimbare cu bărcile pe lacurile Lupoiu și Curcubeu, birdwatching (admirat populațiile de păsări) din turnul de observație, plimbare cu bărcile pe lacul Sbenghiosu, traversarea cu barca a brațului Vâlciu din Insula Mică a Brăilei în Insula Mare a Brăilei, întoarcere la Mărașu; Mărașu – Ostrovu Constantin – Podul Giurgeni - Vadu Oii – Broșcoi Verde.

-*Traseul Cucova* destinat pescuitului sportiv pe Dunăre și pe lacuri (mai multe zile): transport cu vaporețul pe Dunărea Navigabilă de la Broșcoi Verde pe brațul Mănușoaia până la punctul de campare La Mărăcini, tabăra de pescuit la punctul de campare La Mărăcini; zi de pescuit pe Brațul Mănușoaia; transport cu vaporețul pe Brațul Mănușoaia și pe brațul Cremenea până la punctul de campare “Piscu Chiciului”; admirarea peisajului și a populațiilor de păsări din turnul de observație nr. 4; câteva ore de pescuit pe Brațul Cremenea; tabăra de pescuit la punctul de campare

Piscu Chiciulu; zi de pescuit pe Brațul Orbu; transport cu vaporeșul pe Brațul Mănușoaia – Dunărea Navigabilă – cherhanaua Năvodari, plimbare cu bărcile pe lacurile Popa și Cucova; vizitarea coloniei mixte de stârci, egrete și cormorani “Cucova”; transport cu vaporeșul pe Dunărea Navigabilă și pe Brațul Vâlcu până la punctul de campare Cotu Manghelului; zi de pescuit pe Brațul Vâlcu și pe lacul Cucova; transport cu vaporeșul de la Cotu Manghelului – Brațul Vâlcu – Dunărea Navigabilă – trecere bac Gropeni.

-*Traseu Padela* destinat amatorilor de caiac și canoe (mai multe zile): lansare la apă a ambarcațiunilor la Broscoi Verde, deplasare pe ruta Brațul Mănușoaia – Gura Călmățui – Brațul Cremenea – punct de campare Chirchinețu; plimbare cu bărcile pe lacurile Gâsca și Jigara; birwatching din turnul de observație 6; deplasare de la punct de campare Chirchinețu pe ruta Brațul Cremenea – Brațul Mănușoaia – Ostrovu Constantin – Casa tradițională “Nedeicu” – Bândoiu; cazare la pensiunile agroturistice din comuna Mărașu, deplasare pe ruta Bândoiu – Cabana Egreta – Bândoiu, traversarea cu barca a Brațului Vâlcu în Insula Mică a Brăilei; plimbare cu barca pe Cremenea, care închid între ele Insula Mare a Brăilei, apoi, Brațul Vâlcu, desprins din Dunărea Veche, delimitează, împreună cu Brațul Cremenea, Balta Mică a Brăilei, declarat teritoriu cu regim protectiv, sub numele de Parcul Natural Balta Mică a Brăilei.

Din lungimea cursului Dunării, 80 km din malul stâng mărginesc spre est județul Brăila, prin Brațul Dunărea Veche sau Măcin. Valorificarea prin turism a resurselor fluviului deschide largi perspective dezvoltării turistice a județului; lansarea proiectului guvernamental „Croaziere pe Dunăre” ar contribui la introducerea în circuitul turistic european al județului și conectarea orașului Brăila la marile orașe dunărene ale Europei.

-*Traseul Balta lui Terente* destinat cicloturismului, incluzând vizitarea ascunzătorilor haiducului Terente (mai multe zile): Broscoi Verde – Ostrovu Constantin – Nicoleşti – grindul Bejani – lacul Jigara – drumul Jigării – punct de campare Chirchinețu; vizitarea insulei Crăcănel și a lacurilor Gâsca și Jigara; cicloturism: pescăria Chirchinețu – punctul de campare Mitricele; punct de campare Mitricele – cherhanaua Năvodari – lacul Cucova – (ascunzătoarea lui Terente de la Grindul Erimia) – Piscu Popii – punct de campare Piscu Caliei; punct de campare Piscu Caliei – Ascunzătoarea lui Terente de la japsa Seicuta – punct de campare Patiu; vizitarea Zonei de protecție integrală Fundu Mare și a ascunzătorii lui Terente de la privalul Dârnea, cicloturism: punct de campare Misaila – Piscu Fundu Mare – privalul Dârnea – Gura Păioasei – Chiscani; Chiscani – vadul Stăncuței – insula Crăcănel – fostul punct piscicol Chirchinețu – circuit Crăcănel – punct de campare Gura Călmățui; Nicoletti – Casa tradițională Nedeicu – grindul Muta – grindul Bran –

grindul Coitineasa (ascunzătoarea lui Terente) – stăvilarul Milea; stăvilarul Milea – Țarina Iepii – cabana Egreta

– Ostrovul Constantin – Broșcoi Verde.

- *Traseu Sitaru* destinat observării speciilor și a populațiilor de păsări (mai multe zile); Broșcoi Verde – Ostrovu Constantin – colonia Vulpașu – Nicoleşti – lacul Jigara – Casa tradițională “Nedeicu” – Bândoiu; Bândoiu – lacul Sinetele – lacul Lupoiu – Cabana Egreta – lacul Sbenghiosu – Bândoiu; Bândoiu - grindul Muta - grindul Bran - grindul Coitineasa – Bândoiu; Bândoiu – Brațul Valciu – cherhanaua Năvodari – colonia Cucova – fostul braț Navigabil – Gropeni; Gropeni – insula Calia (lacul Tăbăcaru și japșa Seicuța) – fostul braț Navigabil – Brațul Navigabil – Chiscani; Chiscani – Colonia de lăstuni de mal “Harapu” – gura Păioasei –observatorul Darnea – lacul Misaila – piscu Fundu Mare – Chiscani; Chiscani– brațul Cravia – privalul Hogioaia – colonia Chiriloaia – Baza nautică din Brăila.

Rezervația naturală Pădurea Camenița, în suprafață de 1,30 ha, se află pe teritoriul comunei Sutești este importantă pentru turism prin aspectele peisagistice și valoarea florei și faunei adăpostite.

Rezervația naturală Lacul Jirlău – Vișani este un lac format pe cursul inferior al râului Buzău, situat pe teritoriul administrativ al comunelor Jirlău, Vișani și Galbenul și are o suprafață a luciului de apă de 930 ha. Lacul are importanță turistică prin fondul piscicol pe care îl deține și prin aspectele peisagistice ale oglinzii de apă.

Pădurea Vișoara este situată pe teritoriul administrativ al orașului Însurăței și al comunei Berteștii de Jos, la circa 10 km de oraș, în apropierea șoselei ce leagă municipiul Brăila de Slobozia (DN 21) și se întinde pe circa 600 ha. Valoarea pentru turism este dată de speciile forestiere componente (stejarul brumăriu, stejarul, frasinul, arțarul tătăresc) și fondul cinegetic adăpostit (câprioare, fazani, mistreți, iepuri).

Lacurile de câmpie și de luncă de pe teritoriul județului Brăila sunt numeroase, peste 30 la număr, a căror geneză și caracteristici hidrochimice conduce la gruparea lor în mai multe categorii. Cele mai importante pentru dezvoltarea turismului sunt cele sărate, cu caracter terapeutic și cele foarte slab mineralizate, utilizate ca lacuri piscicole.

Lacurile piscicole sunt ca prezență cele mai numeroase, dar nu toate au amenajări specifice care să le recomande a fi de interes turistic. Cu toate acestea, prin poziția lor geografică și aspectele peisagistice date de oglinda de apă și cadrul natural înconjurător prezintă oportunități în dezvoltarea turismului.

Lacul Lutu Alb este situat pe teritoriul administrativ al comunei Movila Miresii, în apropierea DN 22 (Rm. Sărat – Brăila – Tulcea – Constanța), la circa 1 km este populat cu specii piscicole de genul caras, șalău, știucă, crap, plătică, somn, biban, roșioară ș.a.m.d. Lacul este alimentat permanent cu apă din Dunăre, ceea ce face să nu fie afectat de perioadele de secetă și prin urmare, în jurul lui se dezvoltă vegetația și avifauna specifică lacurilor de câmpie, ceea ce îi sporește atractivitatea peisagistică și implicit turistică. Au fost amenajate prin fonduri europene (SAPARD) standuri de pescuit pe mal sau pe platforme montate în larg și se asigură facilități pentru cazare și alimentație.

Lacul Blasova s-a format pe un vechi meandru părăsit al fluviului Dunărea – brațul Dunărea Veche sau Măcin. Este situat în Insula Mare a Brăilei (spre extremitatea sa estică), pe teritoriul administrativ al comunei Frecăței, având o suprafață de circa 400 ha. Atracția turistică a lacului este dată de oglinda de apă, cadrul natural pitoresc în care este așezat, având Vârful Turcoaia (341 m altitudine) spre linia de est a orizontului și vegetația specifică de deltă, la care se adaugă fondul piscicol reprezentat prin specii valoroase precum cele de crap, caras, somn. Nu există amenajări specifice pentru pescuit și nici spații de primire turistică.

Lacul are în prezent un important rol piscicol, dar funcția de bază poate să fie cea turistică, prin oportunitățile și posibilitățile de amenajare pe terenul din jurul lacului, în zona construcțiilor deja existente (fostul Camping Blasova, Tabăra Blasova, structuri cu destinație turistică aparținând unor societăți comerciale).

Este întocmită în prezent o documentație de urbanism, la Faza PUD, prin care se propune o lotizare, cu 104 loturi de 250 m² și 3 loturi de 1200 m², desfășurată paralel cu drumul de acces, pentru case de vacanță și construcții cu destinație turistică, pe un teren al Consiliului Județean Brăila.

Lacul Zăton, cunoscut și sub numele de „Japsa Plopilor”, de asemenea un meandru părăsit al Dunării / Brațul Dunărea Veche (sau Brațul Măcin), se află în extremitatea de sud-est a Insulei Mare a Brăilei, pe teritoriul administrativ al comunei Mărașu, având o suprafață de aproximativ 95 ha. Lungimea actualului meandru, în formă de potcoavă este de circa 800 m, lățimea cuprinsă între 20 – 50 m, iar adâncimea de aproximativ 3,5 m. Lacul este populat cu specii piscicole precum caras, crap, sanger, novac, pretabile la piscicultura în sistem natural. Valoarea turistică a lacului este dată de oglinda de apă și vegetația aferentă de tip deltă (stufăriș) a căror asociație formează peisaje deosebit de atractive, completate cu fondul piscicol și faunistic. Nu există amenajări specifice turistice în jurul lacului, doar sediul unei ferme agricole în imediata vecinătate, dar

prezența drumului de acces și a liniei de alimentare cu energie electrică se constituie în oportunități care susțin valorificarea turistică a lacului.

Dintre lacurile sărate ale Câmpiei Române, de pe teritoriul județului Brăila, s-au exploatat în diverse perioade sau se exploatează parțial, prin amenajări simple sau prin instalații corespunzătoare, resursele terapeutice ale lacurilor Balta Albă, Lacul Sărat / Brăila, Căineni și Movila Miresii.

Lacul Căineni – este situat spre extremitatea vestică a județului, pe partea stângă a râului Buzău. Aparține, din punct de vedere administrativ, satului Căineni – Băi, sat component al comunei Vișani, accesul spre lac se realizează pe cale rutieră. Caracteristici geomorfologice – lacul are o formă alungită, suprafața lacului este în medie de 96 ha, din care aproape 2 ha sunt acoperite cu stuf. Caracteristicile hidrochimice ale apei lacului au suferit modificări determinate de regimul pluviometric și de perioadele de secetă. Apa minerală este de tip clorurată, sulfată, sodică, magneziană, calcică, hipertona. Caracterizarea calitativă a nămolului. Analizele fizico - chimice efectuate de-a lungul anilor de către Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, asupra stratului de nămol ce se exploatează în mod curent pentru tratament balneologic, au evidențiat un nămol mineral cu următoarele caracteristici: (umiditatea - depășește cu puțin 50 %; substanțe minerale – în jurul valorii de 38 %; substanțe volatile – 5 - 6 % ; acizi humici - 0,6 %; conținut de H₂S), care îl apropie de nămolul Lacului Techirghiol din județul Constanța.

Lacul Movila Miresii – este situat pe teritoriul administrativ al comunei omonime (spre limita estică a acesteia). Accesul se face doar rutier, lacul fiind situat de-a lungul drumului național DN 22. Caracteristici geomorfologice – lacul are o formă alungită, lățimea de 0,9 km și o suprafață a oglinzii de apă de circa 184 ha, variabilă în funcție de precipitații. Adâncimea maximă a apei nu depășește 0,5 m, zona cea mai adâncă fiind situată în partea central – sudică a cuvetei lacustre. Dimensiunile și implicit adâncimea lacului sunt influențate în mod direct de cantitatea de precipitații. Face parte din categoria lacurilor formate în depresiuni fără scurgere. Tipul hidrochimic de apă este cel clorurat, sulfatat, sodic, magnezian, concentrat. Factorul terapeutic cel mai utilizat este nămolul mineral, ale cărui caracteristici au fost determinate prin analize specifice de către Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie.

Lacul Balta Albă – se află la limita între județele Buzău și Brăila, cuveta lacustră fiind împărțită între cele două județe. Partea atribuită județului Buzău aparține teritorial de comuna Balta Albă, o veche stațiune renumită la început de secol XX, iar partea de lac atribuită județului Brăila

este pe teritoriul administrativ al comunei Grădiștea. Depresiunea lacustră Balta Albă s-a format în zona de confluență a râului Buzău cu valea unui afluent, a cărei obârșie este în zona de câmpie. Apa lacului este clorurată, sulfată, sodică, slab magneziană, cu o mineralizație totală care variază, în diverse puncte și adâncimi. Cercetările au pus în evidență un nămol sapropelic de lac, negru, onctuos, foarte valoros terapeutic prin conținutul în acizi humici.

Lacul Sărat (Brăila) – este situat în partea de SV a municipiului Brăila, la 7 km distanță. Pe seama acestei resurse naturale a luat naștere stațiunea turistică cu profil balnear, Lacul Sărat, aflată în administrarea municipiului. Depresiunea lacustră a fost inițial mai extinsă, de circa 172 ha, dar prin amenajarea terasamentului căii ferate industriale spre combinatul de la Chiscani (anul 1958), lacul a fost separat în două bazine: bazinul I, cu formă aproape circulară, al cărui diametru este de circa 1 km, pe marginea căruia s-a dezvoltat stațiunea și bazinul II, mai întins ca suprafață, alungit pe direcția aproximativă N-S, cu o lungime de circa 2 km și o lățime de aproximativ 0,5 km, nevalorificat prin turism. Apa este de tip sulfată, clorurată, sodică, magneziană, concentrată, cu o bună omogenitate a volumului de apă, atât pe verticală, cât și pe orizontală. Culoarea nămolului cu proprietăți terapeutice este negru și negru-cenușiu, iar sub aspectul compoziției chimice este de tip sulfuros, cu componență minerală în proporție de până la 45 % și soluția de imbibație puternic mineralizată (între 90 - 120,26 g/l).

Calitățile terapeutice deosebite ale apei și nămolului recomandă utilizarea acestora în tratamentul balnear pentru tratarea unor afecțiuni variate: reumatismale, posttraumatice, neurologice periferice, ginecologice, dermatologice, endocrine.

Apele termale

Prin lucrările de cercetare geologo-structurală a teritoriului județului Brăila, de către IFLGS București, în anii '80, au fost puse în evidență orizonturi de apă termominerală, prin forajele executate la Însurăței și Mihai Bravu. Forajul de la Însurăței, săpat până la 1.071 m adâncime, a interceptat un orizont acvifer între 941 m – 1.071 m, cu un debit artezian de 16 l/s (circa 1.300 m³/zi), cu o temperatură a apei de 60° C. După definitivarea lucrărilor sonda s-a stabilizat la un debit de 4,5 l/s (circa 400 m³/zi și o temperatură a apei de 60° C. Analizele fizico-chimice executate la laboratoarele întreprinderii de prospecțiuni geologice, au evidențiat o apă sulfuroasă, iodurată, sodică, cu o mineralizare totală de 3,64 g/l.

Oferta turistică a județului Brăila include croaziere pe Dunăre, cu cazare și programe speciale pentru turiști (pescuit, vânătoare, etc.) în Insula Mică a Brăilei, Fundu Mare, Corotîșca, Blasova și Zăton.

Peisajul natural în județul Galați și trasee turistice

Județul Galați se înscrie într-un relief predominant de câmpie (69%), aparținând unor subunități ale Câmpiei Române (Câmpia Covurlui, Câmpia Siretului Inferior, Câmpia Tecucelului), cu o extindere mare în părțile central – Sudică și Vestică. Zonele de Nord și de Nord-Vest sunt ocupate în proporție de 31% de prelungirile Podișului Moldovenesc (Podișul Covurlui în Nord și Colinele Tutovei în Nord-Vest). Colinele Tutovei se întind de o parte și de alta a Berheciului inferior, partea dinspre Vest mai este cunoscută și sub numele de Piemontul Nicoreștilor.

În cadrul Podișului Covurlui se disting trei subunități geomorfologice cu caractere proprii. La Nord de Oancea - Corod - Ghidigeni relieful se înalță până la 310 m, în dealul Poleitul. Paralel cu dealul Poleitul, pe partea stângă a pârâului Chineja se întinde și dealul Brăilei, până la Măstăcani. Între pârâul Gerului și Suhurlui se află dealul Corni, care ajunge până în dreptul comunei Pechea; în Nord - Estul județului se află dealul Tutcanilor și Silvanei. Partea vestică a Podișului, cea de a doua unitate geomorfologică, delimitată la Vest de pârâul Gerului și la Est de Lozovita, este fragmentată de văi largi.

Cea de a treia subunitate din Est, cuprinsă între Lozovita și valea Prutului, are un relief unitar, alcătuit din poduri întinse, mai puțin fragmentate. Câmpia Covurlui situată la Sud de culmile deluroase ale Podișului Covurlui, având în Vest Valea Gerului, la Est Valea Prutului, la Sud Câmpia Siretului. Este o zonă cu poduri largi, care face legătura între Podiș și Valea Siretului. Pe latura Sudică a sa, la contactul cu Câmpia Siretului, apar mici trepte de abraziune. Terasa superioară, care predomină Lunca Siretului cu 80-90 m, este dezvoltată la Sud pe linia comunelor Slobozia Conachi și Tulucești și se întinde până în dreptul satelor Vameș, Smârdan și Vânători. Terasa inferioară, cu o altitudine relativă de 50-60 m, se termină printr-o pantă mai bine conturată și este locul pe care este așezat parțial orașul Galați.

Câmpia Tecuciului este alcătuită dintr-un complex de patru terase: Podoleni (2-4 m), Tecuci (5-8 m), Cernicari (10-20 m), Ghidigeni (60-70 m), este delimitată de cursul Siretului, pârâul Gerului și o linie ce trece prin Cudalbi, Corni, Valea Mărului, Pochidina și Vizureni. Fiind situată în cursul inferior al Bârladului, ea cuprinde atât terasele și lunca acestuia, cât și pindenul piemontan, terasat al Cosmeștilor din Deal, dintre Siret și Bârlad. Valea Prutului se înscrie ca un culoar lat de circa 10 km, dezvoltat în lungul râului până în dreptul confluenței cu pârâul Chiajna. Câmpia Siretului inferior (10-20 m altitudine) se caracterizează prin meandrarea puternică a râurilor, ce au albie mlăștinoase numeroase revărsări și inundații.

Flora județului Galați cuprinde 1.442 de specii și 305 subspecii, aparținând la 502 genuri și 108 familii de plante superioare; dintre acestea, nouă specii sunt ferigi, două specii sunt gimnosperme cultivate, iar 1431 specii sunt angiosperme dintre care 49 specii sunt hibride, iar 19 specii sunt subspontane.

Ariile naturale protejate din județul Galați sunt:

- arii naturale protejate de interes județean instituite prin Hotărârea Consiliului Județului Galați privind instituirea regimului de protecție oficială a unor zone și monumente, pe teritoriul județului Galați:

- 1.Grădina Botanică Galați;
- 2.Grădina Publică Galați;
- 3.Faleză Dunării;
- 4.Parc CFR Galați;
- 5.Parc Mihai Eminescu;
- 6.Parc Turn TV.

- arii naturale protejate de tip rezervație naturală de pe teritoriul județului Galați declarate prin Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a - zone protejate:

- 1.Dunele de nisip de la Hanu Conachi;
- 2.Pădurea Gârboavele;
- 3.Pădurea Breana – Roșcani;
- 4.Locul fosilifer Tirighina Barboși;
- 5.Locul fosilifer Rateș;
- 6.Pădurea Fundeanu;
- 7.Pădurea Tălășmani;
- 8.Pădurea Buciumeni;
- 9.Ostrovul Prut;
- 10.Balta Potcoava;
- 11.Balta Tălăbasca;
- 12.Locul fosilifer Berești;
- 13.Lunca Joasă a Prutului (Mața-Rădeanu);
- 14.Balta Pochina;
- 15.Balta Vlășcuta;

16. Pădurea Pogănești.

În anul 2004, prin Hotărârea Guvernului 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone, în Galați a fost declarat Parcul Natural „Lunca Joasă a Prutului Inferior”.

Situri de importanță comunitară declarate, la nivelul județului Galați, prin Ordinul 1964/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România:

1. Dunele de nisip de la Hanul Conachi;
2. Lunca Joasă a Prutului;
3. Pădurea Balta-Munteni;
4. Pădurea Breana-Roșcani;
5. Pădurea Gârboavele;
6. Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului;
7. Pădurea Mogoș - Mățele;
8. Pădurea Pogănești;
9. Pădurea Tălășmani;
10. Pădurea Torcești;
11. Râul Prut.

Ariile de protecție specială avifaunistică declarate, la nivelul județului Galați, prin Hotărârea Guvernului 1284/24.10.2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România:

1. Lunca Prutului – Vlădești – Frumușița;
2. Lunca Siretului Inferior.

Valorificarea patrimoniului natural în județul Galați se realizează cu precădere în principalele zone turistice descrise:

Pădurea Gârboavele

Aflată în administrarea Consiliului Județului Galați, aceasta dispune de o zonă de agrement și are statutul de arie naturală protejată. În zona de agrement se găsește Muzeul satului, o serie de locuri special amenajate pentru petrecerea timpului liber (terenuri de sport, spații speciale pentru relaxare, o tabără pentru elevi).

Lacul Vânători

Aflat în extremitatea de nord - est a municipiului Galați, pe o suprafață de 28 de hectare. Cuprinde un lac natural de 11 ha, un versant de 10 ha de pădure de salcâm și un versant de 8 ha parțial amenajat pentru agrement și supus unui plan intensiv de modernizare și reamenajare.

Faleza Dunării

Este una dintre zonele reprezentative ale Galațiului. Loc de promenadă pentru toți, unde au loc frecvent concerte muzicale și întreceri sportive. Reprezintă aproape singura zonă unde s-au valorificat resursele pentru agrement. Oferă un mare potențial de relaxare și agrement prin spații verzi. La malul falezei inferioare sunt multe vaporeșe transformate în restaurante, alături de o serie de lucrări realizate cu prilejul Taberei de sculptură în metal din 1978.

Grădina Publică

Este situată în apropierea Complexului Studențesc, reprezintă o zonă deosebit de frumoasă pentru odihnă și recreere. Este un punct de vedere excelent asupra Lacului Brateș, a triajului și a gării principale a Galațiului. Reprezintă una din principalele locuri de promenadă unde se organizează și diferite evenimente, precum: Ziua Europei, 1 Iunie - Ziua Copilului din Tine! și multe alte concursuri și activități de divertisment.

Grădina Botanică

Grădina Botanică este parte componentă a Complexului Muzeal de Științe ale Naturii și dispune de colecții de plante din zonele tropicale și subtropicale (cactuși, euforbii, palmieri, crotoni, mușcate, begonii etc.). Grădina Botanică este structurată pe șase sectoare: Ornamental, Serele, Plante utile, Rosarium, Flora și Vegetația României (5,3 ha), Flora Globului. Până acum adăpostește peste 2.500 taxoni. Au fost deja organizate colecția de citrice, rozariul și grădina japoneză. În 1996 a fost elaborat și tipărit primul catalog de semințe cu contribuția specialiștilor din această instituție.

Parcul Eminescu

Amenajat în 1869, acest parc mai păstrează câțiva arbori contemporani cu Mihai Eminescu care a poposit aici de mai multe ori, mai ales în ultima parte a vieții. În parc există un mic lac artificial și un loc amenajat pentru recitalurile fanfarei militare în vechime.

Complexul de agrement Priza Dunării

Situat la ieșirea din Galați, pe drumul spre Brăila, Priza Dunării reprezintă o altă locație în care oamenii se pot relaxa, la doar 3 km de oraș, pe digul dintre Galați și Brăila. Avantajul acestui loc este că spațiul alocat turiștilor este foarte mare, că sunt numeroase restaurante și terase. Există

chiar și un club care oferă posibilitatea unor plimbări cu hidro bicicleta, posibilitatea practicării de fotbal, tenis, biliard. Se poate pescui pe plaja complexului.

Plaja Valurile Dunării

Situată în sud - vestul orașului, aceasta are în administrare 2 piscine mari, 3 piscine mici pentru copii dotate cu tobogane. Pe plajă sunt amenajate restaurante.

Plaja Brateș

Plajă privată, pe malul stâng al Lacului Brateș, mai mică decât Valurile Dunării.

Parcul Central Pazvante din Tecuci

Grădina publică "Colț de rai", concesionată și administrată de Vasile Dănăilă Pazvante, de-a lungul vremii și-a meritat pe deplin numele întrucât este unică prin frumusețile pe care le deține, respectiv fântâni arteziene, sculpturi, cascade, grădini japoneze, păsări exotice. Simfonia florilor este alcătuită din peste 900 de specii de trandafiri, arbuști și arbori ornamentali achiziționați de peste hotare, nenumărate specii de magnolii.

Rezervația Paleontologică Tecuci

Având o suprafață de 1,50 ha, rezervația paleontologică se află în partea răsăriteană a orașului Tecuci, pe versantul stâng al râului Bârlad. Aici s-au descoperit numeroase moluște și fosile de mamifere din epoca cuaternară. Ca urmare a importanței sale științifice, punctul fosilifer a fost declarat monument al naturii.

Patrimoniul natural este reprezentat în mod diferit în cele șase județe ale regiunii, dar există și asemănări care fac posibilă gruparea unor obiective turistice și realizarea de trasee regionale:

- Traseu propus prin Strategia Sulina – Plan Integrat: traseu de croazieră pe Marea Neagră – Mangalia - Constanța – Sulina
- Traseu de croazieră pe Dunăre între Brăila - Galați – Tulcea - Sulina
- Trasee turistice combinate pentru vizitarea podgoriilor din județele Vrancea, Buzău, Tulcea și Constanța.

CAPITOLUL 2.6. ANALIZA SWOT A REGIUNII DE DEZVOLTARE SUD-EST

Analiza SWOT reprezintă o etapă esențială în procesul de elaborare a Strategiei, necesară pentru definirea și fundamentarea viitoarelor priorități de investiții în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării.

Analiza SWOT a fost elaborată pornind de la constatările rezultate în urma analizei cu privire la contextul regional și potențialul de inovare al Regiunii Sud-Est și evidențiază, pe de o parte, punctele tari și punctele slabe care definesc regiunea, iar pe de altă parte oportunitățile care pot fi valorificate în vederea reducerii sau eliminării punctelor slabe identificate și amenințările externe care pot afecta dezvoltarea viitoare a regiunii.

Analiza SWOT a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Creșterea PIB la nivelul Regiunii Sud-Est, cu 14,33, în perioada 2014-2017; • Creșterea PIB/locuitor, la nivelul Regiunii Sud-Est, în perioada 2014-2017; • Creșterea VAB, cu 20,66%, în perioada 2013-2017; • Contribuție importantă a VAB regional la VAB național, în ceea ce privește sectorul agriculturii, silviculturii și pescuitului și sectorul construcțiilor (locul 2, respectiv locul 3 la nivel național, în anul 2017); • Creșterea ratei de activitate la nivelul Regiunii Sud-Est, în perioada 2014-2019, de la 63% și 68%; • Creșterea ratei de ocupare a resurselor de muncă în anul 2019 față de anul 2018 cu 1 punct procentual; • Rata mică a șomajului înregistrată în anul 2018, în județul Constanța, sub media existentă la nivel național (2,7% față de media națională 3,3%);	• Scăderea ponderii PIB al Regiunii din PIB național, în perioada 2014-2017, de la 11,26% la 10,26%; • Poziția inferioară ocupată de Regiunea Sud-Est la nivel național, în ceea ce privește PIB regional. Astfel, la nivelul anului 2017, regiunea ocupă poziția 6 din punct de vedere al PIB regional, deși în anul 2014 se afla pe poziția 4; • Existența unei valori relativ scăzute a PIB regional/locuitor, Regiunea Sud-Est, ocupând la nivelul anului 2017, poziția 5 la nivel național; • Scăderea ponderii VAB la nivelul Regiunii Sud-Est, din VAB la nivel național, în anul 2017, comparativ cu anul 2013 (de la 11,26% la 10,24%); • Scăderea populației active civile a Regiunii Sud-Est, în perioada 2014-2019, de la 1.059,6 mii de persoane în 2014 la 997,8 mii de persoane în anul 2019 (reprezentând o scădere cu 5,8%);

• Creșterea numărului unităților locale active, în industria activităților profesionale, științifice și tehnice, de la 4.473 unități la nivelul anului 2014, până la 5.407 unități active la nivelul anului 2018; • Creșterea cu 42,69% a numărului de întreprinderi active nou create, în perioada 2014-2018 în Regiunea Sud-Est; • Prezența a 7 unități de învățământ superior în regiune; • În perioada 2014-2017, la nivelul Regiunii Sud-Est, ponderea întreprinderilor inovatoare a fost de 16,9% reprezentând cel mai ridicat nivel de inovare dintre toate regiunile de dezvoltare ale României; • Existența și funcționarea clusterelor și parcurilor industriale, la nivelul Regiunii Sud-Est; • Creșterea numărului de salariați din activitatea cercetare-dezvoltare, în perioada 2014-2018, la nivelul Regiunii Sud-Est; • Existența pe teritoriul regiunii, a celor mai importante șantiere navale din România, respectiv la Constanța, Midia, Mangalia, Brăila, Galați și Tulcea; • Regiunea Sud-Est este o zonă agricolă importantă, cu tradiție în	• Regiunea se clasa, în anul 2019, pe ultimul loc la nivel național în ceea ce privește rata de activitate în mediul urban; • La nivelul anului 2019, Regiunea Sud-Est înregistra cea mai ridicată rată a șomajului la nivel național (6%); • Scăderea ușoară a numărului IMM-urilor în perioada 2014-2018, la nivelul Regiunii Sud-Est, de la 11,41%. Din totalul IMM-urilor la nivel național, în anul 2014, la 10,97%, la nivelul anului 2018; • La nivelul anului 2019, valoarea salariului mediu lunar în Regiunea Sud-Est era sub media națională (fiind de 85,4% din salariul mediu lunar net înregistrat la nivel național); • Rata mică a investițiilor străine directe în Regiunea Sud-Est, la sfârșitul anului 2018 (de 4,2% clasând regiunea pe locul 6 la nivel național); • Scăderea numărului de brevete înregistrate în anul 2019, la nivelul Regiunii Sud-Est, comparativ cu perioada 2015-2018; • Capacitatea redusă de inovare a Regiunii Sud-Est, confor indicelui RCI (Indexul European de Competitivitate Regională);

acest sector și caracteristici geografice favorabile practicii agriculturii (acestea se situează pe primul loc în țară în ceea ce privește suprafața viilor roditoare și deține a doua suprafață ca mărime la nivel național în ceea ce privește cultivarea cu principalele culturi – grâu, secară, porumb etc);

- În Regiunea Sud-Est sunt concentrate cele mai mari suprafețe destinate acvaculturii (65% din arealul național);
- Regiunea Sud-Est, datorită caracteristicilor geografice, are un potențial turistic ridicat, pe teritoriul acesteia putând fi practicate turismul litoral, turismul balnear, turismul montan sau turismul de nișă, precum cel viticol

OPORTUNITĂȚI

- Implementarea Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2017-2027;
- Existența fondurilor nerambursabile pentru specializare inteligentă și pentru digitalizare în administrarea publică centrală, prin intermediul Programului Operațional Creștere Inteligentă;
- Implementarea Programului Operațional Tranziție Justă, pentru cele mai afectate județe ale țării, inclusiv pentru județul Galați

- Regiunea Sud-Est deține un potențial redus de competitivitate, conform Indicelui de Potențial Competitiv, calculat la nivelul anului 2017;
- Scăderea numărului IMM-urilor inovatoare la nivelul Regiunii Sud-Est cu 8,73% și a numărului întreprinderilor mari (IM) inovatoare cu 15,91% între anii 2014 și 2016;
- Slaba performanță a Regiunii Sud-Est în ceea ce privește digitalizarea și adâncirea decalajelor față de restul regiunilor.

AMENINȚĂRI

- Manifestarea fenomenelor demografice de îmbătrânire a populației și emigrare, cu impact asupra forței de muncă specializată de la nivelul regiunii;
- Adâncirea decalajelor socio-economice între regiunile de dezvoltare și între județele Regiunii Sud-Est;
- Grad scăzut de absorbție a fondurilor nerambursabile pentru specializare inteligentă, digitalizare, cercetare, dezvoltare și inovare;

(printre prioritățile programului de numără dezvoltarea spiritului antreprenorial, a IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării);

- Existența fondurilor nerambursabile pentru a finanța specializarea inteligentă, inclusiv cercetare, digitalizare IMM-uri, structuri suport de afaceri, entități de inovare și transfer tehnologic, centre de inovare digitală, activitatea de producție a IMM-urilor și pentru digitalizarea în administrația publică centrală, prin accesarea POR SE 2021-2027, Axa prioritară 1 – O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice;

- Interesul scăzut al mediului privat pentru investițiile în activități de cercetare- dezvoltare și inovare.

*Extras din Strategia Regională a Regiunii Sud-Est 2021-2027 www.adrse.ro

CAPITOLUL 3. PREZENTAREA JUDEȚULUI BUZĂU

CAPITOLUL 3.1. LOCALIZARE, CĂI DE ACCES ȘI STRUCTURA ADMINISTRATIVĂ

Județul Buzău este situat în partea de sud – est a României, între paralela de 44 44' și 45 49' latitudine nordică și între 26 04' și 27 26' longitudine estică. Se învecinează cu județele Brașov și Covasna la nord - vest, Vrancea la nord - est, Brăila la est, Ialomița la sud și Prahova la vest.

Administrativ, Buzăul este format din:

- 2 municipii: Buzău și Râmnicu Sărat
- 3 orașe: Nehoiu, Pătârlagele, Pogoanele
- 82 comune: Amaru, Bălăceanu, Balta Albă, Beceni, Berca, Bisoca, Blăjani, Boldu, Bozioru, Brădeanu, Brăești, Breaza, Buda, C.A. Rosetti, Calvini, Cănești, Cătina, Cernătești,

Chiliile, Chiojdu, Cilibia, Cislău, Cochirleanca, Colți, Costești, Cozieni, Florica, Gălbinași, Gherăseni, Ghergheasa, Glodeanu Sărat, Glodeanu-Siliștea, Grebănu, Gura Teghii, Largu, Lopătari, Luciu, Măgura, Pietroasele, Mărgăritești, Mânzălești, Merei, Mihăilești, Movila Banului, Murgești, Năeni, Odăile, Padina, Pardoși, Pănătău, Pârscov, Pietroasele, Podgoria, Poșta Câlnău, Puiești, Racovițeni, Râmnicelu, Robeasca, Rușetu, Săgeata, Săhăteni, Săpoca, Sărulești, Scorțoasa, Scutelnici, Siriu, Smeeni, Stâlp, Tisău, Topliceni, Țintești, Ulmeni, Unguriu, Vadu Pașii, Valea Râmnicului, Valea Salciei, Vâlcelele, Vernești, Vintilă Vodă, Viperești, Zărnești, Ziduri.

Organizarea administrativă a teritoriului Județului Buzău la 31 decembrie 2019

Județ/ Anul	Numărul orașelor și municipiilor	Din care municipii	Numărul comunelor	Numărul satelor
Buzău				
1990	4	1	81	481
1995	4	2	81	482
2000	4	2	81	482
2001	4	2	81	482
2002	4	2	81	482
2003	4	2	81	482
2004	5	2	82	475
2005	5	2	82	475
2006	5	2	82	475
2007	5	2	82	475
2008	5	2	82	475
2009	5	2	82	475
2010	5	2	82	475
2011	5	2	82	475
2012	5	2	82	475
2013	5	2	82	475
2014	5	2	82	475
2015	5	2	82	475
2016	5	2	82	475
2017	5	2	82	475
2018	5	2	82	475
2019	5	2	82	475

Căile de acces:

E 85 / DN 2 (Giurgiu, București, Urziceni, Buzău, Rm. Sărat, Focșani, Adjud, Bacău, Roman, Fălticeni, Suceava)

DJ 100 H: Mizil (PH) - (BZ) (KM 19+840) - Strezeni - Haleș - Izvoru - Valea Sălciilor - Vernești (KM 44+840): Lungime = 25 km

DJ 102 B: Vălenii de Munte (PH) (KM 23,200) - Zeletin - Calvinii - Cislău (KM 34+350): Lungime = 11,150 km

DJ 102 C: Albești - Paleologu (PH) - Urlați (PH) - (BZ) (KM 33+832) - Buda- Crăciunești - Cislău (KM 45+200): Lungime = 11,377 Km

DJ 102 F: Sătuc - Berca - Scorțoasa - Chiliile - Glodu-Petcari - DJ 203 K: Lungime = 32,200 Km

DJ 102 H: Mizil (PH) - (BZ) (KM 10+800) - Scorțeanca - Amaru - Pitulicea - DN 2 (E85) - Glodeanu-Siliștea - (IL) (KM 40+000) - Reviga: Lungime = 29,200 Km

DJ 102 L: Nucșoara de Sus (PH) - (BZ) (KM 10+000) - Chiojdu - Cătina - Bâscenii de Sus (KM 22+000): Lungime = 12,000 Km

DJ 102 P: Chiojdu - Bâsca Chiojdului - Nehoiu: Lungime = 30,700 Km

DJ 203 G: Costești - Stâlp - Merei - Sărata - Monteoru - Haleș - DN 10 (lângă Măgura)

CAPITOLUL 3.2. DATE GEOGRAFICE

Suprafața județului este de 6.102,6 km² ceea ce reprezintă 2,6 % din suprafața țării. Județul Buzău se întinde pe aproape tot bazinul hidrografic al râului Buzău care izvorăște din curbura Carpaților. Dispunerea armonioasă a celor trei forme de relief caracterizează județul Buzău: la nord se găsesc Munții Buzău, parte din Carpații de Curbură; la sud se găsește câmpia, aparținând Câmpiei Române, iar la mijloc, o regiune de dealuri acoperite cu livezi. Unele dealuri coboară spre sud, ceea ce le conferă un climat sud - mediteranean favorabil viticulturii, regiunea Pietroasele fiind renumită pentru vinurile sale.

Relieful este variat și dispus în trei trepte, care coboară de la nord - vest spre sud - est. Astfel, în nord domină înălțimile Munților Vrancei și Buzăului cu vârful Penteleu de 1.772 m și vârful Lăcăuți, de 1.777 m, apoi în centru dealurile subcarpatice de curbură (Burdușoaia, Ciolanu - Măgura, Istrița cu 754 m) și în sud zona de șes a Câmpiei Române, cu caracter piemontan și

Câmpia Buzăului (cu 80 m, cu înclinare vestică, pe direcția nord-vest și estică, pe direcția vest-sud), Gherghiței, Râmnicului.

Clima este temperat continentală la fel ca în toată țara, diferențiată în funcție de relief (predominând crivățul, în tot cursul anului, din nord - est și sud - vest, dar și austrul, de la sud- vest, aducând uscăciune și căldură vara, temperaturi ridicate iarna, vânturi ce influențează clima județului). Temperaturile medii variază între 120 C și 140 C. Temperaturile maxime se înregistrează în iulie, până la 370 C, în timp ce temperaturile minime se înregistrează în februarie – 260C. Media anuală a precipitațiilor este între 400 mm și 500 mm.

Flora prezintă variații și elemente specifice pentru fiecare din cele trei tipuri de relief: câmpie, deal, munte. La câmpie se dezvoltă o vegetație caracteristică stepei și silvostepi. În stepă vegetația a fost modificată de om și înlocuită pe mari întinderi prin plante cultivate. Terenurile, cu excepția islazurilor, vâilor și sărăturilor sunt cultivate cu cereale, floarea soarelui, leguminoase și, mai puțin, cu pomi fructiferi și viță de vie.

Vegetația naturală este reprezentată de specii ierboase: pelinița (*Artemisia austriacă*), pălămida, pelinul, ciulinul, coada șoricelului, colilia (*Stipa capillata*), scaietele, spinul, brusturul.

Pe terenurile cultivate cresc și plante cu flori frumoase: macul, neghina, cicoarea, mușetelul, păpădia, codița-șoricelului, unele dintre ele având rol terapeutic. Foarte răspândite sunt loboda și traista ciobanului.

În stepă vegetația lemnoasă este rară, reprezentată mai ales de salcâm, dud, ulm, plop, tei și arbuști precum măceșul.

În silvostepă, pe lângă terenurile ocupate de culturi, apar păduri limitate la arii mai restrânse, rămășițe ale codrilor de altădată, cum sunt cele de la Rușetu, Brădeanu, Văleanca, Crângul Buzăului, Frasinu, Spătaru și cele de la nord-est de orașul Râmnicu Sărat.

La sud - vest de municipiul Buzău, în câmpie, se află pădurea Spătaru, rezervație floristică cu o suprafață de 165 ha. Aici predomină frasinul pufos (*Fraxinus pallisae*). Alături de el vegetează stejarul (*Quercus robur*), stejarul pedunculat (*Quercus pedunculiflora*), jugastrul (*Acer campestre*), părul pădureț (*Pirus piraster*), arțarul tătăresc (*Acer tataricum*).

Specii asemănătoare celor din pădurea Spătaru vegetează și în pădurea Frasinu, altă rezervație, cu suprafața de 158 ha, pădure de tip frâsinet de depresiune din silvostepă. Numai aici se găsesc împreună cele două specii de frasin: *Fraxinus palissae* și *Fraxinus angustifolia*.

Pădurea Brădeanu, rezervație forestieră cu suprafața de 2,1 ha, reprezintă un rest al vegetației lemnoase din silvostepa Munteniei, aparținând, din punct de vedere fitogeografic, pădurilor de stejar brumăriu.

Zona dealurilor subcarpatice și zona de munte sunt ocupate de păduri etajate astfel: etajul stejarului, etajul fagului, etajul coniferelor și etajul tufărișurilor sau subalpin. Zona subcarpatică este acoperită predominant de stejar în amestec, pe măsură ce altitudinile cresc, cu fagul. Sub influența föhnului și datorită unor condiții topoclimatice specifice, în zona colinară se întâlnesc specii de nuanță submediteraneeană - pontică: cărpinița (*Carpinus orientalis*), scumpia (*Cotinus coggygria*), liliacul sălbatic (*Syringa vulgaris*), mojdreanu (*Fraxinus ornus*), stejarul pufos (*Quercus pubescens*), cerul (*Quercus cerris*), gârnița (*Quercus fraenetto*), aliorul de stepă (*Euphorbia steposa*), migdalul pitic (*Amigdalus nana*), cârcelul (*Ephedra distachia*), jaleșul plecat (*Salvia nutana*), unghia găii (*Astragalus dasyantus*), măciuca ciobanului (*Echinops ruthenicus*).

De la altitudinea de 600 m începe regiunea dealurilor înalte și, totodată, în etajul fagului ce se întinde până în jurul altitudinii de 1.200 m. Aici, pe lângă *Fagus silvatica*, cresc carpenul, teiul alb, paltinul, mestecănu, dârmozul (*Viburnum lantana*), crușinul (*Rhamnus frangula*) și lianele *Hedera helix* și *Clematis Vitalba*.

Dacă în desișul pădurilor de fag sunt puține plante cu flori, în luminișuri se află o abundență de specii: săbiuța (*Gladiolus imbricatus*), pana zburătorului (*Cynanchum vincetoxicum*), sânziana (*Galium odoratum*), aliorul (*Euphorbia amigdaloides*), trepădătoarea (*Mercurialis perennis*), iar în fânețele de pe Bâsca Mare: murul (*Rubus sulcatus*), fragul (*Fragaria vesca*), năvalnicul (*Pteridium aquilinum*) ș.a.m.d. Pe terenuri defrișate se instalează adevărate covoare de zburătoare (*Chamaenerion angustifolium*).

În pădurile de fag și de brad, în locurile umbroase și umede, cresc diverse specii de ciuperci, mușchi și ferigi (*Driopteris filix-mas*, *Equisetum*).

În unele sectoare peste jumătate din arboret îl constituie bradul. La această altitudine, în pădurea de fag cresc anemone, pochivnic (*Asarum europaeum*), leurda (*Allium ursinum*), socul roșu. În locuri cu exces de umiditate se pot întâlni *Athyrium filix-femina*, *Myosotis palustre*, *Filipendula ulmaria*, *Equisetum silvaticum*, briofitele *Mnium punctatum*, *Fissidens cristatus* – plante hidrofile.

Ultimul etaj, acela al zonei subalpine, este reprezentat de pajiști întinse cu ierburi și tufărișuri. Pe versanții nordici predomină ienupărul pitic (*Juniperus communis*). Pe versanții sudici și sud-estici cresc afinul (*Vaccinium myrtillus*), merișorul (*Vaccinium vitisidaea*) și spre poale, pe

terenuri abrupte și umede - arinul verde (*Alnus viridis*), care formează aici grupuri masive, cu sistem radicular bine dezvoltat, care oprește declanșarea eroziunilor și alunecărilor de teren.

Fauna Buzăului nu prezintă specii caracteristice, însă datorită formele de relief existente este foarte variată alcătuind un interesant tablou ecologic și cinegetic.

Printre animalele nevertebrate terestre întâlnite aici se numără o serie de moluște (*Helicella*, *Helix pomatia*, *Ena montana*), insecte, arahnide diverse, printre care o mențiune aparte o merită scorpionul carpatic (*Euscorpius carpathicus*).

Vertebratele terestre sunt larg reprezentate de amfibieni (broasca brună de pământ, salamandra, brotăcelul, broasca roșie de munte), reptile (șopârta cenușie, gușterul, șopârta de munte, șerpi neveninoși - *Natrix n.* și, mai rar, vipera), păsări (vrabia, bufnița, cucuveaua, șoimul, grangurul, gaița, pupăza, pițigoiul, sitarul, cucul, ciocănitoarea pestriță, ciocănitoarea verde românească, mai rar întâlnită în restul țării, privighetoarea, mierla, forfecuța, corbul (*Corvus corax*) - ocrotit de lege, eretele, acvila de munte (*Aquila chrysaetos*) - ocrotită de lege, cocoșul de munte (*Tetrao urogallus* - ocrotit), mamifere (orbetele, popândăul, hârciogul, cârțița, liliacul, șoarecele de câmp, șoarecele de pădure, dihorul, iepurele, veverița, pisica sălbatică, râsul (*Lynx lynx*), bursucul, lupul, vulpea, mistrețul, cerbul, ursul (*Ursus arctos* - ocrotit).

În apele curgătoare și în lacuri sunt multe specii de viermi moluște, crustacee, amfibieni și pești (caras, crap, biban și chiar păstrăv și lipan).

CAPITOLUL 3.3. RESURSE NATURALE

Principala bogăție montană o constituie lemnul. Subsolul este bogat în depozite de origine organică (petrol, cărbune, chihlimbar, calcar) și minerală (sare, gresie, argilă, nisipuri, pietrișuri). De asemenea, se mai pot aminti: gaze naturale, nisipuri cuarțoase și diatomită, importante izvoare minerale, soluri fertile, păduri, pajiști, fond cinegetic, potențial hidroenergetic și eolian.

Pădurile alcătuiesc una dintre importante bogății naturale ale județului. Zona montană concentrează cea mai mare parte din suprafața acoperită cu păduri și totodată cel mai însemnat volum de masă lemnoasă, flora și fauna caracteristice acestei zone. Masive forestiere închegate se extind din vârful Lăcăuț și până în culmea Siriului.

Nu este de neglijat nici potențialul hidrografic, reprezentat de râul Buzău, pe cursul căruia există două amenajări hidroenergetice: barajul Siriu, cu centrala hidroelectrică Nehoiașu și barajul

Cândești, cu amenajarea hidroenergetică Cândești-Vernești-Simileasca (care alimentează cu apă "Sistemul de irigații Câmpia Buzăului Est și respectiv Vest").

Pe lângă acestea mai există 5 centrale hidroelectrice de mică putere, amplasate pe râurile Bâsca fără Cale, Bâsca cu Cale, Bâsca și Slânic.

Dintre resursele subsolului, petrolul constituie în prezent principala bogăție a județului. Alături de petrol, în sud-estul județului sunt cantonate însemnate zăcăminte de gaze naturale, exploatate de aproximativ 40 de ani.

Cărbunele existent este de slabă putere calorică, în cantități mici, ceea ce îl face neexploatabil. Prezența în subcarpați (Istrița Măgura) a calcarelor a permis de mult luarea lor în exploatare. Există numeroase cariere, multe de interes local. Cele mai mari sunt la Ciuta și Viperești.

În zona localității Pătărlagele se extrag nisipuri cuarțoase și diatomita.

La nord - est de municipiul Buzău (Simileasca), la Berca (Sătuc) și în sud - vestul municipiului Râmnicu Sărat se exploatează argila, de calitate superioară, larg folosită în industria materialelor de construcție. În albia Buzăului, a Râmnicului și a altor râuri se găsesc rezerve importante de pietrișuri și nisipuri, în multe locuri existând balastiere de mare productivitate.

Prospecțiunile geologice și lucrările de foraj efectuate pentru depistarea de noi rezerve de petrol, au evidențiat prezența zăcămintelor de sare, la diferite adâncimi, la Mânzălești, Bisoca, Brătulești, Goidești, care pot fi exploatate în viitor. Alături de acestea, în subsolul județului sunt semnalate gipsuri și chihlimbar.

Ape minerale sulfuroase, feruginoase, clorosodice, uneori bogate în iod, se află la Siriu, Nehoiu, Monteoru, Fișici, Balta Albă, Străjeni, Nifon, Lopătari. Izvoarele de la Siriu- Băi, cu o temperatură medie de 30°C și un debit de aproape 4000 l/h oferă posibilități de tratament în boli reumatismale. Nămolul de la Balta Albă, cu un procent redus de substanțe organice, cu o concentrație în săruri de 12471,9 mg/kg (în care predomină ionii de clor, sodiu, magneziu), deși cunoscut de foarte mult timp pentru valoarea sa terapeutică, este în mai mică măsură folosit.

Printre bogățiile naturale ale județului se mai numără potențialul hidroenergetic și eolian, solurile fertile, pajiștile și fondul cinegetic.

CAPITOLUL 3.4. INFRASTRUCTURĂ

Infrastructura județului Buzău se prezintă astfel:

Numărul de locuințe: 188.761

Lungimea căilor ferate: 232 km

Lungimea drumurilor: DN – 322 km; DJ – 930 km; DC – 1.395 km

Lungimea străzilor orășenești: 389 km din care modernizate: 321 km

Kilometri de rețea apă: 1.101 km (55 localități)

Kilometri rețea canal: 185,8 km (7 localități)

Kilometri conducte gaze: 339,2 km

CAPITOLUL 3.5. POPULAȚIE ȘI FORȚA DE MUNCĂ

Populația pe grupe de vârstă, număr persoane

Județ / Anii	Total	Pe grupe de vârstă		
		0-14 ani	15-59	60 ani și peste
2010	497.418	73.846	310.011	113.561
2011	494.172	73.136	306.831	114.205
2012	491.376	72.482	303.719	115.175
2013	488.108	71.413	300.707	115.988
2014	484.524	70.147	297.837	116.540
2015	480.969	68.889	294.332	117.748
2016	477.288	67.669	290.740	118.819
2017	472.918	66.669	286.488	119.587
2018	468.538	65.809	282.299	120.430
2019	462.942	63.928	278.222	120.792

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Mișcarea naturală a populației pe medii în anul 2018

Județul Buzău	Total	Urban	Rural
Date absolute			
Născuți-vii	3.656	1.523	2.133
Decese	6.914	2.036	4.878
Sporul natural	-3.258	-513	-2745
Căsătorii	2.279	1.011	1.268
Divorțuri	515	238	277
Născuți-morți	20	6	14
Decese la o vârstă sub 1 an	25	5	20

Rate (la 1.000 locuitori)			
Născuți-vii	7,8	7,7	7,9
Decese	14,8	10,3	18,1
Sporul natal	-7,0	-2,6	-10,2
Căsătorii	4,9	5,1	4,7
Divorțuri	1,1	1,2	1,03
Născuți morți la 1000 născuți (vii + morți)	5,4	3,9	6,5
Decese la o vârstă sub 1 an la 1.000 născuți-vii	6,8	3,33	9,4

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Ratele de fertilitate, pe grupe de vârstă în anul 2018

Rata generală de fertilitate	33,8
-------------------------------------	-------------

Grupa de vârstă

15-19	37,5
20-24	64,2
25-29	74,8
30-34	54,2
35-39	23,7
40-44	6,0
45-49	0,3

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Durata medie a vieții pe sexe, ani

Județ/Anii Buzău	Ambele sexe	Masculin	Feminin
2010	73,91	70,28	78,08
2011	74,06	70,92	78,02
2012	74,62	70,92	78,42
2013	75,09	70,92	78,94
2014	75,04	71,35	79,02
2015	75,08	71,31	78,97
2016	75,26	71,44	79,30
2017	75,27	71,41	79,40
2018	75,37	71,67	79,31

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Migrația internă determinată de schimbarea domiciliului, pe medii, în anul 2018

Județ	Total			Urban			Rural		
	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold
Buzău	7.983	6.597	-1.386	3.522	2.288	-1.234	4.461	4.309	-152

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Populația ocupată civilă, pe activități ale economiei naționale (la sfârșitul anului)

GR 1

Anul	Total	Agricultură, silvicultură și pescuit	Industria extractivă	de servicii			Construcții	Comerț	Activități imobiliare	Transport, informații și comunicații	Intermedieri financiare și activități imobiliare	Activități de servicii suport	Administrație publică și ordine publică	Educație	Sănătate și activități sociale	Activități culturale și recreative
				Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică, gaze, aer condiționat										
2002	128,6	18,8	1,2	34,3	2,1	2,8	1,1	1,7	2,8	1,2	1,3	1,4	1,2	1,7	6,5	2,8
2003	128,6	19,1	-	41,5	2,1	4,7	1,3	1,9	4,2	1,3	1,1	1,6	1,5	1,8	6,8	2,9
2004	128,6	19,4	*	38,8	2,1	2,1	1,4	1,7	1,8	1,1	1,2	1,6	1,6	1,7	7,1	3,1
2005	128,6	19,7	1,1	34,5	2,1	2,8	1,4	1,8	1,6	1,1	1,3	1,7	1,6	1,9	7,4	3,2
2006	128,6	19,1	-	36,3	2,1	3,9	1,7	1,7	1,3	1,1	1,1	1,8	1,6	1,7	7,5	3,3
2007	128,6	19,4	*	37,4	2,1	3,3	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	7,6	3,4
2008	128,6	19,4	-	41,3	2,1	3,9	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	7,7	3,5
2009	128,6	19,7	*	40,4	2,1	3,4	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	7,8	3,6
2010	128,6	19,7	*	40,5	1,8	3,9	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	7,9	3,7
2011	128,6	19,7	1,1	40,1	1,8	3,9	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,0	3,8
2012	128,6	19,7	1,1	39,4	1,4	3,1	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,1	3,9

*sub 1

GR 2

Anul	Total	Agricultură, silvicultură și pescuit	Industria extractivă	de servicii			Construcții	Comerț cu ridicata și în amănunt, repararea autoturismelor și motocicletelor	Transport și depozitare	Activități imobiliare	Informații și comunicații	Intermedieri financiare și activități imobiliare	Activități de servicii suport	Activități de servicii suport	Administrație publică și ordine publică	Educație	Sănătate și activități sociale	Activități culturale și recreative	Activități de servicii
				Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Industria de energie electrică și termică, gaze, aer condiționat													
2008	128,6	19,7	1,1	41,2	1,4	3,5	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,2	8,0	8,1	8,2	8,3
2009	128,6	19,7	1,1	41,3	1,4	3,6	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,3	8,1	8,2	8,3	8,4
2010	128,6	19,7	1,1	41,4	1,4	3,7	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,4	8,2	8,3	8,4	8,5
2011	128,6	19,7	1,1	41,5	1,4	3,8	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,5	8,3	8,4	8,5	8,6
2012	128,6	19,7	1,1	41,6	1,4	3,9	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,6	8,4	8,5	8,6	8,7
2013	128,6	19,7	1,1	41,7	1,4	4,0	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,7	8,5	8,6	8,7	8,8
2014	128,6	19,7	1,1	41,8	1,4	4,1	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,8	8,6	8,7	8,8	8,9
2015	128,6	19,7	1,1	41,9	1,4	4,2	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	8,9	8,7	8,8	8,9	9,0
2016	128,6	19,7	1,1	42,0	1,4	4,3	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	9,0	8,8	8,9	9,0	9,1
2017	128,6	19,7	1,1	42,1	1,4	4,4	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	9,1	8,9	9,0	9,1	9,2
2018	128,6	19,7	1,1	42,2	1,4	4,5	1,7	1,8	1,2	1,1	1,1	1,7	1,6	1,8	9,2	9,0	9,1	9,2	9,3

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Șomeri înregistrați și rata șomajului

Județ/Anii	Șomeri înregistrați la Agentiile ocuparea muncă persoane)	din care: femei (număr persoane)	Rata șomajului – total (%)	Rata șomajului – femei (%)
Buzău				
2010	18.631	7.340	9,7	8,1
2011	14.978	5.948	8,0	6,7
2012	15.025	5.809	7,9	6,3
2013	16.470	6.150	8,6	6,8
2014	18.348	6.764	9,7	7,6
2015	18.435	6.924	10,0	8,2
2016	17.144	6.464	9,8	8,3
2017	15.001	5.692	8,7	7,2
2018	12.474	4.943	7,3	6,2
2019	11.296	4.634	6,6	5,8

*INS – Direcția de Statistică Buzău

CAPITOLUL 3.6. SĂNĂTATE

Paturi în spitale și personalul medico-sanitar, la 31 decembrie

Județ/Anii	Paturi în spitale	Medici	Stomatologi	Farmaciiști	Personal sanitar mediu
Buzău					
2010	2.570	570	153	157	2.443
2011	2.448	563	159	173	2.503
2012	2.448	586	165	209	2.519
2013	2.448	619	173	237	2.601
2014	2.493	618	173	245	2.625
2015	2.493	625	179	250	2.623
2016	2.513	623	179	260	2.775
2017	2.513	615	185	270	2.890
2018	2.570	646	183	276	3.081

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Principalele unități sanitare, cu proprietate majoritară de stat, număr unități

Județ/Anii	Spitale	Policlinici	Dispensare medicale	Centre de sănătate	Farmacii
Buzău					
2010	7	-	6	1	15
2011	5	-	6	-	12
2012	5	-	4	-	12

2013	5	-	4	-	12
2014	5	-	4	-	12
2015	5	-	4	-	12
2016	5	-	4	-	12
2017	5	-	4	-	12
2018	5	-	4	-	12

*INS – Direcția de Statistică Buzău

Principalele unități sanitare, cu proprietate majoritar privată, în anul 2018

Județ	Spitale	Policlinici	Cabinete medicale de familie	Cabinete medicale de medicină generală	Cabinete medicale de specialitate	Cabinete stomatologice
Buzău	3 Laboratoare medicale	4 Laboratoare tehnice dentară	216 Farmacii	5 Depozite farmaceutice	183 Centre medicale de specialitate	175
	26	37	229	8	1	

*INS – Direcția de Statistică Buzău

CAPITOLUL 3.7. CULTURĂ

Meleagurile Buzăului au dat țării nume de rezonanță în politică, literatură, artă, arhitectură, știință. Sunt binecunoscuți pașoptiștii și unioniștii Scarlat Voinescu, Costache Ciochinescu, Neagu Benescu, Petru Suciu Mureșan sau Dimitrie Racoviță.

În pictură au strălucit Nicolae Teodorescu, șeful școlii de zugrăvi de subțire, înființată la Buzău în 1831, între elevi numărându-se și nepotul său Gheorghe Tătărăscu, Ion Andreescu, profesor la Buzău între anii 1872 și 1878, Ștefan Popescu, Grigore Negoșanu, Constantin Petrescu-Dragoe, Adina-Paula Moscu și Alexandru Moscu, muzicienii Nicolae și Maria Severeanu, prof. Ioan Vicol, pianistul George Moscu, baritonul Aurelian Costescu Duca, Nicu Poenaru și inegalabilul Nicolae Leonard, care a copilărit de la 6 ani în orașul Buzău. Alături de aceștia îi amintim și pe Nicolae Niculescu-Buzău, Nicolae Petre Rusu- Ciucurete, Vladimir Maximilian, George Ciprian, patronul spiritual al teatrului profesionist de la Buzău (înființat în 1995, inaugurat la 5 aprilie 1996).

În literatură, începând cu Mitrofan și Dionisie Romano, episcopi, și continuând cu Vasile Cârlova, primul poet modernist, amintim pe Vasile Voiculescu, Ion Caraion, Ion Băieșu, Radu Cârneli, Laurențiu Ulici, Passionaria Stoicescu, Denisa Comănescu-Prelipceanu și mulți alții.

Știința este strălucit reprezentată prin savanți de renume și cu contribuții însemnate în domeniile lor de activitate. Nicolae Vaschide, ajuns director la Sorbona, prof. univ. Constantin Sudețeanu, academicienii Radu Vlădescu și Traian Săvulescu, renumitul oculist Nicolae Manolescu și, nu în ultimul rând, laureatul premiului Nobel pentru medicină, George Emil Palade, strălucit elev al cunoscutului liceu "Bogdan Petriceicu Hașdeu".

La Buzău s-au înființat și au activat societăți și asociații culturale între care, în 1893, filiala Ateneului, prima asociație a învățătorilor "Solidaritatea" (1882), gemenele asociației profesionale pe țară, societăți literare, muzicale și științifice, ceea ce conferă Buzăului un loc important între centrele de cultură și spiritualitate ale țării.

A pulsat aici și o puternică viață politică, la Buzău constituindu-se și activând secțiuni ale majorității formațiunilor politice cunoscute - Partidul Conservator (19 febr. 1902), Partidul Țărănesc (30 dec. 1918), Partidul Național Țărănesc (1927), Partidul Național Liberal (1882), Partidul Poporului, Partidul Național Agrar, Partidul Național Creștin, Partidul Socialist și altele. S-a desfășurat în timp o acerbă concurență politică, fricțiuni și chiar conflicte soldate cu victoria celor mai tari.

Dintre oamenii politici pe care documentele vremii îi consemnează frecvent amintim pe conservatorii Alexandru Marghiloman și Emil Teodoru, țărâniștii Anton Filoti, Apostol Albu, D. Șerbescu - Lopătari, Vasile Antonescu, Pompiliu Ioanițescu, fost subsecretar de stat în Ministerul de Interne, liberalii Constantin Angelescu, Justin Stănescu, George Dunca, Alexandru Ionescu Brădeanu, Mircea Cătuneanu etc.

Numărul și activitatea bibliotecarilor

Județ / Anii	Biblioteci (total)			din care: biblioteci publice		
	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)	Unități (număr)	Volume existente (mii)	Volume eliberate (mii)
Buzău						
2010	318	2.703	993	86	1.004	394
2011	314	2.764	927	86	1.014	373
2012	309	2.700	842	86	1.015	331
2013	281	2.489	803	58	838	314

2014	273	2.455	820	57	844	320
2015	258	2.409	746	58	850	289
2016	247	2.349	668	56	842	278
2017	241	2.339	631	56	850	260
2018	235	2.298	580	55	847	231

*INS – Direcția de Statistică Buzău

CAPITOLUL 3.8 ECONOMIE

Județul Buzău se remarcă prin diversitatea ramurilor economice specifice economiei naționale, predominantă fiind industria, urmată de agricultură, comerț și servicii.

Pentru următoarele produse industriale județul Buzău este singurul producător din România:

- aparate de cale ferată, tirfoane de cale ferată, traverse metalice;
- garnituri de frână și elemente de etanșare pentru autovehicule;
- cord metalic pentru armarea cauciucurilor;
- pulbere metalică pentru compoziția electrozilor de sudură, cât și pentru sinterizarea unor piese mecanice sau pentru recondiționarea de piese uzate;
- filtre și sisteme complexe de purificare a apei, precum și a altor fluide alimentare, care înglobează cartușe filtrante sau filtrant-absorbante în combinație cu alte tehnologii de filtrare (dionizare, oxidare cu lumină ultravioletă, ultrafiltrare).

Pentru alte câteva produse Buzăul ocupă un loc important în economia națională:

- electrozi de sudură;
- sârmă trasă cu conținut scăzut de carbon, sârmă zincată, plase sudate, plase împletite;
- parbrize pentru autovehicule;
- filtre de aer și de ulei pentru autovehicule;
- organe de asamblare pentru industria electrotehnică și electronică (șuruburi, șaibe, piulițe, nituri, prezoane etc.);
- aparataj electric de joasă tensiune, transformatoare, corpuri de iluminat public, copuri de iluminat cu halogen.

Se mai produc, de asemenea:

- geamuri de diverse tipuri, oglinzi de artă;
- produse din policlorură de vinil: granule, țevi și tuburi, folii termocontractibile; conductori electrici și cordoane cu izolație din policlorură de vinil; saci, sacoșe, pungi, folii și confecții din

polietilenă; produse injectate și sintetizate din polietilenă; produse termoformate din polistiren, saci multistrat cu valvă, saci și containere din țesătură din polipropilenă, filtre pentru ulei, aer și combustibil pentru toate autovehiculele, cărbune activ (granulat și pulbere);

- produse din mase plastice pentru construcții, panouri termoizolante, tâmplărie PVC, tâmplărie din oțel și aluminiu, confecții metalice;

- produse din plastic: ambalaje farmaceutice, repere injectate cu diverse utilizări, bidoane din plastic, amestecuri;

- saci și pungi din diferite materiale plastice;

- stingătoare și alte produse specifice PSI;

- produse chimice - adezivi pentru încălțăminte, adezivi pentru instalații sanitare;

- compresoare medicale;

- cazane de abur, cazane de apă fierbinte;

- coturi și teuri din oțel carbon;

- compensatori metalici de dilatație, orice dimensiuni;

- corpuri de iluminat cu halogen și clasice, tâmplărie de aluminiu cu sau fără barieră termică, geam termopan;

- proiectare, execuție și service pentru instalații gaze, instalații electrice și termice;

- utilaje tehnologice pentru economia națională (metalurgie, siderurgie, energetică, industria alimentară, chimie, minerit, agricultură), piese de schimb, piese forjate liber și în matriță, cazane de abur, boilere pentru apă menajeră, electrofiltre, capace anși și coturi anși, instalații mobile de distribuție, produse petroliere, reductoare și carcase metalice;

- relee electrice și termice, contactoare, panouri electrice, bloc de protecție și măsură monofazat 32A, cablu coaxial, cap stender, guler etanșare, clemă întindere bransament, clemă derivație Cu - Al sau clemă derivație cu dinți, armături și lanțuri de medie tensiune, dispozitive de legare la pământ, alte produse pentru industria electrotehnică;

- produse din sticlă pentru uz casnic

- obiecte decorative din sticlă, prelucrate manual, inclusiv obiecte tip Gallé, cele mai cunoscute fiind lămpile și vasele tip Gallé; orașul Buzău are o tradiție recunoscută în fabricarea acestor produse; în afara marilor producători de obiecte din sticlă. Există o multitudine de mici firme private specializate în producția de obiecte tip Gallé și care exportă în toată lumea.

- mobilă și alte produse din lemn;

- fire acrilice 100% sau în amestec cu lână, poliamidă, vâscoză, bumbac sau în, fire simple sau răsucite, fire cu napeuri sau fantezii;

- confecții textile - există o gamă largă de firme mari, cooperative sau firme mici care produc îmbrăcăminte și confecții textile;

- produse ceramice și panouri din beton pentru construcții;

- zahăr;

- ulei alimentar;

- vinuri de calitate, băuturi alcoolice distilate, preparate alcoolice;

- carne și produse din carne;

- pâine și produse de patiserie, paste făinoase.

Agricultura județului constituie un parametru important al activității economice a județului, subliniind calitatea deosebită a stratului fertil. În zona de câmpie se cultivă: grâu, porumb, floarea-soarelui, sfeclă furajeră și sfeclă de zahăr, legume. În zonele de deal există plantații importante de pomi fructiferi. Pe colinele înșorite se află podgorii renumite, unde se cultivă soiuri de calitate. Vinurile produse în județul Buzău sunt renumite prin premiile și medaliile câștigate la concursuri internaționale de anvergură.

În județ își desfășoară activitatea 36 de societăți comerciale cu profil agricol cu capital de stat, 7 societăți comerciale cu capital privat și 130 societăți agricole cu capital privat.

Județul Buzău are un potențial important privitor la cercetarea științifică în agricultură, în cadrul județului desfășurându-și activitatea următoarele stațiuni de cercetare și producție:

- Stațiunea de cercetare și producție viti-vinicolă Pietroasa;
- Stațiunea de cercetare și producție pomicolă Căndești;
- Stațiunea de cercetare și producție legumicolă Buzău;
- Stațiunea de cercetare și creștere a ovinelor Rușetu;
- Stațiunea de cercetare și creștere a vacilor Dulbanu.

În județ există mai multe firme specializate în prestarea unei game largi de servicii, cum ar fi:

- servicii de informatică;
- edituri și tipografii;
- construcții;
- transporturi;
- servicii publice;

• turism.

Unități locale active pe activități ale economiei naționale și clase de mărime, în anul 2018

Județul Activități (secțiuni CAEN Rev. 2)	Total	din care: pe clase de mărime, după numărul de slariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
Agricultură, silvicultură și pescuit	9.991	8.909	910	143	29
Industrie extractivă	592	509	78	3	2
Industrie prelucrătoare	18	14	2	1	1
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.078	755	246	61	16
Distribuția energiei electrice, gaze, aer condiționat	63	13	2	2	1
Distribuția energiei electrice, gaze, aer condiționat	63	13	2	2	1
Construcții	800	44	13	2	4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	3.923	3.615	273	33	2
Transport și depozitare	964	900	59	3	2
Hoteluri și restaurante	308	263	40	5	-
Informații și comunicații	201	189	9	3	-
Intermedieri financiare și asigurări	152	151	1	-	-
Tranzacții imobiliare	130	125	5	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	765	741	21	3	-
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	242	203	29	9	1
Învățământ	67	64	3	-	-
Sănătate și asistență socială	271	254	15	2	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	147	140	7	-	-
Alte activități de servicii	252	247	4	1	-

*INS - Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitatea-intreprinderii/>

Investiții brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activitățile economiei naționale, în anul 2018

Județul Activități (secțiuni CAEN Rev. 2)	Investiții brute (milioane lei prețuri curente)
Buzău	
Total	1.068
Industrie extractivă	137
Industrie prelucrătoare	328
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	5
Distribuția apei: salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor	60
Construcții	80
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	204
Transport, depozitare și activități de poștă și de curierat	81
Hoteluri și restaurante	24
Informații și comunicații	15
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	102
Învățământ	1
Sănătate și asistență socială	23
Alte activități de servicii	10

*INS - Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/activitateg-ntreprinderi/>

CAPITOLUL 3.9 AGRICULTURĂ ȘI SILVICULTURĂ

Suprafața județului este de 6.102,6 km² (2,6 % din suprafața țării). Județul Buzău se întinde pe aproape tot bazinul hidrografic al râului Buzău care izvorăște din curbura Carpaților. Dispunerea armonioasă a celor trei forme de relief caracterizează județul Buzău, astfel: la nord se găsesc Munții Buzău, parte din Carpații de Curbură; la sud se găsește câmpia, aparținând Câmpiei Române, iar la mijloc, o regiune de dealuri acoperite cu livezi. Unele dealuri coboară spre sud, ceea ce le conferă un climat sud-mediteranean favorabil viticulturii, regiunea Pietroasele fiind renumită pentru vinurile sale.

Suprafața cultivată cu principalele culturi, hectare

Județ/Anii	Suprafața cultivată - total	Cereale pentru boabe	Grâu și secară	Orz și orzoaică	Porumb boabe	Cartofi
2010	254.271	174.679	81.787	17.498	72.544	1.361
2011	255.653	180.426	54.648	17.118	106.493	1.358
2012	248.233	177.901	57.303	19.712	98.258	1.298
2013	337.674	217.638	93.767	22.957	96.723	1.400
2014	341.281	223.763	100.674	21.516	97.309	1.496
2015	341.358	220.722	94.978	23.580	98.914	1.479
2016	257.870	168.265	52.010	9.430	103.657	1.473
2017	256.997	158.676	54.270	10.649	90.848	1.459
2018	268.699	170.817	56.327	10.509	101.111	1.374
		Sfeclă de zahăr	Plante uleioase	din care: floarea soarelui	Legume	
2010		-	45.627	25.407	6.340	
2011		-	49.638	44.006	7.083	
2012		-	50.321	47.891	6.199	
2013		-	98.430	80.461	6.610	
2014		-	97.880	75.753	6.6224	
2015		-	99.927	74.621	5.962	
2016		-	58.861	35.600	6.281	
2017		-	71.604	37.240	6.048	
2018		-	70.987	36.301	5.930	

*INS- Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Suprafata-cultivata-cu-principalele-culturi.pdf>

Producția ramurii agricole, mii lei prețuri curente

Județ / Anii	Total	Vegetală	Animală	Servicii agricole
Buzău				
2010	1.839.179	1.358.006	472.625	8.548
2011	2.257.888	1.609.652	637.916	10.320
2012	1.878.564	1.101.247	762.166	15.151
2013	2.579.547	1.835.540	729.215	14.792
2014	2.401.547	1.674.257	703.737	23.383
2015	2.311.547	1.545.185	746.352	20.010
2016	2.192.990	1.429.920	747.192	15.878
2017	2.677.266	1.738.245	921.131	17.890
2018	3.060.811	2.149.032	893.344	18.435

*INS - Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Producția-ramurii-agricole.pdf>

Producția agricolă vegetală la principalele culturi, tone

Județ / Anii	Cereale boabe	Grâu și secară	Orz și orzoaică	Porumb boabe	Cartofi	Floarea soarelui	Struguri	Fructe
Buzău								
2010	695.321	256.263	45.485	386.569	15.831	42.084	38.082	92.443
2011	745.492	182.734	40.418	518.506	18.202	71.771	61.070	66.580
2012	293.555	113.256	32.231	144.630	12.730	54.383	65.253	53.434
2013	751.032	293.290	52.271	396.769	15.960	139.504	88.113	63.879
2014	851.985	338.291	58.741	445.090	17.369	145.637	68.178	60.182
2015	765.592	342.516	60.192	355.449	14.099	113.855	73.770	56.259
2016	691.306	229.239	30.615	423.947	15.809	71.887	67.642	55.101
2017	881.325	281.395	41.179	550.616	17.349	114.617	83.766	40.344
2018	1.204.237	290.412	42.318	862.867	15.608	105.491	98.896	73.570

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Producția-agricolă-vegetală-la-principalele-culturi.pdf>

Producția medie la hectar a principalelor culturi, în anul 2018 , kg/ha

Județul Buzău	Total	din care: proprietate majoritar privată
Grâu și secară	5.156	5.157
Orz și orzoaică	4.027	4.037
Ovăz	2.492	2.530
Porumb boabe	8.534	8.542
Mazăre boabe	860	853
Fasole boabe	1.493	1.493
Cartofi	11.175	11.175
Cartofi de toamnă	11.370	11.370
Floarea soarelui	2.906	2.907
Soia boabe	3.135	3.135
Tomate	21.226	21.197

Ceapă uscată	8.527	8.527
Varză albă	20.608	20.608
Pepeni verzi și galbeni	19.481	19.481
Lucernă (în echivalent masă verde)	14.442	14.404

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Productia-medie-la-hectar-a-principalelor-culturi-in-anul-2018.pdf>

Suprafața viilor pe rod, în anul 2018, hectare

Județul Buzău	Total	din care: proprietate majoritar privată
Vii pe rod - total	13.880	13.722
Vii altoite pe rod	8.570	8.412
Vii hibride pe rod	5.311	5.311

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Suprafata-viilor-pe-rod-in-anul-2018.pdf>

Producția totală de struguri, în anul 2018, tone

Județul Buzău	Total	din care: proprietate majoritar privată
Vii pe rod - total	98.896	97.632
Vii altoite pe rod	65.700	64.436
Vii hibride pe rod	33.196	33.196

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Producția-totală-de-struguri-in-anul-2018.pdf>

Producția medie de struguri la hectar, în hectar, în anul 2018, kg/ha

Județul Buzău	Total	din care: proprietate majoritar privată
Vii pe rod - total	7.125	7.115
Vii altoite pe rod	7.667	7.660
Vii hibride pe rod	6.251	6.251

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Producția-medie-de-struguri-la-hectar-in-anul-2018.pdf>

Producția totală de fructe, în anul 2018, tone

Județul Buzău	Total	din care: proprietate majoritar privată
Fructe - total	73.570	73.514
Prune	43.989	43.989
Mere	17.581	17.535
Pere	2.508	2.502
Piersici și nectarine	1.001	1.000
Cireșe și vișine	3.264	3.264
Caise și zarzăre	1.376	1.375

Nuci	2.308	2.306
Căpșuni	34	34
Alte fructe	1.509	1.509

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Produsii-totale-de-fructe-in-anul-2018.pdf>

Efectivul de animale, capete

Judet / An	Bovine		Porcine		Ovine		Caprine
	Total	Din care: vaci, bivolițe și juninci	Total	Din care: scroafe de prăsilă	Total	Din care: oi și mioare	
2010	55.148	31.127	143.986	5.761	213.702	197.630	43.667
2011	54.604	31826	131.098	5.848	202.712	184.941	43.771
2012	55.646	33.838	127.739	6.323	210.539	185.401	39.338
2013	54.869	33.540	129.227	5.437	215.968	191.636	35.336
2014	55.035	33.634	139.796	8.135	223.498	196.008	39.808
2015	55.035	32.183	139.165	6.594	230.895	200.634	41.749
2016	55.583	32.996	128.024	7.006	229.602	197.106	41.116
2017	54.198	32.599	135.009	7.285	231.074	200.823	40.975
2018	55.543	32.837	124.912	7.233	237.805	208.730	41.415

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Efectivele-de-animale.pdf>

Producția agricolă animală, în anul 2018

Județul Buzău	Total	din care: proprietate majoritar privată
Carne – total (tone greutate în viu)	97.096	97.085
Carne de bovine (tone greutate în viu)	5.605	5.605
Carne de porcine (tone greutate în viu)	18.139	18.134
Carne de ovine și caprine (tone greutate în viu)	2.951	2.945
Carne de pasăre (tone greutate în viu)	70.401	70.401
Lapte – total (mii hl)	1.198	1.198
Lapte de vacă și bivoliță (mii hl)	1.056	1.056
Lână – total (tone)	513	513
Ouă – total (milioane bucăți)	223	223
Miere extrasă (tone)	1.129	1.129

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Produsii-agricole-animale-in-anul-2018.pdf>

Parcul de tractoare și principalele mașini agricole din agricultură, la 31 decembrie, bucăți

Județ / Anii	Tractoare agricole fizice	Pluguri pentru tractoare	Semănători mecanice	Combine autopropulsate pentru recoltat: cereale și furaje
Buzău				
2010	3.187	2.978	1.151	366
2011	3.233	2.990	1.157	378
2012	3.336	3.000	1.176	394
2013	3.268	3.191	1.185	405
2014	3.261	3.200	1.185	405
2015	3.282	3.217	1.188	414
2016	3.325	3.226	1.193	416
2017	3.319	3.219	1.182	415
2018	3.328	3.211	1.185	417

*INS – Direcția de Statistică Buzău

<https://buzau.inse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Parcul-de-tractoare-si-principalele-masini-agricole-din-agricultura-la-31-decembrie.pdf>

CAPITOLUL 3.10 TURISMUL

Teritoriul județului Buzău, leagănul culturii și civilizației române, conservă vestigii care atestă existența omului în regiune din timpuri străvechi. Unelte și arme din orașe sau pietre cioplite au fost scoase la lumină în câteva locuri pe teritoriul județului, cât și obiecte ceramice din Neolitic și Epoca Bronzului aparținând Culturilor Boian, Gumești și Monteoru. Vestigiile din Epoca Bronzului au fost descoperite în regiunea de dealuri, care împreună cu ruinele câmpului roman de la Pietroasele și ale altor câteva așezări dacice stau mărturie a continuității vieții și civilizației pe acest teritoriu.

Numele Mousaios (Buzău) a fost pentru prima dată menționat în scris într-o scrisoare a guvernatorului roman din Dobrogea trimisă lui Vasile cel Mare, episcopul de Capadichia, în anul 376 d.Hr. Scrisoarea menționează existența, pe malurile râului Mousaios, a unei așezări urbane (polis) numită tot Mousaios (Buzău). Documentul se găsește în Biblioteca Vaticanului.

Capacitatea și activitatea de cazare turistică

Județ / Anii	Capacitate de cazare		Sosiri (mii)	Înnopțiuni (mii)	Indicii de utilizare netă a capacității în funcțiune (%)
	Existență (locuri)	În funcțiune (mii locuri- zile)			
Buzău					
2010	2.574	939,3	58,6	148,6	15,8
2011	2.748	968,0	48,1	153,9	15,9
2012	3.097	1.126,0	57,0	166,7	14,8
2013	3.158	1.150,8	63,6	182,9	15,9
2014	3.186	1.103,6	68,4	173,5	15,7
2015	3.164	1.117,9	68,4	169,0	15,1
2016	3.112	1.119,3	71,8	175,7	15,7
2017	3.518	1.255,6	91,3	197,6	15,7
2018	3.610	1.283,2	95,7	201,3	15,7

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Capacitatea-si-activitatea-de-cazare-turistica.pdf>

Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, la 31 iulie 2019

Județul Buzău	număr
Total	109
Hoteluri și moteluri	27
Hanuri turistice	-
Cabane turistice	-
Camping și unități tip căsuță	1
Vile turistice și bungalouri	13
Tabere de elevi și preșcolari	-
Pensiuni turistice	4
Pensiuni agroturistice	62
Hoteluri pentru tineret	-
Hosteluri	1
Popasuri turistice	1
Spații de cazare pe nave	-

*INS – Direcția de Statistică Buzău <https://buzau.insse.ro/wp-content/uploads/2020/03/Structurile-de-primire-turistica-cu-functiuni-de-cazare-turistica-la-31-iulie-2019.pdf>

Obiective turistice

Situat în sud-estul României, acest județ se întinde pe aproape întreg bazinul hidrografic al râului Buzău reunind armonios trei forme de relief: munți la nord, câmpii la sud și în rest zonă de dealuri subcarpatice.

Configurația geografică, varietatea peisajului și multitudinea de râuri au creat condiții propice pentru așezările omenești și continuitatea acestora de-a lungul timpurilor. Peisajele variate în special în zona de munte și deal, cât și elementele populare, etnografice și istorice oferă o atracție specială pentru turiști.

Munții Buzăului și Vrancei situați în partea nordică a județului, acoperiți de păduri seculare și pajiști largi cu faună bogată sunt puncte de interes pentru turiștii care vin aici la odihnă, cât și pentru pescari și vânători.

Munții Buzău: Penteleu, cel mai mare și cel mai înalt (1772 m deasupra nivelului mării) și Siriu (1659 m altitudine) este ușor de urcat și mult mai atractiv datorită peisajelor pitorești. Aici se găsește Lacul Vulturilor numit și Lacul Fără Fund, format în perioada periglaciară și care este un fenomen impresionant la această altitudine.

Zona de deal, cunoscută sub numele de subcarpații Buzăului, are altitudini cuprinse între 400 – 800 m și este acoperită de podgorii. Podgoria Dealul Mare este cea mai cunoscută. În aceasta zonă se întâlnește un fenomen unic, Vulcanii Noroioși de pe Dealurile Pâclelor.

Pe Valea Slănicului, lângă Lopătari, la o altitudine de 700 m, se întâlnește alt fenomen numit focurile vii, acestea fiind flăcări albastre care ard în crăpăturile solului. Lacurile județului Buzău sunt un punct de atracție turistică: Joseni, Policiori acestea fiind situate în Valea Grăbicina; Melediu la Odaștie; Lacurile Amara și Balta Albă sunt cunoscute pentru noroiul terapeutic. Pentru tratament turiștii își pot petrece vacanțele în stațiuni ca Sărata- Monteoru (ape minerale pentru reumatism), Fișici și Siriu.

Monumentele culturale, arhitecturale și istorice sunt: Câmpul Roman din satul Pietroasele, Biblioteca Vasile Voiculescu fondată în 1893, Muzeul Chihlimbarului din Colți, tabăra de vară de Sculptură în aer liber de la Măgura cu peste 256 sculpturi de piatră realizate în 16 ediții.

Se mai găsesc: Palatul Comunal construit între 1899 - 1903 adăpostind acum primăria Buzăului, Catedrala Episcopală construită în 1649, Seminarul Teologic, construit în 1838, Tribunalul construit în 1911 – 1912, Muzeul Județului Buzău, Cimitirul Dumbrava care adăpostește bustul lui Petre Stănescu realizat de Constantin Brâncuși.

O importantă pagină de istorie a acestui județ o reprezintă descoperirea tezaurului Cloșca cu Puii de Aur sau Tezaurul de la Pietroasele în 1837 pe dealul Istrița.

Vulcanii noroioși de la Pâclele Mari și Pâclele Mici; Platoul Meledic - comuna Mânzălești;
Dealul cu Liliaci Cernătești - comuna Cernătești; Focul viu - comuna Lopătari;

Piatra Albă La Grunj - comuna Cernătești;

Casa memorială Vasile Voiculescu - comuna Pârscov; Blocurile de calcar de la Bădila - comuna Viperești;

Mănăstirea Ciolanu, Mănăstirea Barbu, Schitul Cetățuia - comuna Tisău; Mănăstirea Rătești, Mănăstirea Berca - comuna Berca;

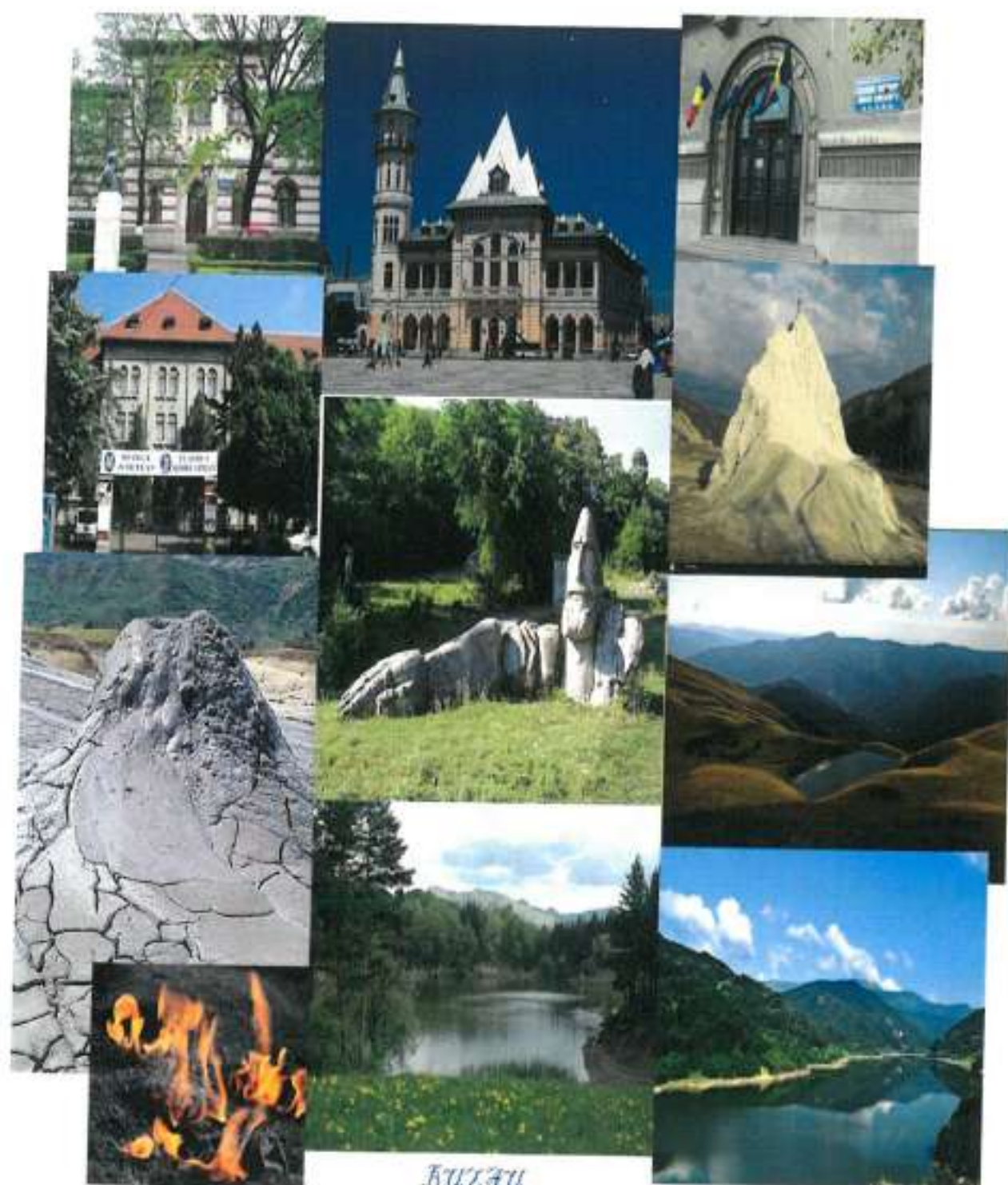
Mănăstirea Cârnău - comuna Pănătău; Schitul Ciobănoaia - comuna Merei; Mănăstirea Găvanu - comuna Mânzălești;

Mănăstirea Poiana Mărului - comuna Bisoca;

Mănăstirea Sfânta Treime - Podul Bulgarului - comuna Podgoria; Schitul Sf. Nifon - comuna Măgura;

Schitul Sf. Ilie - comuna Vernești;

Masivul Penteleu și Masivul Siriu - Lacul Vulturilor (Masivul Siriu); Lacurile Amara și Balta Albă.

BUZĂU

CAPITOLUL 4. PROFILUL SOCIO – ECONOMIC AL COMUNEI BĂLĂCEANU

CAPITOLUL 4.1. LOCALIZARE, ACCESIBILITATE ȘI STRUCTURĂ ADMINISTRATIVĂ

Comuna Bălăceanu este aşezată în partea de est a judeţului Buzău, în Câmpia Râmnicului, distanţă de 40 km de municipiul Buzău şi 18 km de municipiul Râmnicu Sărat.

Comuna se află pe DJ 203, Râmnicu Sărat – Făurei, la intersecţia cu DC7. Teritoriul administrativ al comunei Bălăceanu se învecinează cu:

- ❖ Comuna Gherghesa în partea de Nord- Est
- ❖ Comuna Galbenu din judeţul Brăila în partea de Sud-Est
- ❖ Comuna Cochirleanca în partea de Sud
- ❖ Comuna Ziduri în partea de Nord- Vest

Comuna este străbătută de şoseaua judeţeană DJ 203, care o leagă de Râmnicu Sărat spre Nord-Vest şi spre Sud-Est de Făurei şi mai departe de Însurăţei. Din acest drum, la Bălăceanu se ramifică DJ220 care leagă comuna Poşta Călnău şi DN2.

CAPITOLUL 4.2. SCURT ISTORIC

Comuna Bălăceanu este o comună cu adânci rezonante și implicații în trecut, deoarece reprezintă un simbol al trecerii peste veacuri, de la strămoșii noștri daci, la dacoromani și apoi la românii de astăzi. Așezările comunei sunt vechi încât se pierd în negura vremii și se explică printr-o serie de factori, mai ales prin generozitatea pământului care a oferit adăpost, resurse materiale și condiții prielnice traiului omenesc. Caracteristica principală a localităților comunei Bălăceanu este continuitatea de locuire, o continuitate atestată prin dovezi arheologice și documentare.

„La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna era formată dintr-un singur sat și era reședința plășii Râmnicului de Jos din județul Râmnicu Sărat, având o populație de 1.361 locuitori.

În comună funcționa o școală mixtă deschisă în 1892 și în care învățau 154 de elevi (din care 61 de fete) și o biserică fondată de locuitori în 1861.

În 1925, comuna era inclusă în plasa Orașul a aceluiași județ, având 1.674 de locuitori.

În 1950, comuna a fost inclusă în raionul Râmnicu Sărat al regiunii Buzău și apoi (după 1952) al regiunii Ploiești.

Aplicarea prevederilor Legii de reorganizare administrativ teritorială din martie 1968 a impus organizarea de adunări și prezentarea unor situații statistice din care s-a putut creiona imaginea viitoarei comune pe toate planurile: economic, administrativ, școlar, cultural, sanitar.

Aceeași Lege precizează descrierea unei comune astfel: "Comuna este unitatea administrativ-teritorială care cuprinde populația rurală unită prin comunitate de interese și tradiții, fiind alcătuită din unu sau mai multe sate, în funcție de condițiile economice, social- culturale, geografice și demografice.

Prin organizarea comunei se asigură dezvoltarea economică, social-culturală și gospodărească a localităților rurale. Satele în care își au sediul organele de conducere ale comunei sunt sate-reședință."

În 1968, după reforma administrativă, a trecut la județul Buzău.

Din bătrâni se spune că numele satului vine de la boierul Constantin Bălăceanu, ginere lui Șerban Cantacuzino, domn al Țării Românești.

CAPITOLUL 4.3. CADRUL NATURAL

RELIEFUL

Relieful plat, specific zonei de câmpie, cu soluri fertile, a favorizat dezvoltarea culturii mari: grâu, porumb, orz, ovăz. Până în anul 1990, pe terenurile comunei Bălăceanu erau cultivate predominant plante medicale: anghinare, mărar, coriandru, mentă și lavandă.

CARACTERISTICI GEOTEHNICE

Relieful de luncă este bine reprezentat printr-un șes larg (sud- vest) cu terase locale de luncă și de terase ușor mai ridicate. La suprafață se găsesc depozite loessoide, urmate de nisipuri și pietrișuri, iar mai în adâncime există argilă care constituie și suportul apelor freatice (aflate la circa 4–10 m adâncime).

Comuna Bălăceanu se situează în Câmpia Râmnicului la o altitudine de 61 metri.

HIDROGRAFIA

Comuna se află în estul județului, la limita cu județul Brăila și este străbătută de pârâul Bălăceanu, care se varsă în Lacul Jirlău și apoi în Râul Buzău.

Apele freatice de pe teritoriul comunei Bălăceanu sunt nepotabile, acestea prezentând o mineralizație totală cu valori peste limitele admisibile.

CLIMA

Regimul climatic - așa cum este specific județului Buzău și comuna Bălăceanu se încadrează în zona de climat temperat-continental, caracteristică pentru întreaga țară.

Regimul temperaturii aerului - temperatura aerului reprezintă elementul climatic care reda cel mai bine influența factorilor climatogeni și în primul rând al radiației solare.

Iarna temperatura medie lunară înregistrează creșteri de la câmpie către interiorul dealurilor și nu scăderi așa cum ar fi de așteptat. Acest fapt se datorează adăpostului creat de părțile înalte ale reliefului deluros precum și prin inversiunile de temperatura mai puțin accentuate decât la nivelul Câmpiei Române.

Înghițul - Datele medii și extreme de producerea înghețului, ca și durata intervalului cu îngheț, reflectă specificul, climatului local al ariei studiate. Primul îngheț apare în jurul datei de 15 octombrie, durează câteva ore înainte de răsăritul soarelui și are loc numai în depresiuni unde staționează un aer mai rece decât pe culmi.

Din același motiv primăvara înghețul durează, în medie, până în a doua jumătate a lunii aprilie.

Adâncimea de îngheț - Conform STAS 6054-77 „Zonarea teritoriului României după adâncimea maximă de îngheț”, amplasamentul studiat este străbătut de geozoterma de 00 C la adâncimea de 0,90 m.

Caracteristici climatice specifice - Comuna Bălăceanu s-a dezvoltat în Câmpia Rîmnicului. Clima este semiumedă uscată, cu diferențe mari de temperatură, peste 25°C vara și sub -10°C iarna.

Umezeala relativă a aerului este cuprinsă între 74% în zona de contact dealuri - câmpie și 78% în zona dealuri - munți.

În cursul anului umezeala relativă prezintă un maxim principal în luna decembrie (84%) și altul, secundar în iunie (73%); de asemenea un minim principal în iulie (67%) și altul secundar în aprilie (68%). Particular, umiditatea relativă a aerului depășește 70%.

SOLUL

Intervenția omului are efecte negative prin faptul că se accelerează procesul de eroziune a solului, datorate defrișărilor.

Principalele probleme în ceea ce privește poluarea solului sunt sărăturarea, acidifierea solurilor, eroziunea de suprafață și/sau de adâncime, excesul de umiditate, pe care se manifestă fenomene de eroziune ale apei asupra terenurilor.

Manifestarea acestor probleme este intensificată de practicile agricole neadaptate condițiilor de mediu, utilizarea pesticidelor și a îngrășămintelor chimice, depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor industriale și menajere, defrișările intense și abuzive. Calitatea solului mai este influențată și de o serie de procese și fenomene naturale, cum ar fi alunecările de teren, inundațiile sau secetele prelungite.

Un aspect care influențează negativ calitatea solului este modul în care se gestionează gunoiul de grajd produs în gospodăriile locuitorilor comunei. Gunoiul de grajd este depozitat în fiecare gospodărie pe platforma proprie, neizolată pentru a preveni scurgerile. Dejecțiile lichide și chimicalele utilizate se scurg în pânza freatică producând infestarea acestuia. Influența negativă a infestării pânzei freatice se manifestă asupra sănătății oamenilor prin scăderea imunității, cât și asupra creșterii și dezvoltării plantelor. Se constată de asemenea și fenomenul de indisciplină manifestat prin depozitarea gunoaielor în locuri neamenajate, fapt ce dă un aspect dezolant al peisajului, adăugându-se toxicitatea unora dintre materialele aruncate.

Solurile întâlnite pe teritoriul comunei sunt cele din grupele cernoziomurilor carbonatice care cuprind pe cele castanii și ciocolatii. De asemenea, se mai întâlnesc și soluri aluviale, coluviale.

SEISMICITATE

Din punct de vedere seismic, teritoriul se încadrează în zona „B” cu coeficient $k_s = 0,25$. Perioada de colț $T_c = 1,5$ secunde corespunzând gradului VII – MSK.

În conformitate cu STAS 11100/1/93 referitor la macrozonarea seismică a teritoriului României, comuna Bălăceanu se înscrie în aria seismică 9 grade MSK.

În conformitate cu Normativul P 100/2006 referitor la protecția antiseismică a construcțiilor civile, industriale și agricole, localitatea se înscrie în aria seismică A, cu perioada de colț $T = 1$ sec. și accelerația de vârf a terenului $a_g = 0,32$.

FLORA

Teritoriul comunei Bălăceanu aparține formațiunii vegetale de stepa. Printre speciile arboricole întâlnim: salcamul pedunculat, socul, paducelul, plop, salcie, arin și catina.

Pe marginea drumurilor întâlnim *Verbascum Phalamoides* (lumânărica), *Conium Maculatum* (urzica moartă), *Xanthium Spinosum* (brusture), *Matricaria Inodora* (mușetel prost). Alcatuirea floristica a stepei se mai poate identifica prin ierburile ruderaie sau prin cele existente între plantele de cultură și amintim următoarele: *Setaria Glauca* (mohor), *Cirsium Arvense* (palamida), *Sinapsis Arvensis* (rapita), *Atriplex Tatarica* (câprita), *Artemisa Austriaca* (pelenita).

Vegetația cultivată este reprezentată prin grâu, orz, porumb, floarea-soarelui, sfecla de zahăr, în, fasole, mazăre, legume, viță de vie, etc. Dintre speciile de pomi fructiferi prunul este foarte des întâlnit. De asemenea cresc, nuci, meri, peri, vișini, cireși.

Vegetația spontană lemnoasă se compune din: mure, migdal sălbatic, măceși. Pășunile naturale au o vegetație ierboasă cu o valoare nutritivă slabă cum ar fi: pășul (*Festuca Pseudovina*), firuța (*Poa Bulbosa*), cimbrișor (*Timus Alpestris*).

FAUNA

Fauna comunei Bălăceanu aparține biotipului stepei și silvestepei. În câmp se întâlnește specia *Eremyas arguta deserti* (șoparla de nisip). Mamiferele cele mai reprezentative sunt din grupul rozătoarelor, *Secista Subtilis* (șoarecele de stepa), *Microtus Arvalis* (șoarecele de câmp), *Apodemus Agrapius* (șobolanul de câmp), *Cricetus Cricetus* (hârciogul), *Lepus Eropaeus* (iepurele

de câmp), *Perdix Perdix* (potârnichea).

Alte animale întâlnite sunt lopatarul, caprioarele, vulpea și alte specii de iepuri.

Păsările constituie una dintre cele mai cunoscute și numeroase grupe de viețuitoare. Prin cântecul, prin penajul, prin modul de viață, prin foloasele aduse omului distrugând dăunătorii, dar și prin daunele produse, sunt în atenția permanentă a omului. Păsările mai des întâlnite sunt: prepelița sau pitpalacul și potârnichea. Mai numeroase sunt prigoriile, graurii, ciocârlile și fazanii. Printre nevertebrate se impun, cu populații numeroase, diverse grupe de insecte, mai ales orthopterele (cosași, greieri, lăcuste) și coleopterele (scarabeii).

Viermii duc o viață parazitară sau liberă în apă sau pe uscat. Râmele sunt adevărate „pluguri biologice” care contribuie la aerisirea și afanarea solului, la remineralizarea materialelor organice moarte și la îmbogățirea cu unele substanțe chimice.

Insectele sunt vietăți care trăiesc sub scoarța copacilor, sub frunzarul pădurilor și au rol în transformarea substanțelor organice și în îmbogățirea pământului cu substanțe humice.

Broaștele se întâlnesc în bălți: în timpul zilei broaștele răioase verzi și brune consumă insecte dăunătoare culturilor. Reptilele reprezentative sunt șerpii și șopârlele.

CAPITOLUL 4.4. POPULAȚIA

Populația comunei Bălăceanu este de 1.632 locuitori, conform recensământului din 2011.

Populația Comunei Bălăceanu	
Ambele sexe	1.632
Masculin	788
Feminin	844

Structura populației pe grupe de vârstă

Comuna Bălăceanu Recensământ populație 2011	Ambele sexe	Masculin	Feminin
0 – 4 ani	87	42	45
5 – 9 ani	91	48	43
10 – 14 ani	101	47	54
15 – 19 ani	99	53	46
20 – 24 ani	82	48	34
25 – 29 ani	65	36	29
30 – 34 ani	73	43	30
35 – 39 ani	112	53	59

40 – 44 ani	142	86	56
45 – 49 ani	62	36	26
50 – 54 ani	78	50	28
55 – 59 ani	94	46	48
60 – 64 ani	83	29	54
65 – 69 ani	104	38	66
70 – 74 ani	130	49	81
75 – 79 ani	118	45	73
80 – 84 ani	79	33	46
85 ani și peste	32	6	26

Populația este majoritar de etnie română- un număr de 1.521 persoane, dar întâlnim și o comunitate de 39 romi iar 71 persoane nu au oferit această informație, iar ca religie sunt 1.556 creștini ortodoxi și 5 persoane aparținând categoriei adventistă de ziua a șaptea. Numărul gospodăriilor înregistrate este de 710, iar numărul locuințelor este de 628.

Evoluția construcțiilor de locuințe în perioada 2018-2020:

Construire	Demolare
12	6

Numărul gospodăriilor și locuințelor din Comuna Bălăceau este următorul:

Bălăceanu

Număr gospodării	710
Număr locuințe	628

EDUCAȚIE ȘI ACTIVITĂȚI SPORTIVE

Infrastructura de învățământ a comunei Bălăceanu cuprinde:

- Școala Gimnazială Bălăceanu
- Grădinița cu program normal Bălăceanu

Școala Gimnazială Bălăceanu promovează valoarea ca mod de viață și se adaptează la nivelul de dezvoltare al societății actuale.

„Țelul nostru este să devenim o unitate școlară de referință, integrată nevoilor sociale ale comunității, care se realizeze pregătirea de astăzi pentru viitorul de mâine, la standarde europene.” – reprezintă viziunea școlii.

Misiunile școlii considerate ca fiind următoarele:

1. „Școala Gimnazială Bălăceanu asigură predarea și învățarea de calitate prin promovarea egalității șanselor, stimularea și valorificarea creativității, re consolidarea mediului școlar ca un mediu prietenos, formarea unui stil de viață sănătos.”
2. „Elevul este sprijinit să-și cunoască și să-și dezvolte potențialul și aptitudinile în funcție atât de interesele și aspirațiile personale, cât și de cerințele comunității și ale societății.”
3. „Școala noastră elevilor « busola interioară » ajutându-i să se orienteze mai bine spre viitor pentru ca fiecare să devină, în societate « omul potrivit la locul potrivit ».”

În cadrul instituțiilor de învățământ din Comuna Bălăceanu în anul 2020 sunt înregistrați 137 școlari și 34 preșcolari, nefiind înregistrate cazuri de abandon școlar. În aceste instituții își desfășoară activitatea un număr de 19 cadre didactice, marea majoritate făcând naveta din localitățile învecinate.

Situația educației la nivelul comunei Bălăceanu – anul 2020

NUMĂR DE ELEVI ÎNREGISTRAȚI		NUMĂR DE CADRE DIDACTICE
ȘCOLARI	PREȘCOLARI	-
137	34	19

Cele 2 unități de învățământ sunt racordate la rețeaua de apă, iar colectarea apelor uzate menajere se face în fose septice special amenajate.

În comună funcționează în prezent 2 biblioteci, din care una școlară și una publică și un cămin cultural aflat în administrarea primăriei, a căror stare necesită lucrări de reabilitare, reamenajarea și dotarea.

Echipa Viitorul Bălăceanu este înființată în anul 2018 de către Primăria Comunei Bălăceanu.

Campionatul Național Liga 6 Play – Off.

Pe raza comunei se află 2 baze sportive (terenul școlar și un stadion de fotbal), în perioada următoare se propune amenajarea unui teren de fotbal sintetic cu nocturnă, tribune și grupuri sanitare.

CULTURĂ ȘI CULTE

Dezvoltarea durabilă ca obiectiv strategic fundamental presupune încetățenirea unor practici și instrumente libere și diverse de acces la educație și cunoaștere, la tezaurul cultural al propriei națiuni și al umanității în ansamblu, la toate resursele care pot dezvolta creativitatea și spiritul novator. Este vorba de asigurarea șansei pentru toți indivizii de a deveni producători de cultură, depășind astfel statutul de simpli consumatori de divertisment.

În esență, principiile dezvoltării durabile se aplică în egală măsură patrimoniului cultural ca și capitalului natural, fiind vorba de resurse moștenite de care trebuie să beneficieze și generațiile următoare. Întrucât avem de-a face cu resurse neregenerabile, eventuala lor irosire, din ignoranță sau neglijență, devine astfel irecuperabilă și ireversibilă.

Crearea unui mediu de calitate duce la prosperitatea comunei și implicit la o calitate sporită a vieții cetățenilor săi. Un mediu atractiv, sigur și sustenabil are o contribuție benefică și vitală pentru imaginea comunei și pentru reputația pe care acesta o are pe plan extern și care poate afecta deciziile investitorilor străini. Acest lucru se poate obține prin dezvoltarea culturii și a evenimentelor culturale, prin promovarea turismului sau a altor forme de divertisment.

Așezări - Fondul locuibil existent este în general bun în comună. Construcțiile ridicate în ultimii ani sunt moderne, cu grad de confort ridicat, în primul rând datorită faptului că localnicii și-au dotat casele cu instalații proprii de alimentare cu apă, hidrofoare, boilere electrice, centrale termice pe lemne sau cărbuni, etc.

Locuința țărăneasă - Casele din întreaga zonă a comunei Bălăceanu, erau lucrate din paiantăși foarte rar din cărămidă.

Casele din Bălăceanu de altădată erau prevăzute cu prispă și galerie în față, foișor și beci. Înăuntru existau mai multe camere, casele fiind de tip vagon, cu trecere dintr-una în alta, prima fiind "antreu" (tinda) de unde se trecea în "casa mare" (camera de oaspeți), "camera de la mijloc" (în cazul unei locuințe cu mai multe "odăi" (dormitoarele de astăzi).

Încălzirea se făcea cu ajutorul sobelor din cărămidă, preșurile cusute la război acopereau podeaua făcută din lut.

Bălăceanu de astăzi arată însă cu totul altfel : casele sunt răsfirate și aerisite. Din rațiuni de economie de spațiu unele sunt construite pe două etaje, au porumbare și curte mare în față, beciuri și grajduri în spate. Materialele din care sunt construite sunt moderne: ciment, sticlă, oțel, cărămidă, fier etc.

Portul popular - Dintre elementele etnografice care se întrepătrund în zona din care face parte Bălăceanu, unul singur rămâne distinct, acesta fiind portul popular din regiune. Acesta era mai mult utilizat în cadrul sărbătorilor. La origini, modelul de costum popular este înrudit cu cel din portul populației dacice.

Portul popular era confecționat de către femeile din gospodărie, după gustul fiecăreia, păstrându-se elementele de bază din cele mai vechi timpuri, îmbunătățite cu cromatică și ornamente caracteristice și specifice zonei.

Ca materii prime erau folosite inul, cânepa, lâna, pielea, iar mai târziu bumbacul și borangicul.

Dezvoltarea căilor de comunicație și diversificarea mijloacelor de transport, migrarea forțelor de muncă spre oraș și costurile mici ale hainelor și țesăturilor din oraș față de prețul unui costum popular, au făcut ca mare parte a populației să renunțe la tradiții și obiceiuri, astăzi mai existând doar câteva costume populare în lăzile de zestre ale melancolicilor.

Poziția relativ izolată a localității, constituie unul din factorii care au contribuit la păstrarea elementelor de tradiție autohtone, comuna fiind o zonă cu deosebită încărcătură istorică țărănească.

Casele cu prispă și bazine cu lobi sunt încă prezente în zona locuibilă a satului, iar biserica satului cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” atestă vechimea prezenței pe aceste locuri.

În curtea bisericii există un monument pentru cinstirea eroilor locali din cele două războaie mondiale.

Monumentul se prezintă sub forma unei cruci de metal postate pe un soclu de beton pe care a fost sculptată inscripția „Cinstire și veșnică pomenire eroilor 1916-1919”. Pe părțile laterale ale soclului sunt montate plăci metalice pe care abia se mai disting numele a 78 de eroi locali. În data de 15 august 1993 pe fața crucii a fost montată o placă cu inscripția „Cinstire eroilor căzuți în luptele pentru apărarea patriei și libertății. Printre acești eroi ai neamului se află și fii acestui sat - 1942” sub care sunt trecute numele a patru eroi căzuți pe frontul de est, în cel de-al doilea război mondial.

Monumentul este înconjurat de morminte false, pe crucile cărora de disting foarte greu numele unor eroi locali. Acest monument necesită o restaurare grabnică.

CAPITOLUL 4.5. INFRASTRUCTURĂ

UTILITĂȚILE PUBLICE

ALIMENTAREA CU APĂ POTABILĂ ȘI CANALIZARE

Comuna Bălăceanu dispune de 10 km sistem centralizat și contorizat de alimentare cu apă potabilă. Serviciul de apă este subordonat primăriei și are un număr de 602 abonați.

Serviciul public de alimentare cu apă a fost înființat prin HCL 31/2004. Gestiunea serviciului a fost cea directă și a fost prestată de către compartimentul de alimentare cu apă din cadrul aparatului de specialitate al primarului. Odată cu apariția Legii 224/2015 și Legii 225/2016 gestiunea serviciului public de alimentare cu apă a fost dată în administrare serviciului "Consiliul local Bălăceanu - Serviciul Apă" serviciu public de interes local, specializat, cu personalitate juridică, organizat în subordinea Consiliului Local al comunei Bălăceanu, județul Buzău, care este noul operator al serviciului public de alimentare cu apă.

În prezent în comuna Bălăceanu, există sistem centralizat de alimentare cu apă. Adiacent sistemului centralizat de alimentare cu apă există ca sursă sigură și permanentă în alimentarea cu apă, fântânile din gospodăriile oamenilor.

Principalele caracteristici tehnice ale sistemului de alimentare cu apă sunt prezentate mai jos:

➤ Sursa – subterană proprie, constituită dintr-un front de captare compus din 3 foraje de adâncime, (2 amplasate în extravilan, pe partea stângă a pârâului V. Boului și unul în intravilan, lângă gospodăria de apă). Debitele de apă captate din sursă subterană proprie, sunt următoarele:

❖ $Q_{\text{maxim zilnic}} = 350,1 \text{ mc (4,1 l/s)}$;

❖ $Q_{\text{maxim orar}} = 14,8 \text{ mc/h}$;

❖ $Q_{\text{mediu zilnic}} = 269,3 \text{ mc (3,1 l/s)}$;

❖ $Q_{\text{minim zilnic}} = 97,72 \text{ mc (1,13 l/s)}$.

➤ Volume și debite de apă autorizate:

❖ $V_{\text{volum zilnic maxim}} = 350,1 \text{ mc/zi}$;

$Q_{\text{maxim zilnic}} = 4,1 \text{ l/s}$;

$V_{\text{anual}} = 127,8 \text{ mii mc}$

❖ $V_{\text{volum zilnic mediu}} = 269,3 \text{ mc/zi}$;

$Q_{\text{mediu zilnic}} = 3,1 \text{ l/s}$;

$V_{\text{anual}} = 98,3 \text{ mii mc}$

❖ Volum zilnic minim = 269,3 mc/zi;

Q minim zilnic = 3,1 l/s;

V_{anual} = 98,3 mii mc

❖ Q_{maxim orar} = 14,8 mc/h;

Funcționarea este permanentă (365 zile/an și 24 ore/zi).

➤ Instalația de captare:

Apa este captată din sursă subterană proprie, constituită dintr-un front de captare compus din 3 foraje de adâncime, (2 amplasate în extravilan, pe partea stângă a pârâului V. Boului și unul în intravilan, lângă gospodăria de apă) și având următorii parametri tehnici:

- F1-H=100,0m,Nhs=-5,5m;Nhd=-42,0m;Q_{expl} =1,2l/s, având coordonate STEREO 70: X=420.408,250 și Y = 667.695,310

- F2-H=100,0m,Nhs=-5,5m;Nhd=-42,0m;Q_{expl} =1,2l/s, având coordonate STEREO 70: X=419.678,190 și Y =667.994,080

- F3-H=105,0m,Nhs=-12,0m;Nhd=-20,0m;Q_{expl} =1,7l/s; având coordonate STEREO 70: X=419.851,150 și Y = 667.491,270

Forajele F1și F2 sunt echipate cu câte o electropompă submersibilă tip Grundfos SP 30-8, având următoarele caracteristici tehnice: Q = 10 mc/h, H = 85mcA și P = 7,5 KW, iar forajul F3 este echipat cu o electropompă submersibilă ZDS QS4X 8-17, având Q = 9 mc/h, H = 40mcA și P = 2,2 KW.

➤ Instalația de tratare:

➤ O stație de clorare cu clor gazos, având capacitatea de dozare de 5-100 g/h Cl₂, dotată cu aparatura de verificare a clorului rezidual.

➤ Instalații de aducțiune și înmagazinare:

➤ Rețea de conducte PEID, Dn = 90 x 8,2 mm – 110 x 10 mm, cu lungimea totală de cca. 1,5 Km.

➤ Rezervor de înmagazinare semiîngropat din beton armat, cu V = 250 mc.

➤ Rețeaua de distribuție a apei potabile

❖ Prin intermediul unei rețele de conducte PEID în lungime totală de cca. 10 km și Dn = 63 x 5,8 – 110 x 10 mm. Rețeaua de distribuție este prevăzută cu cămine de vane, cișmele stradale și hidranți

subterani de incendiu.

❖ Stația de pompare este echipată cu următoarele utilaje:

- 2+1 electropompe tip CR 16-40, pentru consumul menajer, având caracteristicile: $Q = 12,5 \text{ mc/h}$, $H = 51 \text{ mCA}$ și $P = 4 \text{ kW}$.

- o electropompă tip CR 45-3, pentru apa de incendiu, având caracteristicile: $Q = 43 \text{ mc/h}$, $H = 55 \text{ mCA}$ și $P = 11 \text{ kW}$.

- un rezervor hidrofor cu membrană, cu $V = 2 \text{ mc}$, pentru atenuarea șocurilor la pornirea și oprirea electropompelor.

➤ Apa pentru stingerea incendiilor

❖ Volumul intangibil de apă pentru stingerea incendiilor este de 54 mc ;

❖ Timp de refacere a rezervei de apă după incendiu = 12 ore.

➤ Volume de apă asigurate în surse pentru alimentarea cu apă destinată potabilizării:

❖ În regim nominal = $V_{zilnic} = 350,1 \text{ mc/zi}$.. $V_{anual} = 127,8 \text{ mii mc/an}$;

❖ În regim minim = $V_{zilnic} = 97,72 \text{ mc/zi}$... $V_{anual} = 35,66 \text{ mii mc/an}$.

➤ Modul de folosire a apei:

❖ Necesarul total de apă:

- $Q_{zi \text{ maxim}} = 312,0 \text{ mc/zi}$

- $Q_{zi \text{ mediu}} = 240,0 \text{ mc/zi}$

- $Q_{zi \text{ minim}} = 161,4 \text{ mc/zi}$

❖ Cerința totală de apă:

- $Q_{zi \text{ maxim}} = 350,1 \text{ mc/zi}$

- $Q_{zi \text{ mediu}} = 269,3 \text{ mc/zi}$

- $Q_{zi \text{ minim}} = 97,72 \text{ mc/zi}$

➤ Instalații de măsurare a debitelor și volumelor de apă

❖ Pentru captări – aducțiuni = apometre.

Evacuarea apelor uzate

❖ Comuna Bălăceanu nu dispune de o rețea de canalizare pentru colectarea apelor uzate provenite de la utilizatorii de apă și nici de instalații de epurare ape uzate. Apele uzate menajere rezultate de la o parte a instituțiilor publice și agenților economici din localitățile comunei sunt colectate în

bazine etanșe vidanjabile. Apele pluviale sunt colectate parțial prin rețeaua de rigole stradale a comunei ajungând gravitațional în pâraul V. Boului.

➤ Stații de preepurare și epurare finală – nu există.

➤ Indicatori de calitate ai apei brute: în apa brută din forajele de exploatare se vor monitoriza semestrial următorii parametri: pH, aspect(culoare, gust miros), turbiditate, duritate, conductivitate, oxidabilitate, cloruri, Bor, Nitrați, Nitriți, Amoniu, Fier, Fluor, nr.colonii la 220C, nr. colonii la 370C, bacterii coliforme, escherichia coli, Salmonella, Enterococi intestinali.

➤ Instalații de măsurare a debitelor și volumelor de apă

Sunt montate apometre, după cum urmează:

- F1 - apometru M-METERS, montat pe rețeaua de refulare a apei din foraj;
- F2 - apometru M-METERS, montat pe rețeaua de refulare a apei din foraj;
- F3 - apometru M-METERS, montat pe rețeaua de refulare a apei din foraj.

Traversări ale cursurilor de apă – Conducta de aducțiune a sistemului de alimentare cu apă a comunei Bălăceanu traversează V. Boului în zona gurii de descărcare a văii de către drumul comunal existent.

Aceasta este o mare deficiență din punct de vedere al protecției mediului întrucât apele uzate se infiltrează în pânza freatică producând poluarea acesteia. Se impune rezolvarea cât mai urgentă a acestei probleme.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de Alimentare cu Apă și Canalizare „Buzău 2008” (ADI Buzău 2008) s-a constituit cu scopul reglementării, înființării, organizării, finanțării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului pe baza strategiei de dezvoltare a Serviciului.

ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE

Pe teritoriul comunei nu există rețea de distribuție a gazelor naturale.

În anul 2019 comuna Bălăceanu a aderat în calitate de asociat-membru fondator la constituirea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „PROGAZ BUZĂU 2020”.

Scopul înființării, organizării, reglementării, finanțării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a Serviciului public de alimentare cu gaze naturale, respectiv activitatea de distribuție a

gazelor naturale pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și pentru realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente Serviciului, pe baza Strategiei de dezvoltare a Serviciului (denumită în continuare Strategia de Dezvoltare).

ALIMENTAREA CU CĂLDURĂ

În prezent comuna Bălăceanu nu este alimentată cu gaze naturale. Alimentarea cu căldură a locuințelor individuale și a instituțiilor publice se realizează în mare parte cu sobe, centrale termice pe combustibil solid, radiatoare electrice. Combustibilul utilizat este constituit din lemne de foc, cărbuni, G.P.L., curent electric.

ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ

Comuna Bălăceanu este racordată la Sistemul Energetic Național prin linii electrice aeriene (LEA) de medie tensiune de 20kV, montate pe stâlpi de beton.

Traseele LEA sunt atât în afara zonelor construite, cât și în interiorul acestora, având în vedere particularitățile de amplasare în teritoriu ale localităților componente ale comunei (vecinătăți, relief, căi de comunicații etc.).

Din LEA 20kV, prin intermediul posturilor de transformare aeriene, se alimentează rețelele electrice de joasă tensiune, care deservesc toată gama de consumatori.

Rețelele de joasă tensiune sunt de tip aerian, în marea lor majoritate pe stâlpi din beton, dar, pe porțiuni relativ lungi sunt realizate și pe stâlpi de lemn. Rețelele mai vechi sunt realizate în sistem clasic, cu conductoare independente. Rețelele noi, cele vechi care au fost modernizate, precum și prelungirile de rețea sunt realizate cu conductoare torsadate. În ambele cazuri, conductoarele utilizate sunt din aluminiu. Rețelele având destinație publică sunt prevăzute și cu circuit de iluminat public. Circuitele noi au, de regulă, corpuri de iluminat echipate cu lămpi fluorescente compacte (economice), special realizate pentru iluminatul stradal. Se preconizează înlocuirea tuturor lămpilor de iluminat stradal cu lămpi cu LED mult mai economice și mai fiabile. Branșamentele sunt realizate preponderent aerian, cele vechi în sistem clasic, cele noi cu conductoare torsadate (branșament trifazic) sau cablu coaxial (branșament monofazic). Branșamentele în cablu subteran deservesc îndeosebi dotările și sunt amplasate de regulă în incintele acestora.

În prezent toate gospodăriile comunei Bălăceanu sunt racordate la rețeaua electrică.

ILUMINATUL PUBLIC

Lungimea rețelelor de iluminat public în comuna Bălăceanu, este de cca. 17 km.

GESTIONAREA DEȘEURILOR

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Eco Buzău 2009” a fost constituită în scopul înființării, exploatării și gestionării în comun a serviciilor de salubritate a localităților precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și dezvoltării sistemelor de utilități publice.

Contract de delegare a gestiunii activității de colectare separată și transportul separat al deșeurilor municipale și a celor similare în U.A.T. Bălăceanu.

TRANSPORTUL ÎN COMUN

Transportul în comun este asigurat de S.C. TRANSOANA S.R.L., societate privată de transport persoane, pe ruta Bălăceanu - Buzău, tur-retur. În prezent, stațiile de autobuz sunt amenajate. Sunt existente 3 stații de autobuz în comuna Bălăceanu.

REȚEAUA DE DRUMURI LOCALE

Transportul pe teritoriul comunei este rutier pe drumurile județene, comunale, drumurile satești și drumurile exterioare care leagă localitățile învecinate între ele. Rețeaua de drumuri este următoarea:

- ✓ DJ 203 care leagă localitatea de municipiul Râmnicu Sărat
- ✓ DJ 220 care o leagă localitatea de municipiul Buzău prin intermediul drumului european E85
- ✓ D.S. 1+49 drumuri satești care asigură comunicarea în interiorul localității și legătura cu celelalte categorii drumuri.
- ✓ D.E. 50+89 drumuri de exploatare asigură comunicarea și legătura cu celelalte categorii drumuri.